

2016

**DELIMITACJA OBSZARÓW
ZDEGRADOWANYCH W PRZESTRZENI
GMINY CZCHÓW**

ETAP I
GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
Gminy Czchów na lata 2016 – 2020

PODSTAWA FORMALNA OPRACOWANIA

Podstawą opracowania jest umowa nr ITI.2151.5.2016.II zawarta w dniu 15.07.2016 r.,
pomiędzy gminą Czchów z siedzibą:

Rynek 12
32-860 Czchów
tel. (14) 662-17-10
e-mail: gmina@czchow.pl
<http://www.czchow.pl>

GRANT FINANCE PROJECT
Os. Piastów 1b/17
31-623 Kraków
Tel. 575 291 506
e-mail: grantfinanceproject@gmail.com
<http://www.gfproject.com.pl/>

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie	4
1.1 Forma Prawna Gminnego Programu Rewitalizacji	5
1.2 Struktura opracowania	6
1.3 Dotychczasowe programy związane z rozwojem i odnową wdrażane w gminie.....	7
2. Delimitacja obszarów zdegradowanych	11
2.1 Charakterystyka metody	12
2.2 Gmina Czychów na tle powiatu i województwa	13
2.3 Podział gminy na jednostki urbanistyczne	21
2.4 Zestawienie przyjętych wskaźników	35
2.5 Analiza mierników w poszczególnych sferach.....	37
2.5.1 Analiza mierników w sferze społecznej.....	37
2.5.2 Analiza mierników w sferze funkcjonalno-przestrzennej.....	52
2.5.3 Analiza mierników w sferze technicznej	64
2.5.4 Analiza mierników w sferze środowiskowej.....	70
2.5.5 Analiza mierników w sferze gospodarczej.....	75
2.6 Podsumowanie	80
3. Wyniki delimitacji – wyznaczenie obszarów.....	84
3.1 Obszar zdegradowany	84
3.2 Obszar rewitalizacji.....	87
Spis tabel	91
Spis rycin.....	91

Przygotowanie Gminnego Programu Rewitalizacji zgodnie z wytycznymi ustawy wymaga dokonania delimitacji obszarów kryzysowych oraz wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Na podstawie art. 8 ustawy o rewitalizacji Rada Miejska z inicjatywy własnej, albo na wniosek burmistrza miasta może w drodze uchwały wskazać obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji wyznaczony na podstawie diagnozy potwierdzającej spełnienie przesłanek ich wyznaczenia.

Niniejsze opracowanie zawiera kompleksową analizę gminy Czychów w kluczowych sferach z punktu widzenia metodologii wyznaczania obszarów zdegradowanych. Są to sfery: społeczna, gospodarcza, funkcjonalno-przestrzenna, środowiskowa i techniczna. Analiza wskazuje negatywne zjawiska wraz z ośrodkami ich koncentracji. Pozwala również jednoznacznie zidentyfikować tereny zdegradowane i wyznaczyć obszar rewitalizacji. Dokument jest punktem wyjścia do stworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Czychów na lata 2016 – 2020.

“Narodowy Plan Rewitalizacji 2022” oraz ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., która weszła w życie w dniu 18 listopada 2015 r. to podstawowe akty prawne, w oparciu o które został przygotowany niniejszy dokument. Ustawa o rewitalizacji określa zasady oraz tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji, a w szczególności sposób wyznaczania terenu zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Strefa może zostać uznana za zdegradowaną, jeśli koncentrują się w niej negatywne zjawiska społeczne, w szczególności: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający stopień uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto na obszarze zdegradowanym musi wystąpić co najmniej jeden z następujących negatywnych wskaźników:

- gospodarczych – w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw;
- środowiskowych – zwłaszcza przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska;
- przestrzenno-funkcjonalnych – przede wszystkim niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, praz niedobór lub niska jakość terenów publicznych;

- technicznych – z akcentem na degradację stanu obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz brak rozwiązań umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Celem nadrzędnym niniejszego dokumentu jest: rozpoznanie terenu gminy Czchów, dokonanie diagnozy problemów środowiskowych, gospodarczych, społecznych, funkcjonalno-przestrzennych, oraz technicznych, a następnie zdefiniowanie i wyznaczenie obszaru wymagającego rewitalizacji. Określenie granic obszarów zdegradowanych odbywa się we współpracy ze społecznością terenów zdegradowanych oraz z zaangażowaniem wszystkich interesariuszy tych obszarów.

1.1 Forma Prawna Gminnego Programu Rewitalizacji

Sporządzenie Gminnego Programu Rewitalizacji przez gminę Czchów wynika z wymogów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego (RPOWM) i daje możliwość realizacji działań rewitalizacyjnych przy wsparciu środków z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Program sporządzony został zgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa¹, zatwierdzonej decyzją Komisji Europejskiej w dniu 23 maja 2014 roku oraz ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., która weszła w życie w dniu 18 listopada 2015 r. W programie uwzględniono również przepisy Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 1303/2013 z dnia 17.12.2013 roku¹, w zakresie zapisów dotyczących rewitalizacji.

¹ Umowa Partnerstwa, Programowanie perspektywy finansowej 2014–2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, 23.05.2014.

1.2 Struktura opracowania

Delimitacja obszarów zdegradowanych gminy Czchów została przygotowana w oparciu o analizę najbardziej istotnych czynników z punktu widzenia rozwoju gminy opierających się na wytycznych zawartych w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zawiera ona porównywalne dane pozwalające na obiektywną i wnikliwą analizę obszarów wymagających kompleksowego wsparcia.

W toku przeprowadzonej analizy oraz przeprowadzonych konsultacji z przedstawicielami samorządu lokalnego wytypowano następujące czynności, będące jednocześnie częściami poniższego opracowania:

- analizę wskaźnikową gminy na tle powiatu i województwa;
- analizę struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- analizę dokumentów planistycznych – studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla gminy Czchów;
- podział obszaru gminy Czchów na poszczególne sołectwa;
- analizę miernikową poszczególnych sołectw w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i funkcjonalno-przestrzennej;
- delimitację obszarów zdegradowanych gminy;

Założony etap opracowywania dokumentu, jakim jest Gminny Program Rewitalizacji, to ważny dokument strategiczny, który wyznacza cele działań skupionych na ograniczaniu negatywnych skutków, niekorzystnych zjawisk społecznych, gospodarczych, przestrzennych, technicznych i środowiskowych na terenie gminy Czchów. Program rewitalizacji jest nie tylko potrzebny władzom samorządowym, instytucjom gminnym, organizacjom pozarządowym, ale także przedsiębiorcom, osobom prawnym i związkom wyznaniowym do skutecznego ubiegania się o środki unijne w nowej perspektywie finansowej na lata 2014-2020.

1.3 Dotychczasowe programy związane z rozwojem i odnową wdrażane w gminie

W ostatnich latach w województwie małopolskim nie było wymogów pisania i wdrażania programów rewitalizacyjnych dla gmin wiejskich, jednak stosowano inne programy, których najważniejszym celem był rozwój oraz poprawa warunków pracy i życia mieszkańców. Jednym z takich dokumentów był Plan Odnowy Miejscowości, którego sporządzenie i uchwalenie stanowiło niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” była poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Działanie to umożliwiło rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich, co wpłynęło na wzrost ich atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej.

W gminie Czchów od wielu lat wdrażane są projekty we wszystkich dziedzinach związanych z odnową, rozwojem i rewitalizacją. Wdrażane programy dotyczyły przede wszystkim infrastruktury technicznej i drogowej, poprawy stanu technicznego budynków, podniesienia jakości przestrzeni publicznych w gminie, działań w sferze społecznej, prac związanych z ochroną dziedzictwa kulturowego oraz ruchu turystycznego.

DZIAŁANIA W SFERZE SPOŁECZNEJ:

- **Tytuł: "Jesteśmy najlepsi".** Program realizowany był w latach 2009-2015. Priorytet VII Promocja integracji społecznej. Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekt systemowy pn. „Jesteśmy najlepsi” realizowany był przez gminę Czchów w partnerstwie z gminą Gnojnik i gminą Iwkowa. Projekt zakładał aktywizację zawodową, społeczną, edukacyjną i zdrowotną osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, którzy są w wieku aktywności zawodowej tj. 15-64 lat, zamieszkują na terenie jednej z trzech partnerskich gmin, są bezrobotni lub nieaktywni zawodowo, posiadają wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub ponadgimnazjalne.

- **Tytuł: „Owocna edukacja”.** Program realizowany był w latach 2012-2013. Celem projektu było położenie nacisku na rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. Projekt polegał na wyrównywaniu szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszeniu różnic w jakości usług edukacyjnych. Przedsięwzięcie skierowane było na rozwój uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej z gminy Czchów zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami edukacyjnymi

poprzez doposażenie szkół w materiały dydaktyczne, zminimalizowanie specyficznych trudności w nauce, poprawę wymowy, korekcje postawy, poprawę komunikacji społecznej uczniów, a także rozwijanie zainteresowań uczniów szczególnie uzdolnionych.

• **Tytuł: „Wspieranie osób w podeszłym wieku w integracji z młodzieżą na terenie Gminy Czehów”.**

Program realizowany był w latach 2014 – 2015 przez Ośrodek Wsparcia pn „Entuzjastyczny Klub Samopomocy”. Celem projektu było przedstawienie ogólno-humanistycznych wartości i wynikających z nich normy postępowania kształtujących dotąd życie społeczne. Następstwem przestrzegania tych norm był rozwój tak zwanych pierwszorzędnych cech osobowości, np. tolerancja, opiekuńczość, użyteczność, odwaga cywilna, dzielność i wiele innych. Skuteczność działań na rzecz integracji międzypokoleniowej wyznaczana była przez następujące zasady:

- przekazywanie przez ludzi starych takich doświadczeń, które są związane z aktualnymi motywacjami ludzi młodych,
- wzmacnianie u ludzi młodych motywacji pożądaných, sprawdzonych w doświadczeniu ludzi starych,
- przekazywanie przez ludzi starych doświadczeń odwołujących się do najsilniejszych motywacji ludzi młodych,
- przekazywanie młodemu pokoleniu doświadczeń w sposób przeżyciowo otwarty, tj. ujawniający własne nastawienie emocjonalne,
- przekazywanie ludziom młodym wiedzy merytorycznej, potrzebnej do realizacji celów,
- służyć ludziom młodym takimi możliwościami organizacyjno-formalnymi, dzięki którym będą mogli dojść do wyznaczonych celów.

W ramach ośrodków przeprowadzone zostały m.in. następujące zadania: warsztaty artystyczne Tymowa, warsztaty kulinarne Domosławice, warsztaty florystyczne i hand made Tymowa, warsztaty gimnastyka złotego wieku, warsztaty teatralne Złota, warsztaty muzyczne Biskupice Melsztyńskie.

• **Tytuł: „Podstawa doskonalenia małopolskich jednostek samorządu terytorialnego”.**

Program realizowany był w latach 2013 – 2014. Działanie 5.2, Podziałanie 5.2.1. Modernizacja zarządzania w administracji samorządowej, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt realizowany był przez gminę Czehów w partnerstwie z gminą Iwkowa, gminą Dębno, gminą Borzęcin.

W zakres projektu wchodziły:

- szkolenia pracownicze (zamówienia publiczne, obsługa klienta, komputery),
- zakup branżowego oprogramowania do usprawnienia pracy urzędu,
- zakup serwera,
- zakup programu prawniczego,
- studia podyplomowe.

PROJEKTY INWESTYCYJNO-BUDOWLANE:

- **Tytuł: „Budowa Sali gimnastycznej z przewiązką przy szkole podstawowej w miejscowości Domosławice”.** Projekt został dofinansowany z MRPO na lata 2007-2013. Projekt polegał na budowie przyszkolnej Sali gimnastycznej połączonej z istniejącym budynkiem szkolnym za pomocą przewiązki. Celem działania jest podniesienie poziomu życia lokalnej społeczności, w tym budowa, przebudowa lub remont przeznaczonych do użytku publicznego ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc realizacji oraz obiektów sportowych.

- **Tytuł: „Utworzenie Centrum Informacji Turystycznej w Czchowie”.** Projekt został dofinansowany z PROW na lata 2007-2013. Projekt polegał na utworzeniu Centrum Informacji Turystycznej w miejscowości Czchów. Celem działania jest rozwijanie turystyki i rekreacji na obszarze objętym LSR. W ramach przeprowadzonych prac wykonano: roboty remontowe ściany, roboty posadzkowe, roboty remontowe stolarka i ślusarka, roboty remontowe elektryczne, wyposażenie pomieszczeń.

- **Tytuł: „Wielofunkcyjny plac publiczny w miejscowości Tymowa”.** Projekt został dofinansowany z PROW na lata 2007-2013. Projekt polegał na budowie wielofunkcyjnego placu publicznego w miejscowości Tymowa. Celem działania jest zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie rekreacji. W ramach prac wykonano: 2 altany, zamontowano tablicę informacyjną, 5 straganów składanych, 1 zieleniec narożny, 19 ławek, 2 stojaki na rowery, 10 koszy na śmieci, 5 latarni parkowych, 2 ławostoły. Ponadto wykonano 495,38 m² nawierzchni bitumicznej (plac pod miejsca postojowe), 112,1 mb ogrodzenia panelowego systemowego, bramy przesuwne, furtkę- 3 szt., 129 m² chodnika, tereny zielone, nasadzenia. Dodatkowo wykonano bieżącą konserwację tablic informacyjnych w gminie.

- **Tytuł: „Budowa grupowej kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Czchów, Jurków, Biskupice Melsztyńskie, Domosławice, Tworkowa oraz sieci wodociągowej w miejscowościach Tymowa, Czchów, Piaski Drużków”.** Projekt został dofinansowany z PROW na lata 2007-2013. Projekt polegał na budowie grupowej kanalizacji łączącej kilka miejscowości. Celem działania jest rozbudowa gospodarki wodno - ściekowej, zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

- **Tytuł: „Budowa targowiska stałego w miejscowości Czchów”.** Projekt został dofinansowany z programu PROW 2007-2013. Projekt polegał na budowie, przebudowie i wyposażeniu targowiska stałego w miejscowości Czchów. W ramach prac wykonano utwardzenie działki wraz z kanalizacją deszczową – opadową dla układu komunikacyjnego wraz z włączeniem się do drogi gminnej nr 100 w tym roboty ziemne, budowa ogrodzenia, nawierzchnia placu, mała architektura. Ponadto utworzono

także budynek socjalno – sanitarny oraz zadane stanowiska handlowe wraz z przyłączami energetycznymi , wodociągowymi i kanalizacyjnymi oraz instalacje elektryczne wewnętrzne.

• **Tytuł: „Budowa Sali gimnastycznej wraz z przewiązką przy Szkole Podstawowej w Tworkowej”.**

Projekt został dofinansowany z programu PROW 2007-2013. Projekt polegał na budowie przyszkolnej Sali gimnastycznej połączonej z istniejącym budynkiem szkolnym za pomocą przewiązki. Celem działania jest zaspokajanie potrzeb społecznych w zakresie turystyki. W ramach prac wykonano: stan surowy, instalacje elektryczne, stolarkę zewnętrzną sali, instalacje sanitarne, stan wykończeniowy, dostawę i montaż wyposażenia oraz zagospodarowanie terenu. Prace przy kotłowni gazowej w tym: instalację gazową wewnętrzną, instalacje elektryczne i sterownicze, technologię kotłowni, roboty budowlane oraz roboty budowlane przewiązki – stan surowy, stan wykończeniowy, instalacje sanitarne i przyłącz kanalizacji sanitarnej, instalacje elektryczne przewiązki, stolarka zewnętrzna przewiązki – okna i drzwi.

2. Delimitacja obszarów zdegradowanych

Podczas przygotowania programu dokonano delimitacji obszarów kwalifikujących się do objęcia Gminnym Programem Rewitalizacji. Diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych dokonano w oparciu o współpracę z lokalną społecznością, organizacjami pozarządowymi, przedsiębiorcami, jak i innymi interesariuszami obszarów zdegradowanych poprzez przeprowadzenie konsultacji społecznych, a także przez dokonanie analizy danych ilościowych. Analiza przeprowadzona na podstawie danych statystycznych pozwoliła wyodrębnić obszary charakteryzujące się największą koncentracją problemów.

Materiały, niezbędne do sporządzania analiz, potrzebnych do zdiagnozowania obszarów problemowych w gminie, pozyskano z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miejskiego w Czchowie (ewidencje ludności, podmiotów gospodarczych, gruntów i budynków), Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i innych. Uzyskanie danych ilościowych pozwoliło na wyodrębnienie obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów, które w dalszym etapie prac powinny stać się przedmiotem dogłębnej analizy w oparciu o inne niż statystyczne metody.

Analiza zjawisk kryzysowych została przeprowadzona z uwzględnieniem następujących sfer:

1. Sfera społeczna;
2. Sfera funkcjonalno-przestrzenna;
3. Sfera techniczna;
4. Sfera środowiskowa;
5. Sfera gospodarcza;

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają wyniki analizy oraz mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju. Pozwalają one określić zasięg terytorialny obszarów zdegradowanych, w których występuje największa koncentracja problemów.

2.1 Charakterystyka metody

Pierwszym etapem prac nad Gminnym Programem Rewitalizacyjnym było wykonanie analizy porównawczej całej gminy w odniesieniu do powiatu oraz województwa. Wybrano podstawowe elementy sfery społecznej oraz dodatkowo wybrane elementy sfery gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, a następnie zdiagnozowano główne problemy, z jakimi boryka się gmina Czchów.

Kolejnym etapem było dokonanie podziału wewnątrz gminnego w celu przeprowadzenia analiz wskaźników dla każdej jednostki urbanistycznej oddzielnie. Najmniejszy możliwy podział wewnątrz gminny na jednostki urbanistyczne mógł zostać przeprowadzony w oparciu o sołectwa. Podział na przysiółki został wykluczony ze względu na brak możliwości uzyskania większości danych niezbędnych do przeprowadzenia diagnozy.

Jednym z ważniejszych etapów prac było pozyskanie danych statystycznych oraz innych informacji niezbędnych przy tworzeniu dokumentu. Dane zostały pozyskane z Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miejskiego w Czchowie (m.in.: ewidencje ludności, podmiotów gospodarczych, gruntów i budynków), Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Policji, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji i podmiotów działających na terenie gminy. Z uwagi na charakter i cel opracowania, jakim jest analiza i ocena sytuacji wewnątrz gminnej, dobór wskaźników oparto o wydzielone jednostki urbanistyczne. W toku prac napotkano na szereg problemów, związanych głównie z brakiem lub niemożnością uzyskania konkretnych danych dla poziomu analizy wewnątrzgminnej, a także w odniesieniu do województwa. W związku z powyższym w niektórych przypadkach posłużono się danymi szacunkowymi.

W następnym etapie dokonano, przy uwzględnieniu podziału na jednostki urbanistyczne jakimi w tym wypadku są sołectwa, analizy danych statystycznych oraz informacji uzyskanych w poszczególnych sferach. W celu jaśniejszego zobrazowania problemów zaistniałych w gminie posłużono się planszami graficznymi. Otrzymane mierniki w poszczególnych jednostkach urbanistycznych zestawiono w tabelę podsumowującą każdą ze sfer. W większości badanych mierników otrzymana wartość dodatnia świadczy o sytuacji gorszej niż średnia w gminie, jednak w niektórych przyjętych wskaźnikach wartość dodatnia świadczy o sytuacji lepszej niż średnia, zatem w tych przypadkach za odchylenie od normy uznawane były wartości poniżej średniej. Każdy z analizowanych wskaźników, w którym występują

nieprawidłowości, zaznaczono kolorem szarym. W celu obliczenia wyniku końcowego zestawiono wszystkie dane w zbiorczej tabeli wynikowej dla sfery społecznej oraz zbiorczej tabeli wynikowej dla pozostałych sfer. Następnie dokonano klasyfikacji mierników świadczących o odchyleniach od normy, polegającej na nadaniu punktacji w skali od „1” do „4”, gdzie punkt „1” – „poniżej normy” – nadano jednostkom o niewielkich anomaliiach, zaś punkt „4” – „najgorszy” – został przyznany jednostkom, w których odchylenia od normy są bardzo duże. Dla wartości świadczących o lepszej sytuacji niż średnia dla gminy przyjęto wartość „0”. Otrzymaną punktację podsumowano i podzielono przez ilość analizowanych mierników dzięki czemu uzyskano średnią arytmetyczną.

2.2 Gmina Czchów na tle powiatu i województwa

Czchów jest gminą miejsko-wiejską. Leży w południowej części województwa małopolskiego, w powiecie brzeskim, na granicy z powiatem Tarnowskim i Nowosądeckim. Graniczy: od południa z gminami Gródek nad Dunajcem i Łososina Dolna, od wschodu z gminą Zakliczyn, od północy z gminami Dębno i Gnojnik, a od zachodu z gminami Iwkowa i Lipnica Murowana. Liczba jej ludności to 9874 osób. Powierzchnia Czchowa wynosi 67 kilometrów kwadratowych, co stanowi 11,2% powierzchni powiatu Brzeskiego. W skład gminy wchodzi miasto Czchów oraz dziewięć sołectw: Będzieszyna, Biskupice Melsztyńskie, Domosławice, Jurków, Piaski-Drużków, Tworkowa, Tymowa, Wytrzyszczka oraz Złota (ryc.1).

Gmina położona jest rejonie doliny Dunajca, na styku Pogórza Wiśnickiego i Rożnowskiego. Rzeka płynie z południa na północ, przecinając gminę na dwie części. Liczne potoki stanowią dopływy Dunajca. Jezioro Czchowskie, zbiornik powstały w wyniku spiętrzenia rzeki, ma rekreacyjny charakter, w związku z tym jest tu wiele obiektów wypoczynkowych. Na terenie gminy są dwie przeprawy promowe. Jedna między Czchowem a Piaskami-Drużków, druga między Wytrzyszczką, a miejscowością Tropie w gminie Gródek nad Dunajcem.

Lasy w gminie Czchów stanowią 27% ogólnej jej powierzchni i zajmują 1733 ha, z czego lasy państwowe to tylko 58 ha. Nadzór nad nimi sprawują nadleśnictwo Brzesko oraz w sołectwie Piaski-Drużków nadleśnictwo Gromnik.

Rycina 1. Gmina Czchów

Źródło: Urząd Miejski w Czchowie

Cała gmina Czchów charakteryzuje się szczególnymi walorami przyrodniczo-krajobrazowymi i jest objęta ochroną krajobrazową. Występuje tu obszar chronionego krajobrazu:

- Pogórza Wiśnickiego,
- Pogórza Ciężkowickiego,
- Ciężkowicko-Rożnowskiego Parku Krajobrazowego.

Znajdują się tu lasy będące pozostałością Puszczy Karpackiej. Jest też rezerwat przyrody Bukowiec. W trakcie projektowania są kolejne rezerваты: Głowaczka w Piaskach-Drużkowie oraz Wielka Góra w Złotej. Ochroną objęto 9 pomników przyrody – to grupa drzew w parku podworskim w Biskupicach Melsztynskich i 8 pojedynczych okazów dębów szypułkowych, jesionów, lip rozsianych po całej gminie. W Czchowie funkcjonuje obszar chroniony wg. Systemu Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Jest to Dolny Dunajec o kodzie PLH 120085 (OSO – specjalny obszar ochrony siedlisk nietoperzy – Dyrektywa Siedliskowa).

Na obszarze gminy Czchów znajdują się udokumentowane złoża żwiru, który był eksploatowany w obszarach górniczych:

- „Czchow – Zakole”,
- „Czchów – Zakole I”,
- „Kamieniec”.

Piaskowce istebniańskie grubo i różnoziarniste występują we wsi Wytrzyszczka. W rejonie południowo-wschodniej granicy wsi Będzieszyna oraz we wsi Piaski-Drużków występują piaskowce igockie, godulskie oraz istebniańskie. Na tych terenach nie występują złoża gazu ziemnego.

W gminie nie istnieje sieć kolejowa, dlatego transport i komunikacja odbywają się za pomocą sieci dróg. Głównym środkiem transportu są linie autobusowe: państwowe oraz prywatne. W sieć wodociągową wyposażone są wszystkie miejscowości w gminie i korzysta z niej około 80% ludności. Czchów nie posiada uregulowanego systemu gospodarki ściekami. Z kanalizacji korzysta 1/3 mieszkańców. W gminie znajduje się sieć gazowa i korzysta z niej 67,9% ludności zamieszkującej te tereny. Nie ma tutaj sieci ciepłowniczej – gospodarstwa domowe oraz przedsiębiorstwa korzystają z własnych źródeł zaopatrzenia w ciepło.

Wykonana analiza porównująca gminę do powiatu brzeskiego i województwa małopolskiego pokazuje, z jak dużymi problemami społecznymi, gospodarczymi, funkcjonalno-przestrzennymi i technicznymi musi zmagać się gmina Czchów. Poniższe tabele przedstawiają uśrednione mierniki porównawcze, które wykonano na podstawie danych za rok 2014 zebranych w Urzędzie Miejskim w Czchowie, Komendzie Policji oraz z opublikowanych zestawień z Głównego Urzędu Statystycznego.

1. SFERA SPOŁECZNA:

Tabela 1. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera społeczna

Wskaźnik	Udział osób korzystających z środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem [%]	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych [%]	Liczba przestępstw i wykroczeń ogółem na 1000 osób
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	6,4	6,5	56,7	21,7
POWIAT BRZESKI	7,3	6,9	44,0	18,2
GMINA CZCHÓW	8,7	6,1	56,2	5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Posterunku Policji w Czchowie

Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Czchów jest wyższy niż w powiecie brzeskim oraz zdecydowanie wyższy niż w województwie małopolskim (Tab.1). Nieznacznie niższy jest procent osób bezrobotnych od tego wskaźnika dla powiatu i województwa. Udział długotrwale bezrobotnych nie odbiega od tego wskaźnika dla województwa, natomiast znacznie przewyższa procent dla powiatu brzeskiego. Może to stanowić potencjalne zagrożenie w sferze społecznej ze względu na konsekwencje psychologiczne dla osób długotrwale bezrobotnych. Skutki takiego stanu są widoczne nie tylko w sferze finansowej (ubożenie części społeczeństwa), ale również w kumulacji problemów społecznych. Zupełnie inaczej ma się sytuacja wynikająca z analizy mierników dotyczących liczby przestępstw oraz liczby wykroczeń na każde 1000 mieszkańców. Są one zdecydowanie niższe niż w powiecie brzeskim i w całym województwie małopolskim.

2. SFERA GOSPODARCZA:

Tabela 2. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera gospodarcza

Wskaźnik	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności [%]	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na każde 1000 osób	Odsetek gospodarstw rolnych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych [%]
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	18,1	115,7	48,1
POWIAT BRZESKI	16,4	108,7	56,3
GMINA CZCHÓW	15,3	63,5	79,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Posterunku Policji w Czchowie

Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogólnej liczby ludności jest niższy niż powiecie brzeskim i zdecydowanie niższy niż w województwie małopolskim (Ryc.2). Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na każde 1000 osób jest zdecydowanie niższa niż powiecie brzeskim i województwie małopolskim i są to na ogół małe firmy – w większości rodzinne, co przekłada się na niewielkie zatrudnienie. Odsetek gospodarstw rolnych w ogólnej liczbie gospodarstw domowych jest dużo wyższy niż w powiecie brzeskim i województwie małopolskim. Świadczy to o małym uprzemysłowieniu gminy i wskazuje na jej rolniczy charakter.

3. SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA:

Tabela 3. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera funkcjonalno-przestrzenna

Wskaźnik	Mieszkania oddane do użytkowania na 10 tys. ludności	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na osobę [m ²]	Odsetek gruntów we własności gminy, powiatu, województwa [%]	Lesistość [%]
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	46	25,7	Brak danych	28,7
POWIAT BRZESKI	26	26,7	0,3	18,8
GMINA CZCHÓW	41	27,9	3,5	25,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Posterunku Policji w Czchowie

Dość korzystnie dla gminy Czchów przedstawia się analiza dotycząca sfery funkcjonalno-przestrzennej (Tab.3). Co prawda liczba mieszkań oddanych do użytku jest nieznacznie niższa niż w województwie małopolskim, ale w porównaniu do powiatu brzeskiego jest znacząco wyższa. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania kształtuje się na wyższym poziomie niż w powiecie brzeskim i województwie małopolskim. Można zatem przyjąć, że zasoby mieszkaniowe w Czchowie stoją na zadowalającym poziomie. W posiadaniu gminy jest zaledwie 3,5% gruntów, co jest wysoce niekorzystne, zwłaszcza dla procesów rewitalizacyjnych. Lesistość wynosi jedną czwartą obszaru Czchowa. Jest więc dużo wyższa niż w powiecie brzeskim i nieznacznie niższa niż w województwie małopolskim.

4. SFERA TECHNICZNA:

Mierniki dotyczące sfery technicznej (Tab.4) pokazują, że w gminie Czchów występuje niższy od powiatu brzeskiego i województwa małopolskiego odsetek ludności korzystającej z instalacji wodociągowej wynoszący 69,8%. Zdecydowanie niekorzystnym wskaźnikiem dla gminy jest odsetek ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej. Wynosi on zaledwie 28,7%. Taka sytuacja stanowi duże zagrożenie dla środowiska, gdyż ścieki pochodzące z gospodarstw domowych nie są odprowadzane do oczyszczalni. Niestety odsetek ludności korzystających z instalacji gazowej jest również niekorzystny dla gminy. Na terenie powiatu brzeskiego i województwa małopolskiego jest on zdecydowanie wyższy.

Tabela 4. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera techniczna

Wskaźnik	Odsetek ogółu ludności korzystającej z instalacji wodociągowej [%]	Odsetek ogółu ludności korzystającej z instalacji kanalizacyjnej [%]	Odsetek ogółu ludności korzystającej z instalacji gazowej [%]
WOJEWÓDZTWO MAŁOPOLSKIE	77,1	65,2	72,6
POWIAT BRZESKI	72,7	33,5	74,3
GMINA CZCHÓW	69,8	28,7	67,9

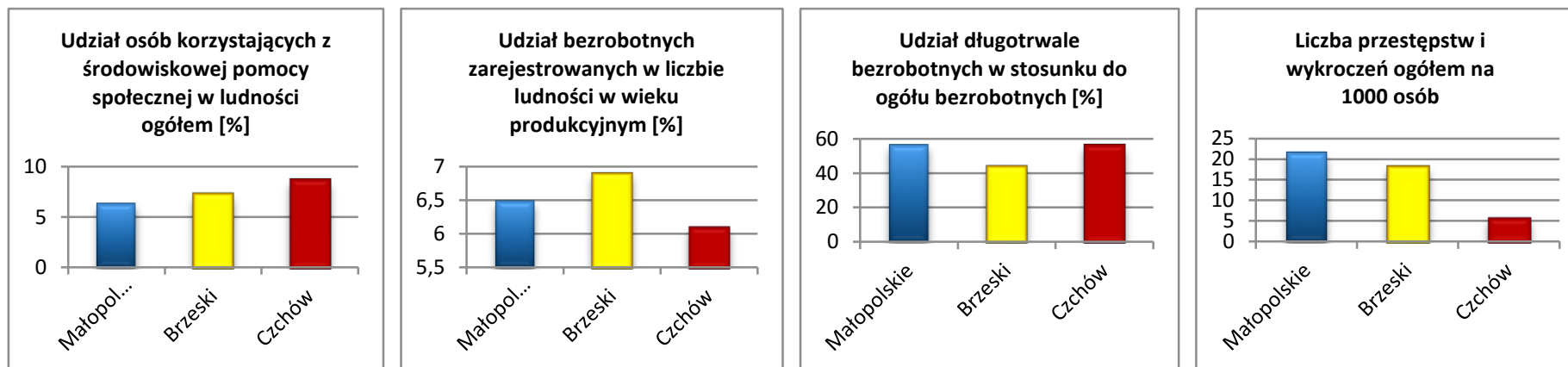
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Posterunku Policji w Czchowie

Analiza porównawcza gminy Czchów na tle powiatu tarnowskiego i województwa małopolskiego potwierdza kwalifikację gminy jako obszaru wymagającego wsparcia w naborach odnoszących się do działań rewitalizacyjnych według RPO WM na lata 2014-2020. Zbiorcze zestawienie mierników porównawczych gminy Czchów w odniesieniu do powiatu i województwa przedstawiają Ryc.2 i Ryc.3.

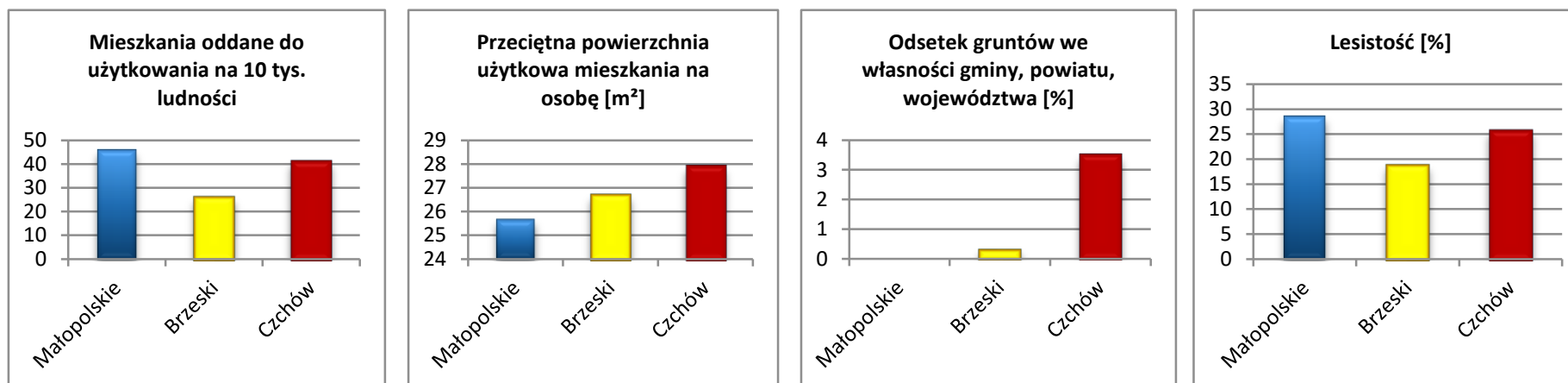
Jako główne problemy gminy Czchów wskazać należy wysoki udział osób bezrobotnych, wynikający często z niskich kwalifikacji zawodowych społeczeństwa. Szczególnie bezrobocie generuje szereg problemów społecznych, ubóstwo mieszkańców, a w konsekwencji konieczność wsparcia pomocą socjalną dużej grupy społeczeństwa. Bardzo niski odsetek wyposażenia w infrastrukturę techniczną, zwłaszcza w kanalizację, przekłada się niekiedy na niekorzystną sytuację mieszkaniową.

Rycina 2. Mierniki porównawcze Gminy Czchów w odniesieniu do powiatu i województwa

SFERA SPOŁECZNA

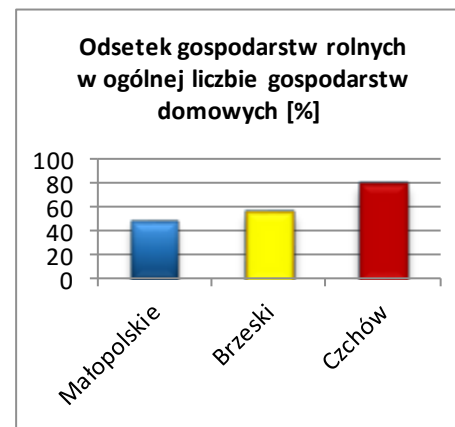
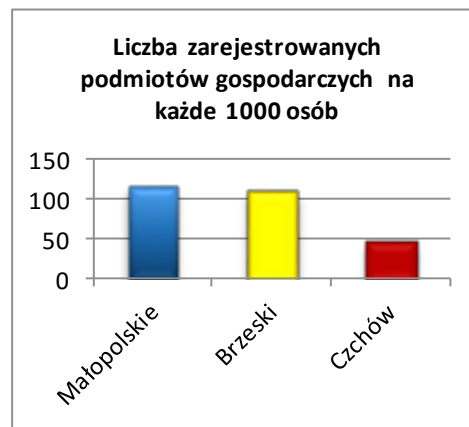
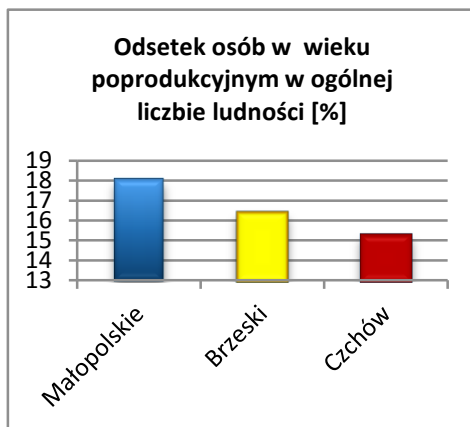
SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

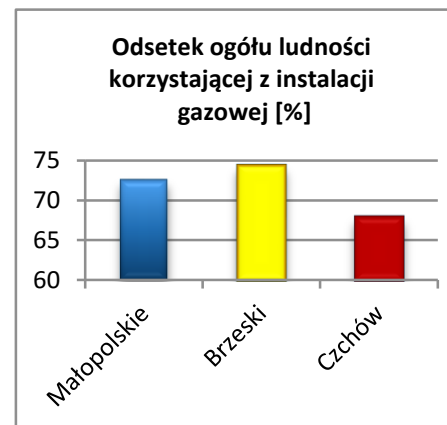
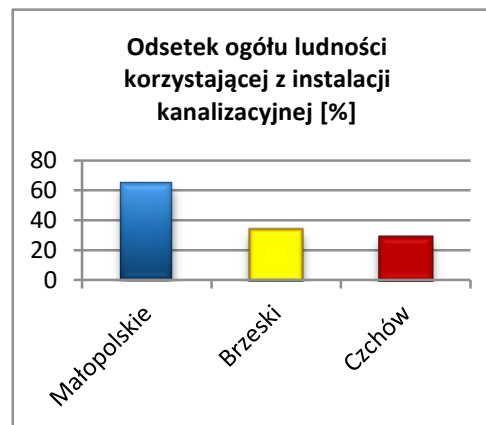
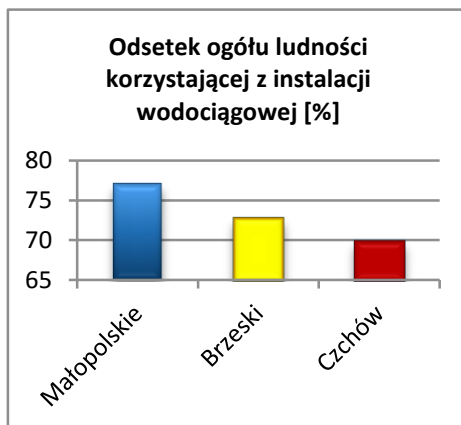
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Komendy Policji w Czchowie

Rycina 3. Mierniki porównawcze Gminy Czchów w odniesieniu do powiatu i województwa

SFERA GOSPODARCZA

SFERA TECHNICZNA

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Komendy Policji w Czchowie

2.3 Podział gminy na jednostki urbanistyczne

Czchów jako gmina miejsko-wiejska została podzielona na 10 jednostek urbanistycznych, którymi są sołectwa. Charakterystykę każdej z nich ujęto i szczegółowo omówiono w tabeli nr 5. Poszczególne sołectwa obejmują jedną miejscowość i są jednostkami pomocniczymi utworzonymi przez Radę Miejską w drodze uchwały, dlatego do analiz przyjęto sołectwa jako wydzielone jednostki urbanistyczne opisane numerami porządkowymi od 1 do 10 (Ryc.4).

Wykonano pogłębioną analizę wszystkich jedenastu jednostek urbanistycznych z uwzględnieniem ludności zamieszkującej gminę i gęstości jej zaludnienia. Ujęto też podział na strukturę demograficzną osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Średnia gęstość zaludnienia w gminie Czchów wynosi 145,8 os/km² (Ryc. 6) i wpływ na nią ma przebiegająca z południa na północ droga krajowa nr 75 oraz krzyżujące się z nią, biegnące ze wschodu na zachód, drogi wojewódzkie nr 980 i 966. Miejscowości należące do Czchowa są dobrze skomunikowane z większymi ośrodkami miejskimi. Daje to większą możliwość zarobkowania mieszkańcom tych terenów. Jednostki wyróżniające się największą gęstością zaludnienia to: 5 (Jurków), 10 (Złota), 7 (Tworkowa), 3 (Czchów), 2 (Biskupice Melsztyńskie) oraz 4 (Domosławice). Czchów jest miastem, wokół którego skupia się życie gminy. Znajdują się tu najważniejsze instytucje takie jak: Urząd Miejski, szkoły i przedszkola. Działają tu różnego rodzaju stowarzyszenia oraz zakłady pracy. W większości z pozostałych miejscowości gminy również mieszczą się przedszkola, szkoły, kółka gospodyń wiejskich i ochotnicze straże pożarne. Charakterystyka poszczególnych jednostek wchodzących w skład gminy Czchów zamieszczona została w tabeli nr 5.

Plansze graficzne (Ryc.7), (Ryc.8), (Ryc.9) obrazują populację ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Wykonana analiza danych na temat osób w wieku przedprodukcyjnym, przedstawiona na planszy graficznej (Ryc. 7) oraz w zapisie wskaźnikowym ujętym w legendach, wskazuje jednostki, w których liczba urodzeń jest najwyższa. Są to: 9 (Wytrzyszczka), 8 (Tymowa), 4 (Domosławice), 10 (Złota), 7 (Tworkowa), 5 (Jurków). Natomiast jednostki: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 3 (Czchów) i 2 (Biskupice Melsztyńskie) znajdują się poniżej średniej dla gminy.

Na planszy graficznej (Ryc. 8) zobrazowano odsetek osób w wieku produkcyjnym w gminie. Wskaźnik powyżej średniej wynoszącej 64,5% występuje w jednostkach o numerach: 1 (Będzieszyna), 5 (Jurków), 6 (Piaski-Drużków), 7 (Tworkowa), 3 (Czchów) i 4 (Domosławice). Miejscowości, w których ten miernik jest niższy to: 9 (Wytrzyszczka), 10 (Złota), 8 (Tymowa) i 2 (Biskupice Melsztyńskie).

Na (Ryc.9) przedstawiono rozkład procentowy udziału osób w wieku poprodukcyjnym. Przy średniej dla gminy Czchów wynoszącej 12,6% najwyższy odsetek osób starzejących się występuje w jednostkach: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 3 (Czchów), 9 (Wytrzyszczka), 2 (Biskupice Melsztyńskie) oraz 10 (Złota). W pozostałych miejscowościach gminy – 5 (Jurków), 4 (Domosławice), 7 (Tworkowa) i 8 (Tymowa) – wskaźnik ten jest mniejszy i świadczy o młodszym społeczeństwie.

Dokument powstał na podstawie badań zmian w przestrzennym rozkładzie zaludnienia obszarów gminy Czchów, ich kierunków, mechanizmów oraz konsekwencji dla lokalnych struktur demograficznych, społecznych oraz gospodarczych. Diagnoza powstała we współpracy ze służbami gminy.

Tabela 5. Charakterystyka wydzielonych jednostek urbanistycznych gminy Czchów.

Jednostka urbanistyczna		Liczba ludności / Odsetek ludności gminy	Powierzchnia [ha / Procent powierzchni gminy]	CHARAKTERYSTYKA JEDNOSTKI
Lp.	Nazwa			
1	BĘDZIESZYNA	152 / 1,5%	200 ha / 3,0%	Jednostka ta obejmuje obszar 200 ha. Położona jest na wzniesieniu Będzieszyna (352,6 m n.p.m.) nad zachodnim brzegiem jeziora Czchowskiego. Od północnego zachodu graniczy z Czchowem, od południa zaś z Wytrzyszczką. Jezioro Czchowskie jest jej wschodnią granicą. Będzieszyna to oaza spokoju. Nie ma tu zakładów usługowych oraz innych form działalności gospodarczej. Są za to lasy, wzgórza, dolina Dunajca i Zalew Czchowski – miejsca wymarzone na wypoczynek i kontemplację przyrody. Walorem jest bogactwo grzybów i ryb. Na leśnych stokach, na brzegach potoków można spotkać salamandrę plamistą. Myśliwi mają tu do dyspozycji dwie tzw. ambony (punkty obserwacyjne) po dwóch stronach wzgórza. Na terenie wsi więcej jest działek rekreacyjnych niż gospodarstw rolnych. Sołectwo posiada sieć gazu ziemnego i wodociągową oraz linię telefoniczną. Występują tu złoża piaskowca igockiego, godulskiego i istebniańskiego.
2	BISKUPICE MELSZTYŃSKIE	430 / 4,3%	270 ha / 4,1%	Biskupice Melsztyńskie są niewielką wsią o powierzchni 270 ha. Leżą około 5 kilometrów na wschód od Czchowa. Północna ich część (Dąbrowa) położona jest na wzgórzach a południowa (Równina) w dolinie rzeki Dunajec. Miejscowość graniczy od wschodu z Domosławicami, od zachodu ze Złotą i Jurkowem a od południa z gminą Zakliczyn. Dobrej klasy gleby sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Jednostka ta słynie z uprawy fasoli „Piękny Jaś”. Biskupice Melsztyńskie są wsią czystą ekologicznie, o czym świadczą między innymi liczne żeremia bobrów budowane w okolicach Dunajca. Nie ma tutaj szkoły ani przedszkola i dzieci korzystają z placówek znajdujących się w Domosławicach. Znajduje się tutaj sklep spożywczo-przemysłowy, dom strażaka i drobne zakłady usługowe. Działa też OSP oraz Koło Gospodyń Wiejskich. Doprowadzona jest do jednostki sieć gazu ziemnego. Większość mieszkańców korzysta z wody z własnych ujęć grawitacyjnych. Przez wieś przebiega droga wojewódzka. Znajdują się tu obiekty wpisane do rejestru zabytków: dwór (zespół dworski)- klasycystyczny z początku XIX wieku oraz park. Badania archeologiczne wykazały, że tereny te były zamieszkałe już 7 – 8 tysięcy lat temu.

3	CZCHÓW	2392 / 24,2%	1408 ha / 21,2%	<p>Czchów to malowniczo położone średniowieczne miasto o powierzchni 1408 ha. Graniczy z Tymową i Tworkową od północy, od północnego wschodu z Jurkowem, od południowego wschodu z Piaskami-Drużków, od strony południowej z Wytrzyszczką i Będzieszyną a od zachodu z gminą Iwkowa. Przebiegają tu trzy trasy rowerowe: Tymowa – Jurków – Czchów, Wytrzyszczka – Będzieszyna – Czchów, Piaski-Drużków – Czchów. Biegnie tu też droga krajowa nr 75. Obiektami wpisanymi do rejestru zabytków są: grodzisko przy zamku, kościół parafialny z XIII wieku pod wezwaniem Narodzenia Najświętszej Marii Panny, dzwonnica przy tym kościele, ruiny zamku (baszta), rzymsko-katolicki cmentarz z kwaterą wojenną nr 297 z okresu I wojny światowej. Czchów jest administracyjnym i kulturalnym centrum gminy. Na odbywający się tu Baszta Jazz Festiwal przyjeżdżają zespoły jazzowe gromadzące z roku na rok coraz szerszą publiczność. W Czchowie wydawany jest miesięcznik kulturalny „Czas Czchowa”. Przy miejscowej parafii działa chór parafialny. Znajduje się tu też kino „Baszta”. Działają tu: Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Czchowskiej, Stowarzyszenie Dobroczynne „Iskierka Nadziei”, Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna. Miasto dysponuje bogatą ofertą edukacyjną. Są tu: publiczne przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum, a także zespół szkół ponadgimnazjalnych (technikum, zasadnicza szkoła zawodowa, liceum ogólnokształcące dla dorosłych i szkoła policealna). Znajduje się tu Urząd Miejski. Siedzibę ma tu też firma Rabek, GS, Bank Spółdzielczy Rzemiosła o/Czchów. W Czchowie jest jeden z dwóch w Polsce rynków o tak dużym stopniu nachylenia. Ruiny zamku mieszczą punkt widokowy i wystawę archeologiczną. W Miejskim Parku Zieleni i Wypoczynku „Grodzisko” jest bogato wyposażony plac zabaw, boisko do siatkówki plażowej i siłownia plenerowa. Położenie Czchowa nad Dunajcem i jeziorem Czchowskim sprzyja uprawianiu sportów motorowodnych, wędkowaniu, kąpielom wodnym, plażowaniu i kajakarstwu. Zapora wodna oddzielająca jezioro od rzeki umożliwia dogodne połączenie z Piaskami-Drużków. W Czchowie istnieje dobrze rozwinięta baza noclegowo-gastronomiczna. Znajdują się tu między innymi: hotel, ośrodek konferencyjno-wypoczynkowy, gospodarstwa agroturystyczne, restauracje, sklepy i parkingi. Dużym atutem miejscowości jest niewielka odległość od Krakowa, Nowego Sącza, Tarnowa i Brzeska.</p>
4	DOMOSŁAWICE	331 / 3,3%	226 ha/ 3,4%	<p>Domosławice są niewielką wsią o powierzchni 226 ha, położoną nad doliną Dunajca na północny wschód od Czchowa. Graniczą od zachodu z Biskupicami Melsztyńskimi, od północnego zachodu ze Złotą a od wschodu i południa z gminą Zakliczyn. Przez Wieś przebiega droga wojewódzka nr 980. Obiekty wpisane do rejestru zabytków to: kościół parafialny pod wezwaniem Nawiedzenia Świętej Maryi Panny z obrazem Matki Bożej Domosławickiej Królowej Doliny Dunajca słynącego łaskami,</p>

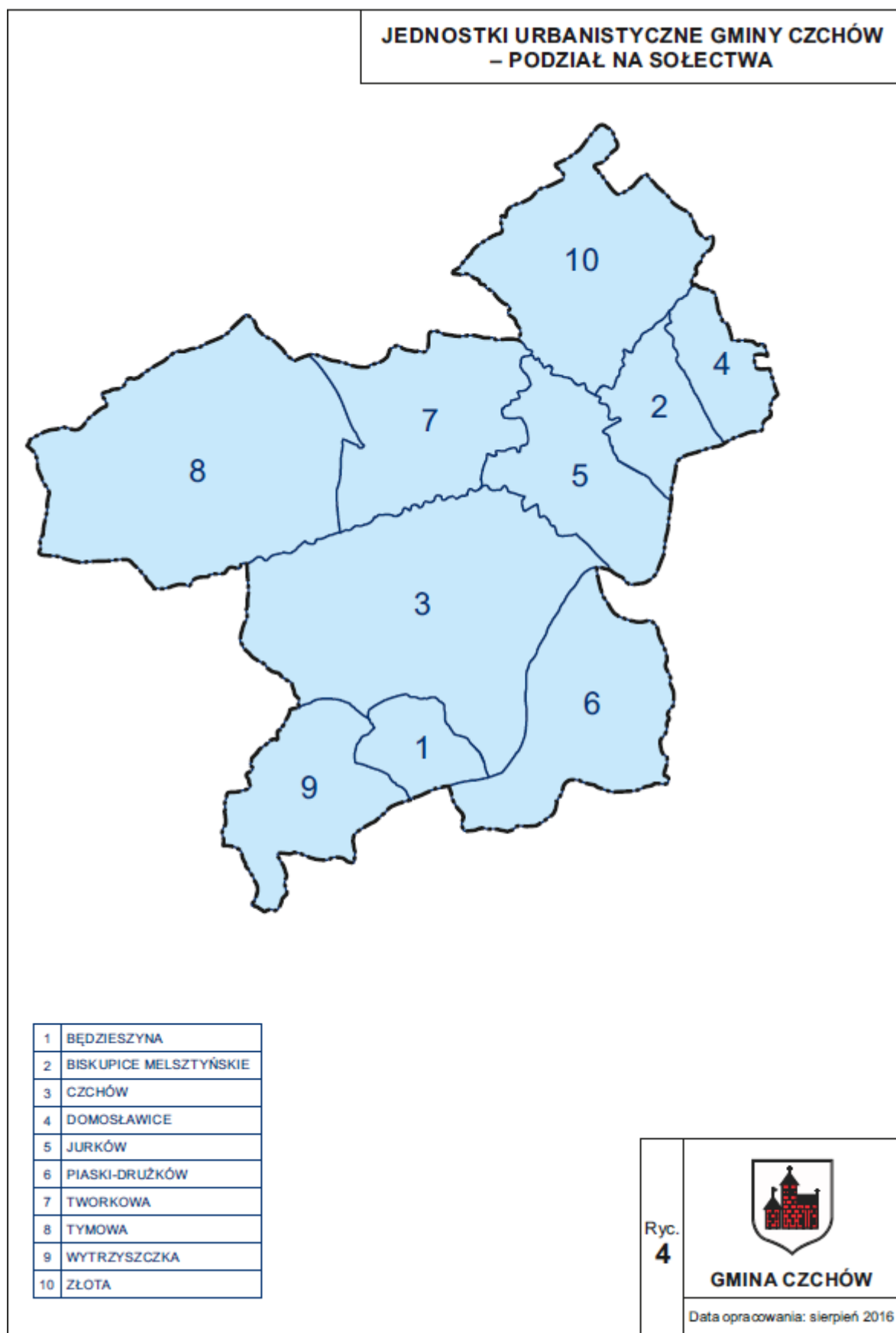
				<p>oraz cmentarz parafialny rzymsko-katolicki 0,63 ha z kwaterą wojenną nr 291 z okresu I wojny światowej. Działa tutaj Stowarzyszenie Pomocy osobom Niepełnosprawnym „Entuzjaści Uśmiechu” i Koło Gospodyń Wiejskich. Mieszkańcy mogą korzystać z hali sportowej, a dzieci z placu zabaw. Znajdują się tu też: Zespół Szkół i Przedszkola w Domosławicach, w skład którego wchodzi publiczne przedszkole, publiczna szkoła podstawowa oraz publiczne gimnazjum – wszystkie imienia ks. Józefa Tischnera a także Szkoła Muzyczna I stopnia. Ta ostatnia działa od 2012 roku i posiada oddziały pozamiejscowe w Dobroczeszcu, Gromniku, Porąbce Uszewskiej, Milówce i Tęgoborzy. Współpracuje z Europejskim Centrum Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach oraz Uczelniami Wyższymi w kraju.</p>
5	JURKÓW	1362 / 13,8%	502 ha/ 7,5%	<p>Jurków to jednostka administracyjna o powierzchni 502 ha, położona na skrzyżowaniu ważnych szlaków komunikacyjnych. Przebiega tu droga wojewódzka nr 980. Miejscowość znajduje się w centrum gminy i graniczy od północy ze Złotą i Biskupicami Melsztyńskimi, od południa z Czchowem, od wschodu z gminą Zakliczyn. Jej część południowo-wschodnią stanowi dolina Dunajca a północną teren o charakterze pagórkowatym tzw. Wieś. Znajdują się tu złoża żwiru eksploatowane w „Czchów-Zakole”, „Czchów-Zakole I” „Kamieniec”. Przebiega tędy trasa rowerowa Tymowa – Jurków – Czchów. Działa Uczniowski Klub Sportowy „Zelina”, Koło Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Działalność edukacyjno-wychowawczą prowadzi publiczne przedszkole oraz Zespół Szkół w Jurkowie (publiczna szkoła podstawowa oraz publiczne gimnazjum, obie imienia Jana Pawła II). Jurków to idealne miejsce do spędzania letnich wakacji. Znajduje się tu kąpielisko „Chorwacja” oferujące wodę, plażę oraz wypożyczalnię sprzętu do pływania. Turysty mogą korzystać z zaplecza gastronomicznego oraz noclegowego. Atrakcją stanowi również park linowy. Organizowane są kajakowe spływy Dunajcem. Zajazd „Zagłoba” oferuje regionalne potrawy. Dużym ułatwieniem dla ludności jest Centrum Handlowe, filia banku z czynnym całą dobę bankomatem oraz stacje benzynowe. Działa tu też sporo zakładów produkcyjnych i usługowych. Największy z nich to: FHU „Rabek”. Znajduje się też plac wielofunkcyjny. Na terenie wsi znajduje się gminna oczyszczalnia ścieków oraz zakład pozyskiwania i przerobu żwiru. W roku 2003 – 2013 funkcjonował Inkubator Przedsiębiorczości. Objęto patronatem trzy firmy z terenu gminy. Jurków posiada sieć wodociągową, kanalizacyjną i gazu ziemnego. W centrum miejscowości znajdują się elementy zwartej zabudowy. Obiektem wpisanym do rejestru zabytków jest Kościół Pomocniczy pod wezwaniem Przemienienia Pańskiego zbudowany najprawdopodobniej przed 1586 rokiem i odnowiony bądź odbudowany w XVIII wieku.</p>

6	PIASKI-DRUŻKÓW	479 / 4,8%	702 ha / 10,6%	Piaski-Drużków są jednostką administracyjną o powierzchni 702 ha. To jedyna miejscowość w gminie leżąca po prawej stronie Dunajca. Położona jest u podnóża i na stokach wzniesień Habalina i Głowaczka. Dotrzeć tu można promem lub mostem przez zaporę wodną. Od północnego zachodu graniczy z Czchowem i Będzieszyną, od południa z gminą Gródek nad Dunajcem, od wschodu zaś z gminą Zakliczyn. Znajdują się tu pokłady piaskowca igockiego, godulskiego i istebniańskiego. Działa tu „Stanica Harcerska” dysponująca miejscami noclegowymi, z których korzystają skauci z kraju i zagranicy. Turyści mogą skorzystać z pól namiotowych oraz z jedynej tego typu w gminie gospodarstwa agroturystycznego państwa Sułkowskich. Przez wieś przebiega zielony szlak PTTK z Rajbrotu przez Czchów w kierunku Tarnowa. Tereny te należą do Ciężkowicko – Rożnowskiego Parku Krajobrazowego. Miejscowość posiada sieć gazową, wodociągową i telefoniczną. Znajduje się tu dwór rodziny Krasuskich z zachowanym do czasów dzisiejszych oryginalnym gankiem. W latach 70-tych ubiegłego wieku postawiono kapliczkę zawierającą fragment śmigła upamiętniającą śmierć młodego lotnika.
7	TWORKOWA	1125 / 11,4%	653 ha / 9,8%	Miejscowość ta ma powierzchnię 653 ha. Graniczy od północy z gminą Gnojnik, od wschodu z Jurkowem, od południa z Czchowem a od zachodu z Tymową. Ukształtowanie powierzchni jest tu pagórkowate z wąską kotliną biegnącą od strony zachodniej. Rozszerza się ona w kierunku Jurkowa. Przez centrum wsi biegnie rzeka Tymówka. Zabudowa ciągnie się głównie wzdłuż drogi krajowej nr 75. Jednostka ma charakter typowo rolniczy, jest słabo zagospodarowana pod względem turystyczno-rekreacyjnym. Nie ma na tym terenie zakładów przemysłowych. Działalność prowadzą niewielkie firmy rzemieślnicze, transportowe, handlowe i usługowe. Rozwijają się gospodarstwa rolne ze specjalizacją w produkcji owoców i warzyw. Dzieci i młodzież uczęszczają do zespołu szkół w Tworkowej: publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum. Mieszkańcy mogą korzystać z ogólnie dostępnej przyszkolnej hali sportowej. W miejscowości działają: Uczniowski Klub Sportowy „Tworkowa”, OSP, Koło Gospodyń Wiejskich. Znajduje się tu Dom Strażaka i wielofunkcyjny plac rekreacyjno-wypoczynkowy. Tworkowa posiada sieci telefoniczne, wodociągowe, gazowe i kanalizacyjne. Dużym problem z jakim boryka się wieś są często występujące powodzie.
8	TYMOWA	1694 / 17,1%	1386 ha / 20,9%	Tymowa jest najbardziej rozległą wsią, o powierzchni 1386 ha. Zajmuje jedną piątą obszaru gminy. Graniczy od strony północnej z gminą Gnojnik, od zachodniej z gminą Lipnica Murowana, od południowej z gminą Iwkowa i Czchowem a od wschodu z Tworkową. Otoczona jest lasami. Przez wieś przepływa rzeczka Tymówka. Przebiega tędy droga wojewódzka nr 966 oraz krajowa nr 75. Znajduje się tu Rezerwat Folklorystyczny „Bukowiec” o powierzchni 5,53 ha oraz zielony szlak PTTK

				<p>w kierunku Czchowa lub na Bacówkę na Kozłowej Górze i do Kamieni Brodzińskiego. Jednostka ma typowo rolniczy charakter. Coraz prężniej rozwijają się gospodarstwa specjalistyczne i hodowlane (między innymi hodowla pszczoł), uprawy szklarniowe i sady. Działają tu firmy SEKO i UNICOOP. Obiektami wpisanymi do rejestru zabytków są: drewniany kościół parafialny pod wezwaniem Mikołaja Biskupa, miejsce pocmentarne o powierzchni 0,25 ha przy kościele parafialnym oraz cmentarz parafialny rzymsko-katolicki o pow. 0,6 ha z kwaterą wojenną nr 298 z okresu I wojny światowej. Znajduje się tu również dwór murowany częściowo podpiwniczony. Przez wieś przebiega trasa rowerowa Tymowa–Jurków–Czchów. Działają: Ludowy Klub Sportowy „Tymon Tymowa”, Koło Gospodyń Wiejskich i OSP. W Domu Strażaka znajduje się też biblioteka publiczna ze stanowiskiem internetowym z Fundacji im. A. Urbańczyka. Działa też świetlica młodzieżowa z kafejką internetową. W Tymowej jest przedszkole oraz zespół szkół składający się z publicznej szkoły podstawowej i publicznego gimnazjum im. Urszuli Ledóchowskiej. Mieszkańcy mogą korzystać z placu sportowego i hali sportowej przy zespole szkół. Mieści się tu też placówka banku, stacja paliw z restauracją, wielofunkcyjny plac publiczny oraz sklepy spożywczo-przemysłowe.</p>
9	WYTRZYSZCZKA	445 / 4,5%	483 ha / 7,3%	<p>Miejscowość ta ma powierzchnię 483 ha i górzyste ukształtowanie. Jest najdalej na południe wysunięta w gminie Czchów. Leży nad lewym brzegiem jeziora Czchowskiego na wzniesieniu Głowacz. Graniczy od zachodu z gminą Iwkowa, od południa z gminą Gródek nad Dunajcem, od wschodu z Będzieszyną a od północy z Czchowem. Znajdują się tu złoża piaskowca istebniańskiego grubo i różnoziarnistego. Przebiegają tędy drogi: krajowa nr 75, powiatowa oraz trasa rowerowa Wytrzyścza – Będziesza – Czchów. W centrum wsi znajduje się przeprawa promowa do sąsiadującego z Wytrzyścza Tropia. Na cyplu jeziora Czchowskiego znajduje się, wpisany do rejestru zabytków, legendarny zbójnicki zamek. Ze wzgórz można obejrzeć przepiękną panoramę widokową Podkarpacia. Działa Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wytrzyścza i Będziesza. Dzieci uczęszczają do publicznej szkoły podstawowej prowadzonej przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wytrzyścza i Będziesza. Zakupy można zrobić w miejscowym sklepie. We wsi można skorzystać z siłowni plenerowej. Trwa inwestycja zagospodarowania terenów wokół jeziora.</p>

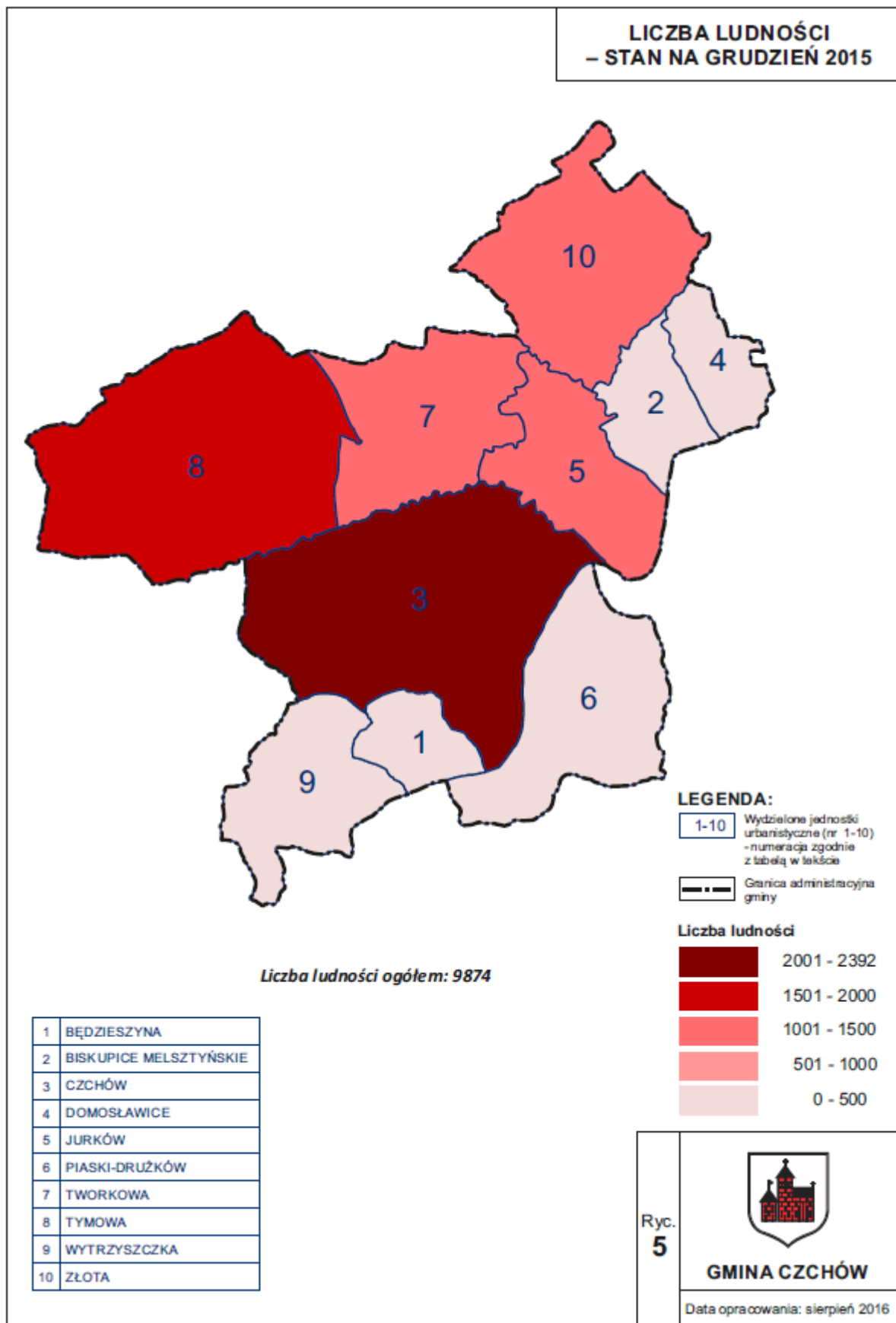
10	ZŁOTA	1464 / 14,8%	813 ha / 12,2%	<p>Jest to duża miejscowość o powierzchni 813 ha leżąca na północnym krańcu gminy. Graniczy od północnego wschodu z gminą Dębno, od północnego zachodu z gminą Gnojnik, od południowego Zachodu z Jurkowem a od wschodu z gminą Zakliczyn. Obiektami wpisanymi do rejestru zabytków są: kościół parafialny pod wezwaniem św. Michała Archanioła oraz dzwonnica. Przy kościele jest muzeum parafialne. Działają tu: Ludowy Klub Sportowy „Temida” i Koło Gospodyń Wiejskich. Bezpieczeństwa okolicznej ludności strzegą strażacy z OSP. Dzieci i młodzież uczęszczają do zespołu szkół, w skład którego wchodzi: publiczna szkoła podstawowa i publiczne gimnazjum im. Adama Mickiewicza. Złota może się także pochwalić specjalnym ośrodkiem szkolno wychowawczym im. Marii Konopnickiej. Mieści się tu również duży Dom Strażaka pełniący też funkcję punktu lekarskiego oraz centrali telefonicznej.</p>
----	--------------	--------------	----------------	--

Rycina 4. Jednostki urbanistyczne Gminy Czchów – podział na sołectwa

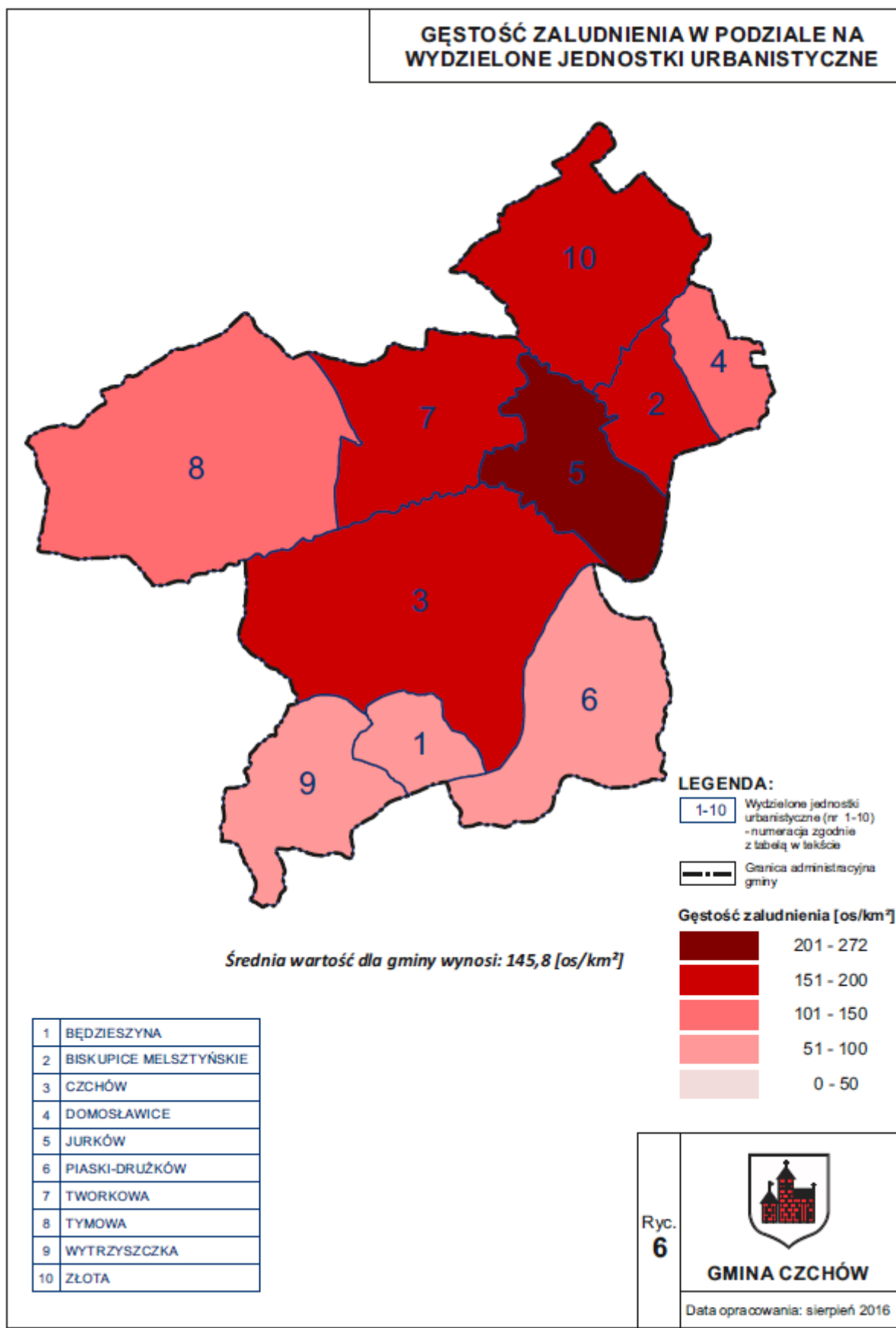
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 5. Liczba ludności – stan na grudzień 2015

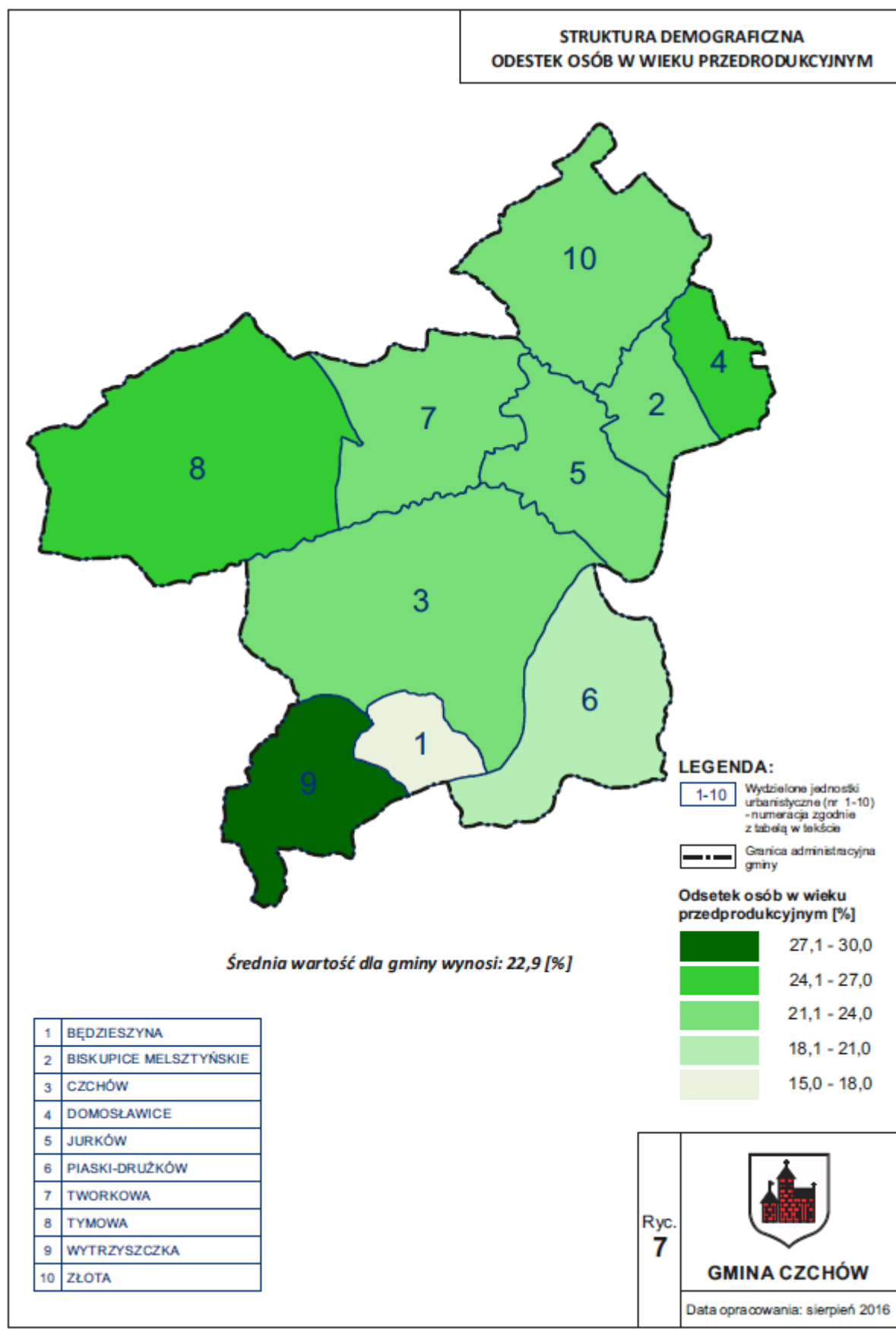
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 6. Gęstość zaludnienia w podziale na wydzielone jednostki urbanistyczne

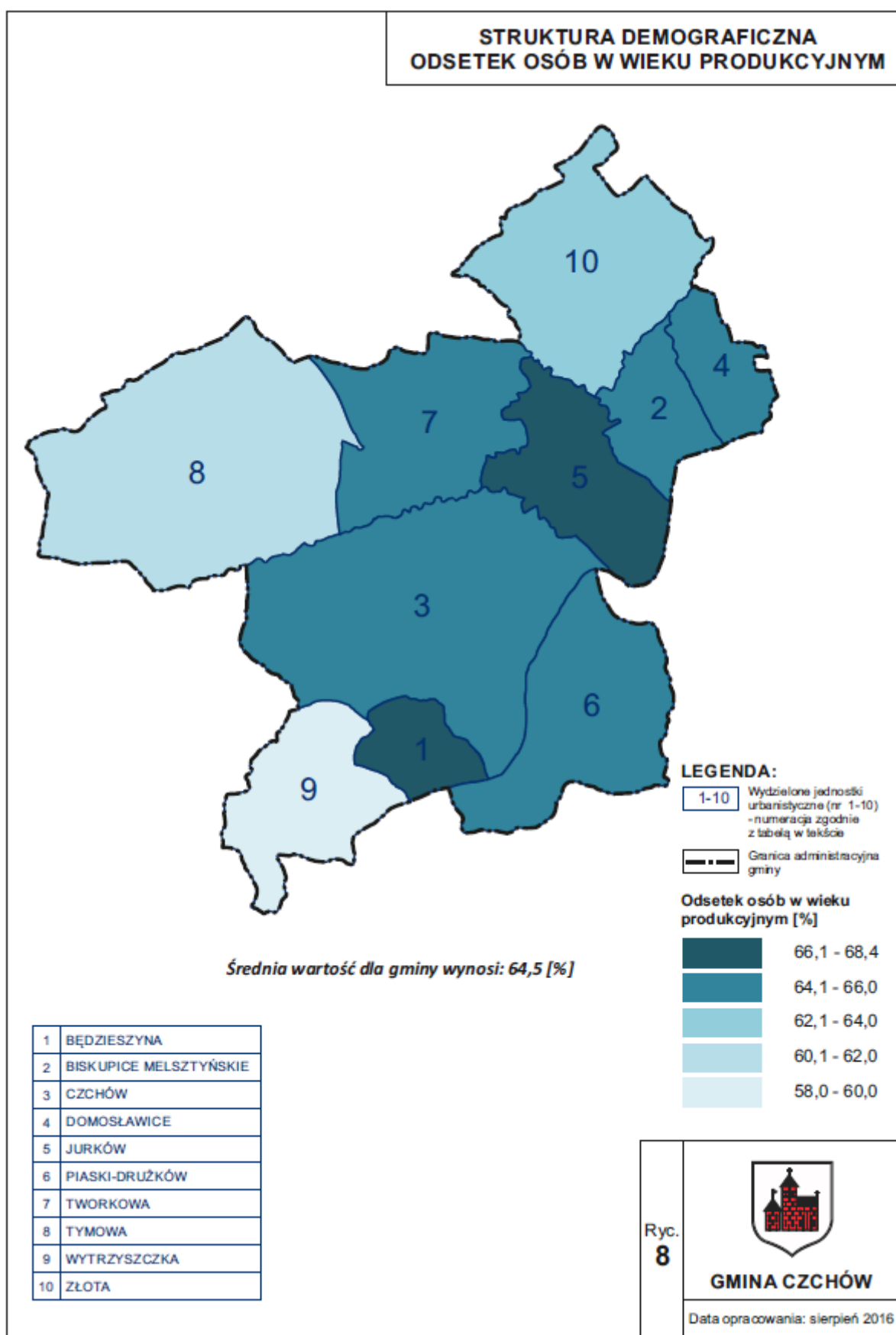
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 7. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym

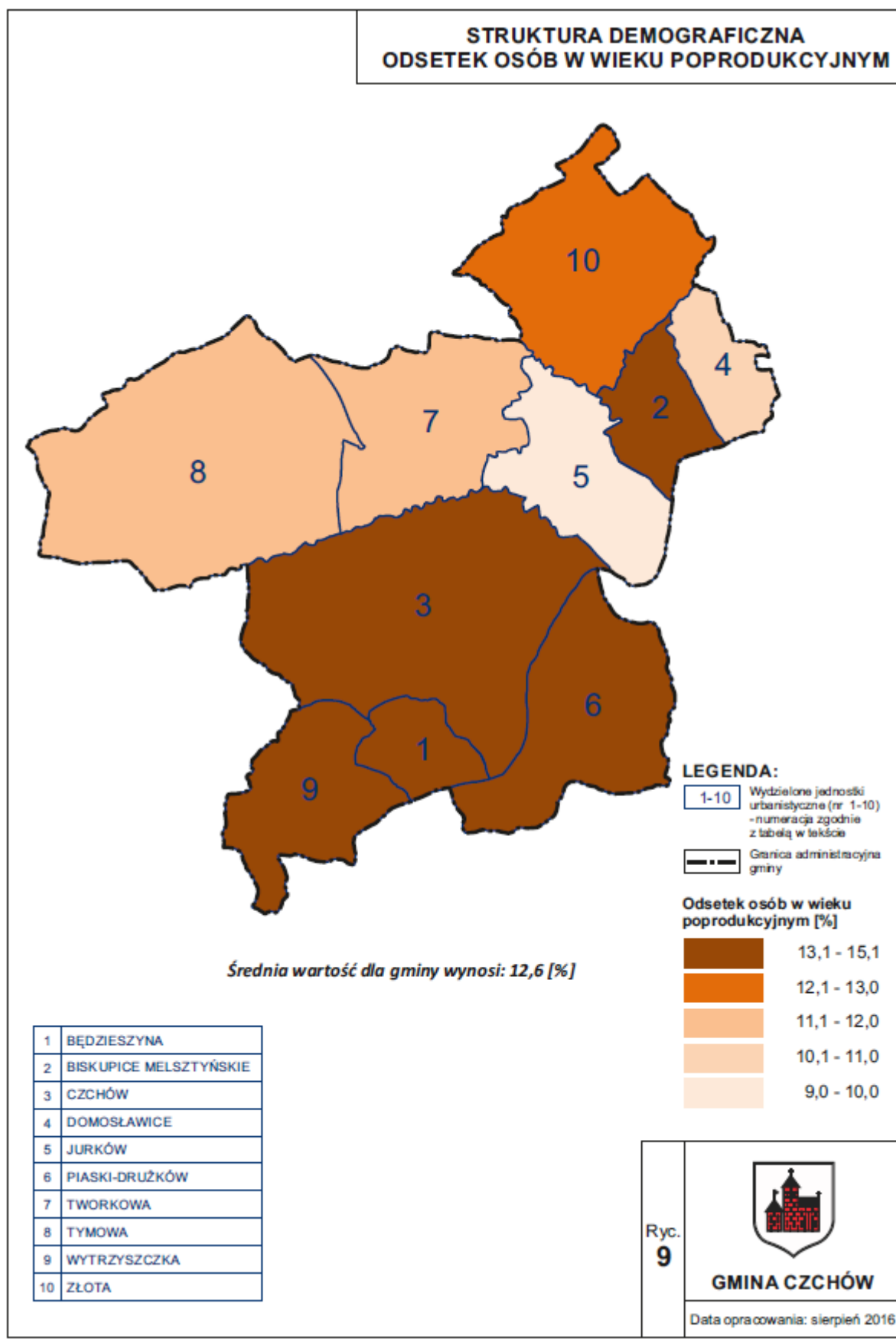
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 8. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 9. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku poprodukcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

2.4 Zestawienie przyjętych wskaźników

Zgodnie z wytycznymi do ustawy z dnia 9 października 2015 roku ocena jednostek urbanistycznych powinna się odbywać poprzez zestawienie wskaźników obiektywnych i weryfikowalnych. Dotyczą one sfery społecznej oraz przynajmniej jednej z następujących sfer: technicznej, funkcjonalno-przestrzennej, gospodarczej, środowiskowej. Przeanalizowane dane zostały dostarczone przez Urząd Miejski w Czchowie, policję, MOPS oraz inne instytucje i podmioty działające na terenie gminy. Zgodnie z założeniem, jednostki urbanistyczne powinny być powiązane z obwodami spisowymi GUS, aby w łatwy i bezpośredni sposób można było wykorzystać dane przez niego zbierane. Niestety praktyka pokazała, że przyjęte założenie nie ma odzwierciedlenia w rzeczywistości. W związku z powyższym do analiz zostały wykorzystane dane dotyczące ewidencji ludności uzyskane od Urzędu Miejskiego w Czchowie. Przyporządkowano je poszczególnym jednostkom urbanistycznym. Na potrzeby niniejszego opracowania dane uzyskane z bazy REGON w podziale adresowym przyporządkowano do wydzielonych jednostek urbanistycznych. Z uwagi na ustawę o ochronie danych osobowych szczegółowe dane adresowe nie mogą być udostępniane. Dlatego, też dane z pozostałych instytucji takich jak MOPS, PUP i policja uwzględniono w podziale na jednostki urbanistyczne. Napotkane problemy wskazują na pilną potrzebę utworzenia ujednoliconego systemu statystyki gminnej w oparciu o wydzielone jednostki urbanistyczne. System ten umożliwiłby delimitację obszarów kryzysowych, monitorowanie zmian oraz ocenę skuteczności wdrażanych działań i projektów, w tym programu rewitalizacji. Przy wyborze wskaźników do analizy uwzględniono zapisy wspomnianej na wstępie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku. W szczególności wzięto pod uwagę art. 4, ust. 1 dotyczący opracowania diagnoz. Ujęto również uwarunkowania lokalne. Ważnym czynnikiem była także możliwość pozyskania danych.

Sfera społeczna:

- Udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym;
- Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym;
- Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych;
- Ogólna liczba przestępstw i wykroczeń na każde 100 osób;
- Odsetek dzieci do lat 17 korzystających z zasiłku rodzinnego;
- Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe;
- Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe;
- Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem;

- Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014;
- Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie;
- Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy.

Sfera funkcjonalno-przestrzenna:

- Odsetek gruntów leśnych i zadrzewień w ogólnej powierzchni;
- Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni;
- Odsetek dróg w ogólnej powierzchni;
- Odsetek dróg wymagających remontu;
- Odsetek gruntów w posiadaniu gminy w ogólnej powierzchni;
- Liczba mieszkańców przypadająca na jedno gospodarstwo domowe;
- Liczba mieszkańców przypadająca na jedno gospodarstwo rolne;
- Dostępność do przedszkoli, szkół podstawowych i szkół gimnazjalnych;
- Dostępność do podstawowych usług.

Sfera techniczna:

- Odsetek przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości gospodarstw;
- Odsetek przyłączy gazu w stosunku do ilości gospodarstw;
- Odsetek przyłączy kanalizacyjnych w ogólnej liczbie gospodarstw;
- Odsetek obiektów infrastruktury publicznej w złym stanie technicznym.

Sfera środowiskowa:

- Odsetek zdeklarowanych zbiorników bezodpływowych w stosunku do ilości gospodarstw;
- Bilans wytwarzanych ścieków;
- Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej ilości gospodarstw.

Sfera gospodarcza:

- Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (emeryci, renciści) w ludności ogółem;
- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 mieszkańców;
- Liczba aktywnych, prywatnych podmiotów gospodarczych na każde 1000 mieszkańców.

Wykonano schematy, które obrazują dostępność do oświaty, w tym przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów. Sporządzono, także obraz osiągalności podstawowych usług w zakresie kultury, terenów sportowych, rekreacyjnych oraz bibliotek i ich filii.

2.5 Analiza mierników w poszczególnych sferach

Diagnoza komponentów zebranych do analizy mierników w poszczególnych sferach wykazuje, że istnieje powszechna potrzeba posługiwania się wspólnym, ujednoliconym narzędziem, które dostarczy niezbędnych informacji umożliwiających realizację zadań z zakresu pomocy odnoszącej się do sfer określających poziom degradacji zidentyfikowanych jednostek urbanistycznych gminy Czchów. Efektem badań jest wskazanie na najbardziej istotne potrzeby mogące ewaluować podczas zmiany zdegradowanych obszarów. To etap analizy jednostek urbanistycznych wskazuje na obecność wielu zagrożeń, ale jednocześnie ułatwia podjęcie decyzji, których celem jest wyjście z niekorzystnego położenia.

2.5.1 Analiza mierników w sferze społecznej

Dzięki diagnozie mierników wskazanych na poziomie gminy możliwe jest zobrazowanie problemów społecznych, z jakimi musi zmierzyć się miejscowy samorząd. Przy ocenie wydzielonych jednostek urbanistycznych w badanej tu sferze społecznej korzystano z danych pochodzących z wielu instytucji działających na terenie gminy.

Na ryc. 10 przedstawiono dane dotyczące udziału bezrobotnych zarejestrowanych w stosunku do ludności w wieku produkcyjnym. Przy średniej dla gminy wynoszącej 5,4% (co jest wynikiem znacząco niższym od średniej krajowej oscylującej powyżej 8% największy odsetek odnotowano w jednostkach o numerach: 9 (Wytrzyszczka), 3 (Czchów), 5 (Jurków), 6 (Piaski-Drużków) i 10 (Złota). Miejscowości, gdzie jest najmniej bezrobotnych to: 2 (Biskupice Melsztyńskie), 7 (Tworkowa), 4 (Domosławice), 1 (Będzieszyna) i 8 (Tymowa). Udział zarejestrowanych kobiet bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w wieku produkcyjnym przedstawia ryc. 11. Średnia dla gminy wynosi 52,6%. Wynika z niej, że kobiety stanowią większość osób bezrobotnych. Jednostki, które znajdują się powyżej średniej mieszczą się w: 6 (Piaski-Drużki), 8 (Tymowa), 4 (Domosławice), 3 (Czchów), 7 (Tworkowa) oraz 10 (Złota). Najniższy procent miernika zanotowano w jednostce 2 (Biskupice Melsztyńskie) i wynosi on 30%. Pozostałe miejscowości, w których ten wskaźnik jest niższy od tego dla gminy to: 1 (Będzieszyna), 9 (Wytrzyszczka) oraz 5 (Jurków). Na ryc.12 przedstawiono udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych. Średnia dla gminy Czchów wynosi 58,5 %, przy

czym najwyższy wskaźnik występuje w jednostce 4 (Domosławice) i kształtuje się na poziomie aż 80%, co świadczy o strukturalnym bezrobociu na tym terenie. Pozostałe jednostki, gdzie odsetek ten jest również większy od średniej to: 2 (Biskupice Melsztyńskie), 8 (Tymowa), 9 (Wytrzyszczka), 7 (Tworkowa) i 5 (Jurków). Miejscowości, których miernik mieści się poniżej średniej znajdują się w: 3 (Czchów), 6 (Piaski-Drużków), 10 (Złota) oraz 1 (Będzieszyna), przy czym w tej ostatniej jest znacząco niższy i wynosi 40%.

Poddając analizie ogólną liczbę przestępstw i wykroczeń dokonanych na każde 100 osób (ryc.13), gdzie średnia wartość dla gminy wynosi 5,7%, zwrócono uwagę na największe wartości w miejscowościach o numerach: 4 (Domosławice), 1 (Będzieszyna), 3 (Czchów) oraz 2 (Biskupice Melsztyńskie). Pozostałe jednostki, a więc zdecydowana większość, posiadają wartości niższe od średniej dla gminy, a są to: 10 (Złota), 6 (Piaski-Drużków), 9 (Wytrzyszczka), 7 (Tworkowa), 5 (Jurków) i 8 (Tymowa).

Na ryc. 14 ukazano miernik – odsetek dzieci do lat 17 korzystających z zasiłku rodzinnego, gdzie średnia wartość dla gminy wynosi 43,6%. Jednostką o najwyższym wskaźniku jest tu 1 (Będzieszyna) – dla tej wsi wartość wynosi 76% , co świadczy o dużym zubożeniu społeczeństwa na tym terenie. Pozostałe jednostki plasujące się też powyżej średniej mieszczą się w: 7 (Tworkowa), 6 (Piaski-Drużków), 9 (Wytrzyszczka) i 4 (Domosławice). Miejscowości, w których ten miernik jest niższy od średniej dla gminy to: 10 (Złota), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 3 (Czchów), 5 (Jurków) oraz 8 (Tymowa). Kolejnym wskaźnikiem jest ten dotyczący odsetka gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe (ryc.15). Pokazuje on średnią dla gminy 1,5%. Jednostką, w której wskaźnik ten jest przekroczony ponad dwukrotnie i wynosi 3,8% jest 9 (Wytrzyszczka). Do jednostek znajdujących się powyżej średniej należą też: 6 (Piaski-Drużków), 3 (Czchów) i 8 (Tymowa). Miejscowości utrzymujące wartości poniżej progu średniej wartości dla gminy to: 2 (Biskupice Melsztyńskie), 5 (Jurków), 7 (Tworkowa) oraz 10 (Złota). W gminie Czchów znajdują się dwie jednostki, w których nie ma gospodarstw otrzymujących taki zasiłek: 1 (Będzieszyna) i 4 (Domosławice). Dane, które przedstawiają odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe, zamieszczono na ryc. 16. Wskazują one na średnią dla gminy wynoszącą 1%. Miejscowość, w której wskaźnik ten wynosi 0% to: 2 (Biskupice Melsztyńskie). Jednostki, w których średnia wartość została przekroczona mieszczą się w: 1 (Bedzieszyna), 4 (Domosławice), 3 (Czchów) i 8 (Tymowa). Do miejscowości posiadających wartości poniżej średniej dla gminy zaliczamy: 5 (Jurków), 10 (Złota), 7 (Tworkowa), 9 (Wytrzyszczka) oraz 6 (Piaski-Drużków). Na ryc. 17 przedstawiono ludność otrzymującą wsparcie pomocy społecznej w stosunku do ludności ogółem. Średnia w gminie dla tego miernika wynosi 10,4%. Z uzyskanych danych wynika, że ludność otrzymująca największe wsparcie pomocy społecznej zamieszkuje obszary gminy oznaczone

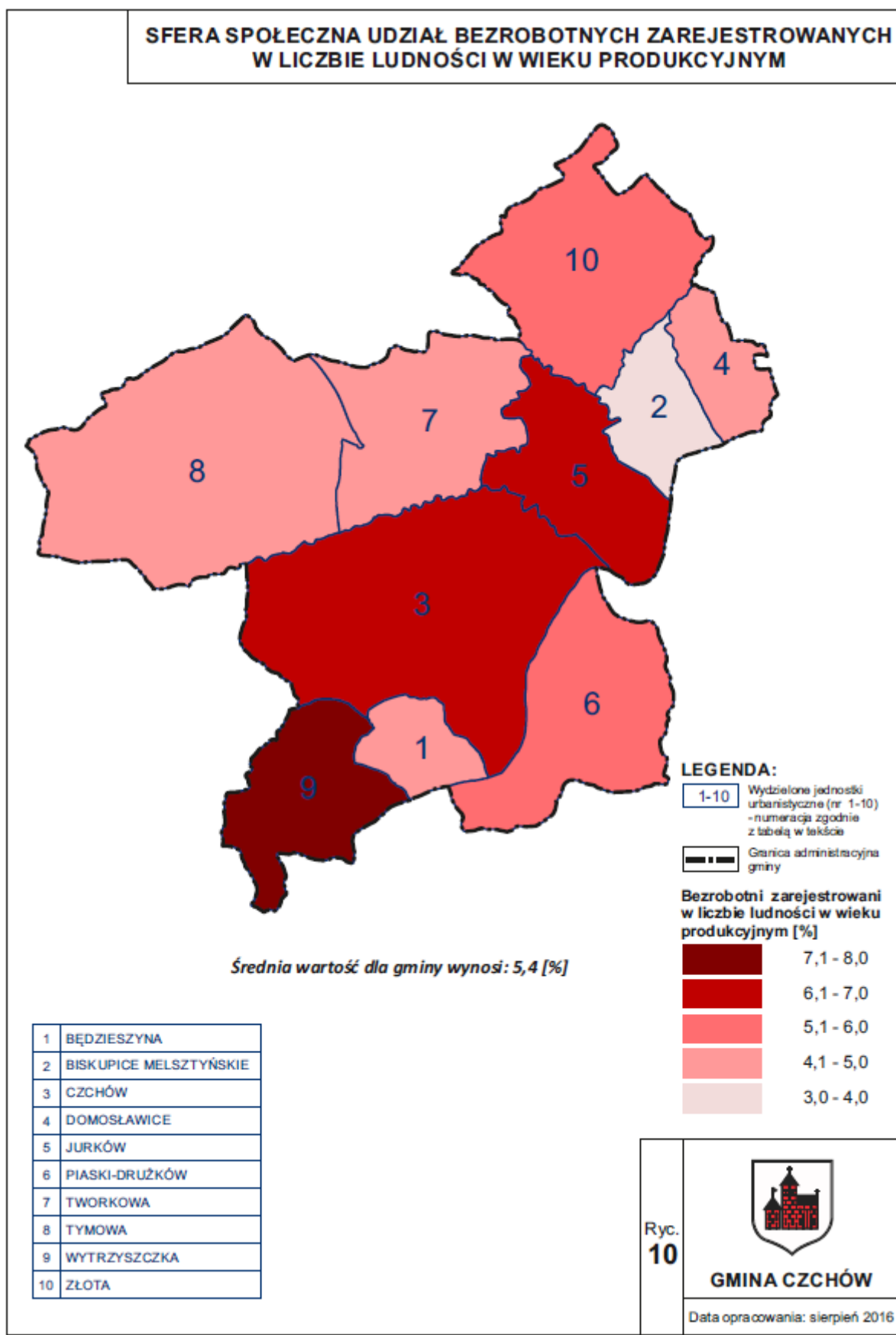
numerami: 9 (Wytrzyszczka), 1 (Będzieszyna), 7 (Tworkowa), 4 (Domosławice), 8 (Tymowa) oraz 6 (Piaski-Drużków). Jednostki, gdzie ta pomoc jest poniżej średniej, mieszczą się w: 10 (Złota), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 3 (Czchów) i 5 (Jurków).

Dane przedstawione na ryc.18 dotyczące frekwencji wyborczej w wyborach samorządowych 2014 roku wskazują, że średnia wartość dla gminy wyniosła 50,3%. Wynika z tego, że połowa społeczeństwa gminy nie jest aktywna i nie bierze udziału jej w życiu społecznym. Jednostki, które mają wartość powyżej średniej to: 6 (Piaski-Drużków), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 4 (Domosławice), 10 (Złota) i 3 (Czchów). Do analizowanych jednostek posiadających wartości poniżej średniej należą: 7 (Tworkowa), 5 (Jurków), 8 (Tymowa), 1 (Będzieszyna) oraz 9 (Wytrzyszczka).

Na ryc. 19 ukazano miernik – Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie – gdzie średnia wartość dla gminy wynosi 64,2%. Jednostkami o najwyższych wskaźnikach są: 9 (Wytrzyszczka), 8 (Tymowa), 10 (Złota), 5 (Jurków), 3 (Czchów) oraz 4 (Domosławice). Jednostkami mającymi wartość poniżej średniej są: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 2 (Biskupice Melsztyńskie) i 7 (Tworkowa).

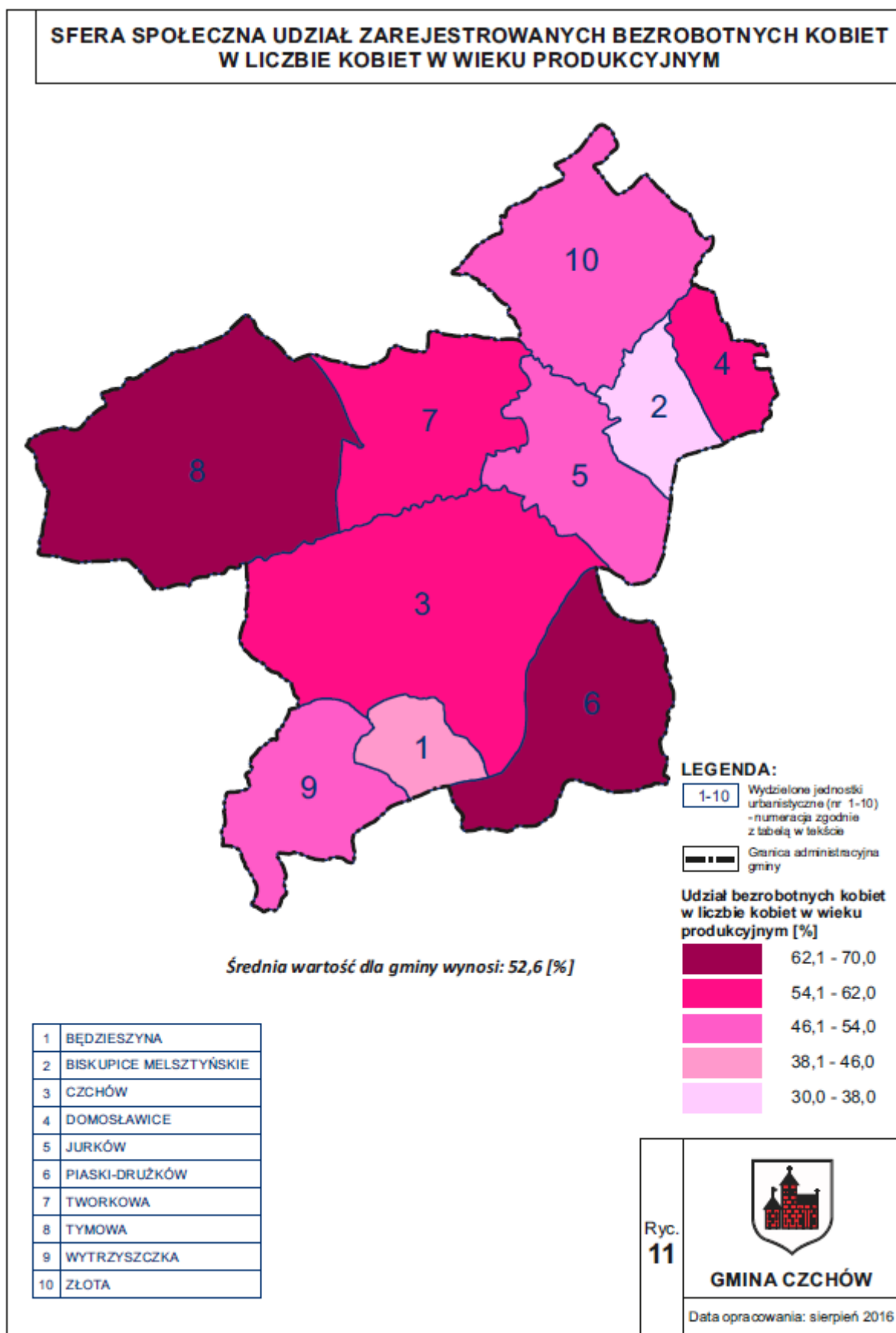
Poddając analizie miernik przedstawiający liczbę fundacji, stowarzyszeń, organizacji społecznych posiadających osobowość prawną i działających na terenie gminy (ryc.20), obliczono średnią na poziomie 1,5%. Jednostkami mającymi wartość powyżej średniej są: 3 (Czchów), 4 (Domosławice), 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa) oraz 10 (Złota). Miejscowości, w których ten wskaźnik jest niższy to: 2 (Biskupice Melsztyńskie) i 9 (Wytrzyszczka). Na terenie gminy znajdują się też sołectwa, w których nie działa ani jedno z takich stowarzyszeń: 1 (Będzieszyna) oraz 6 (Piaski-Drużków).

Rycina 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

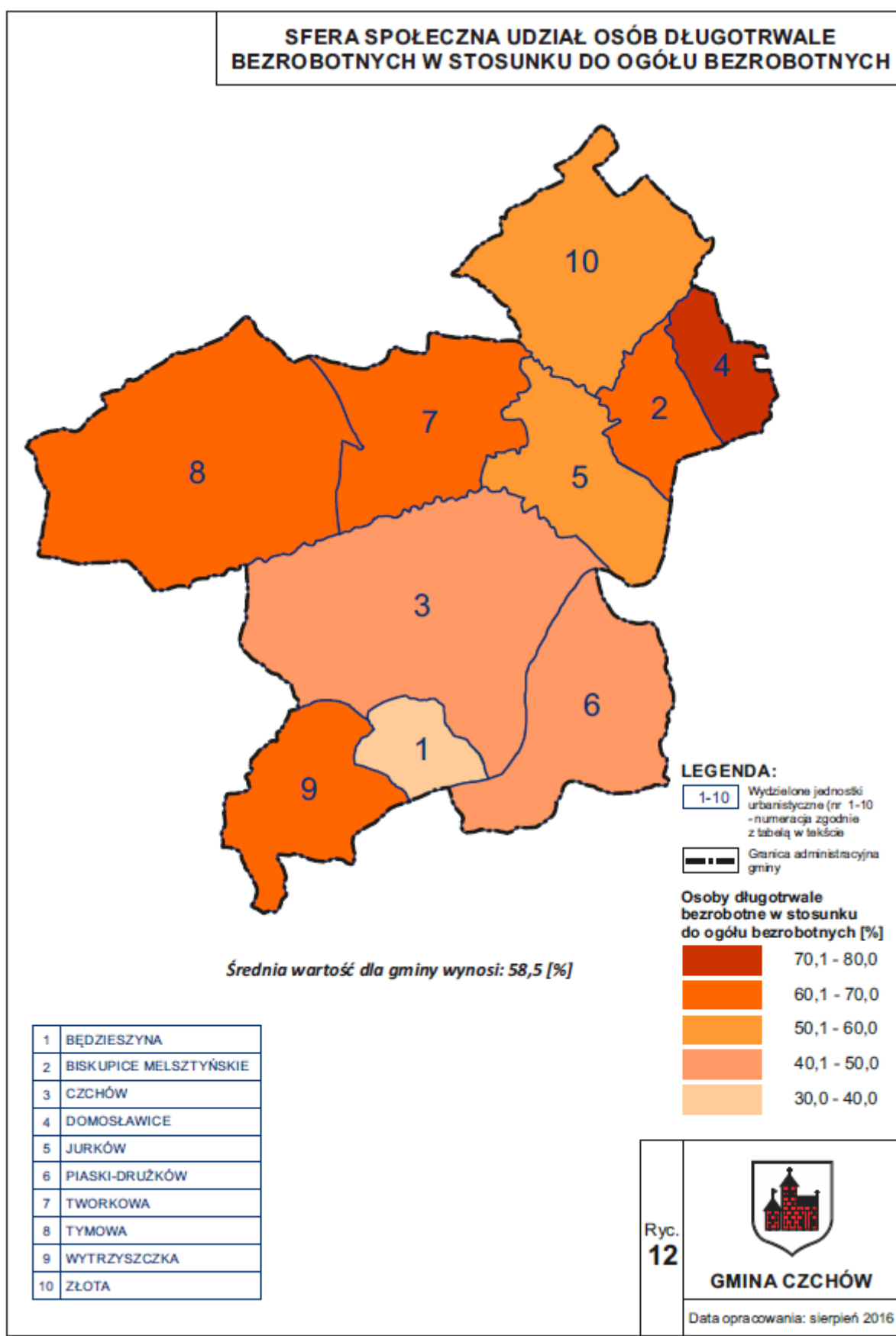
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 11. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym

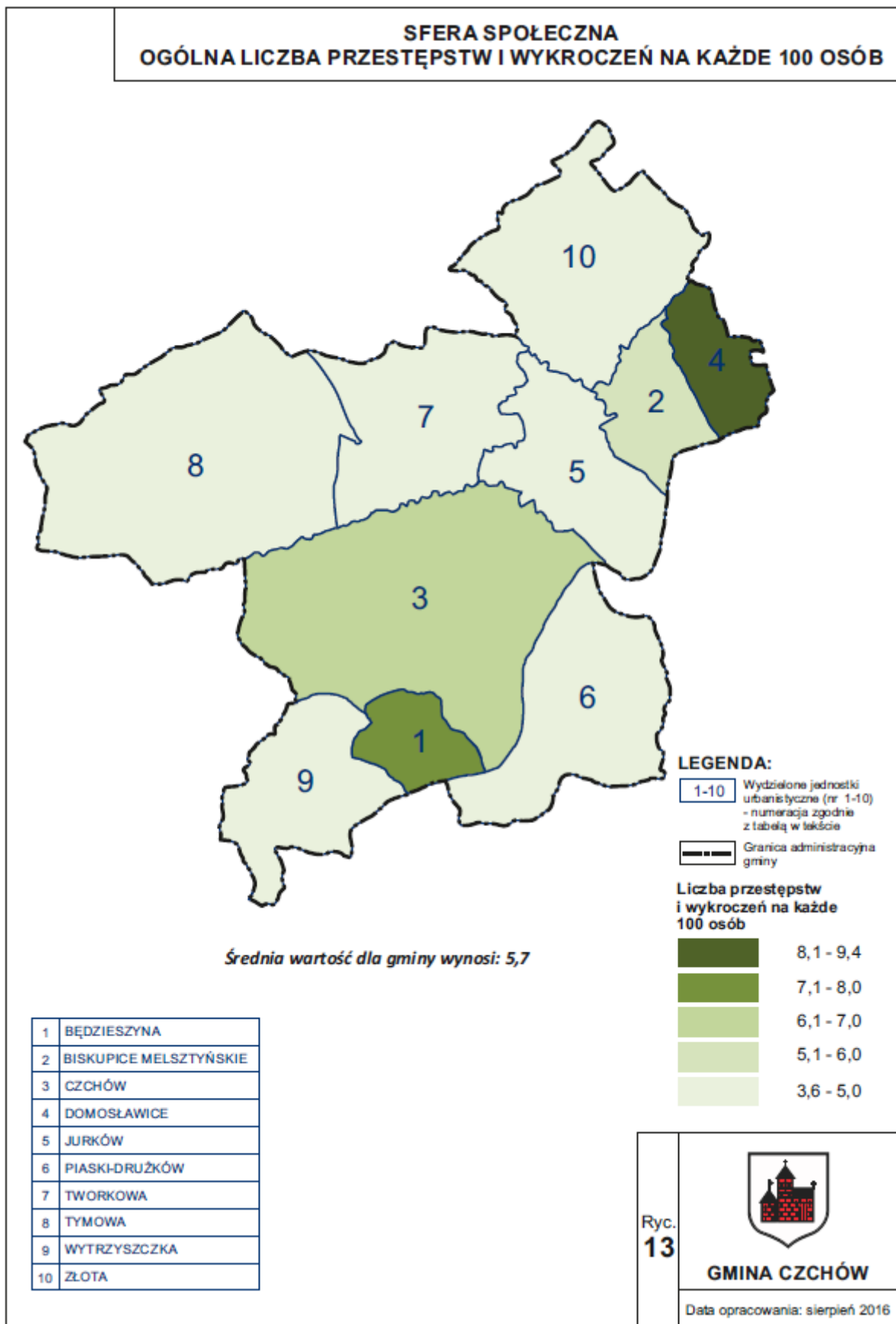
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 12. Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych

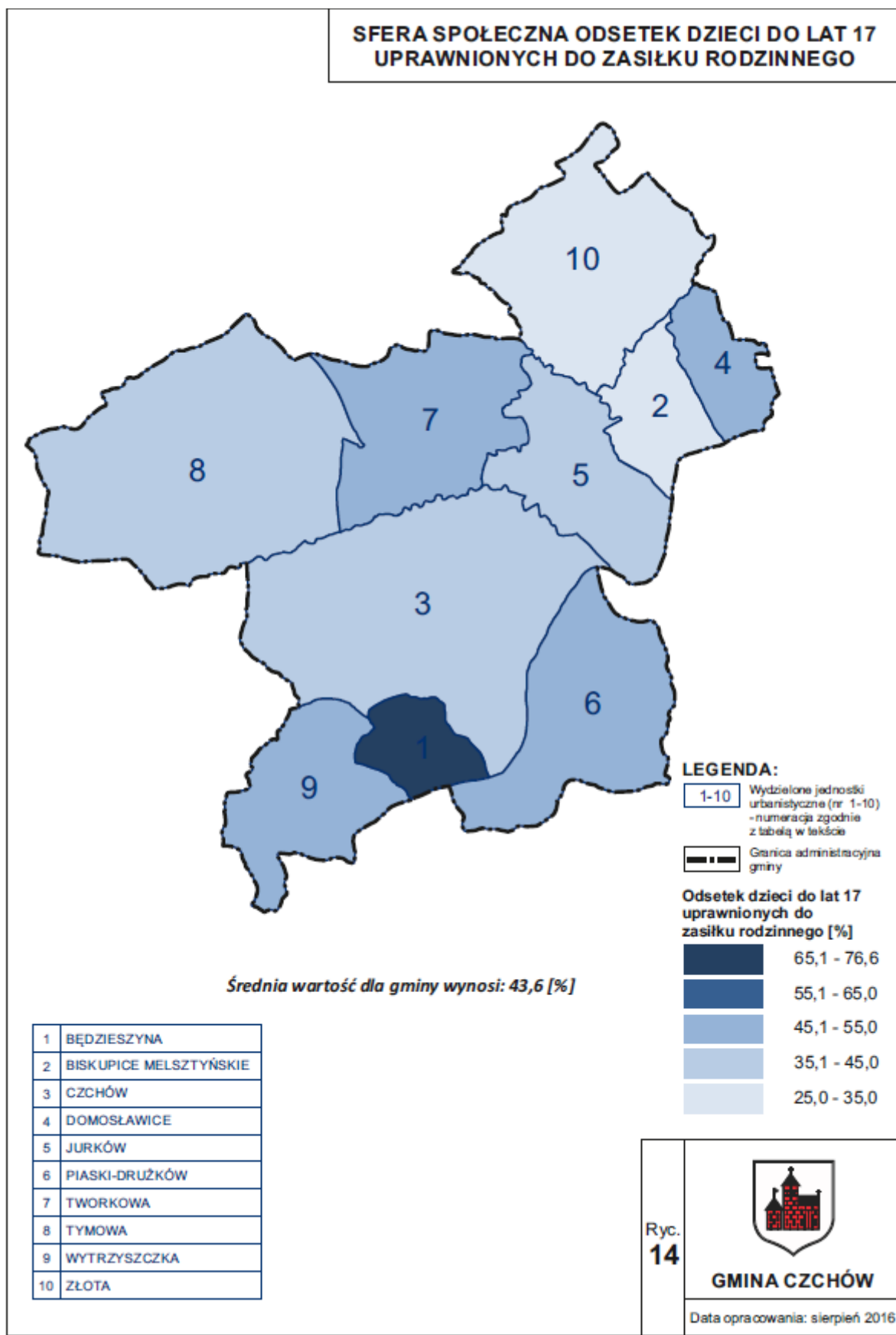
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 13. Ogólna liczba przestępstw i wykroczeń na każde 100 osób

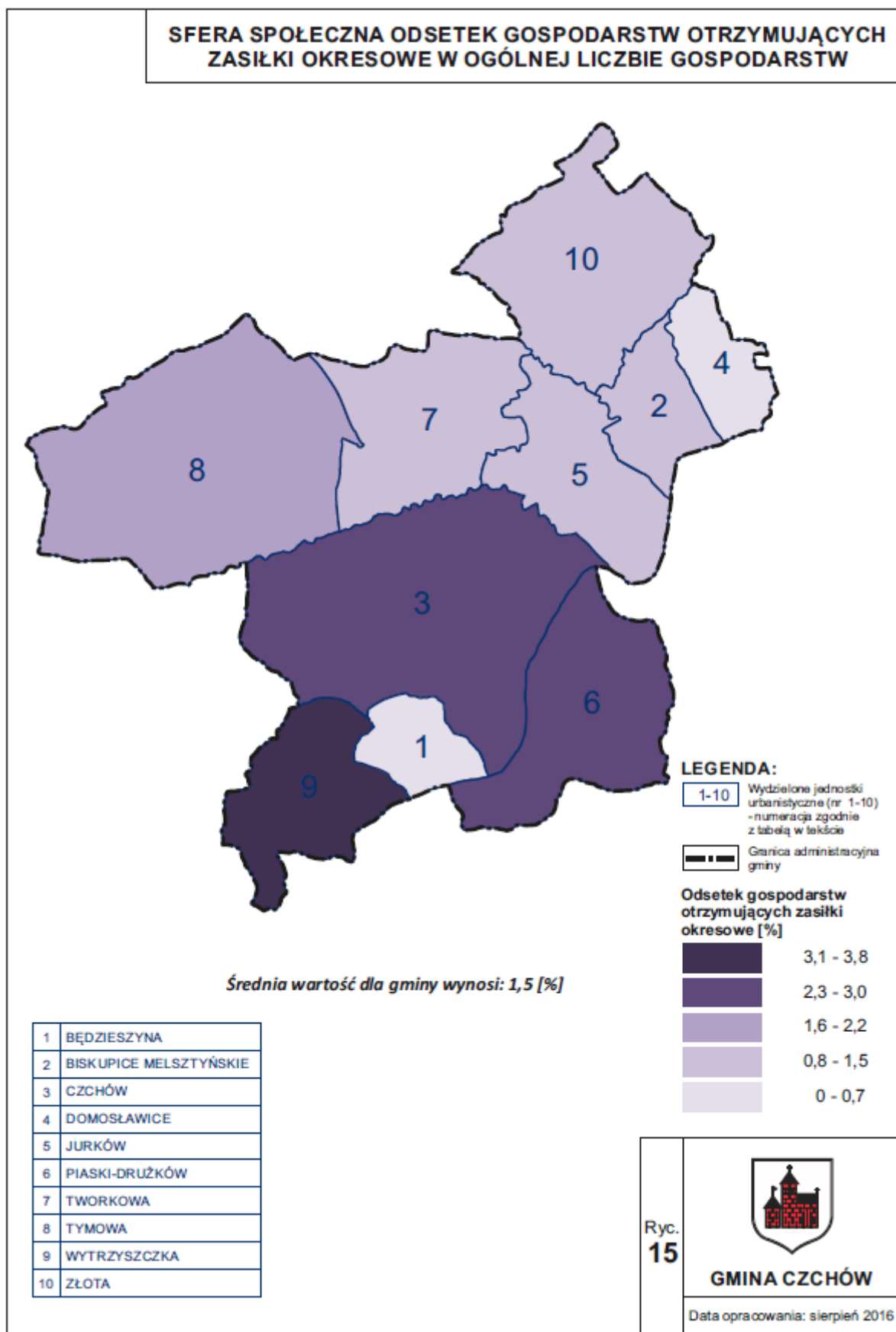
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 14. Odsetek dzieci do lat 17 korzystających z zasiłku rodzinnego

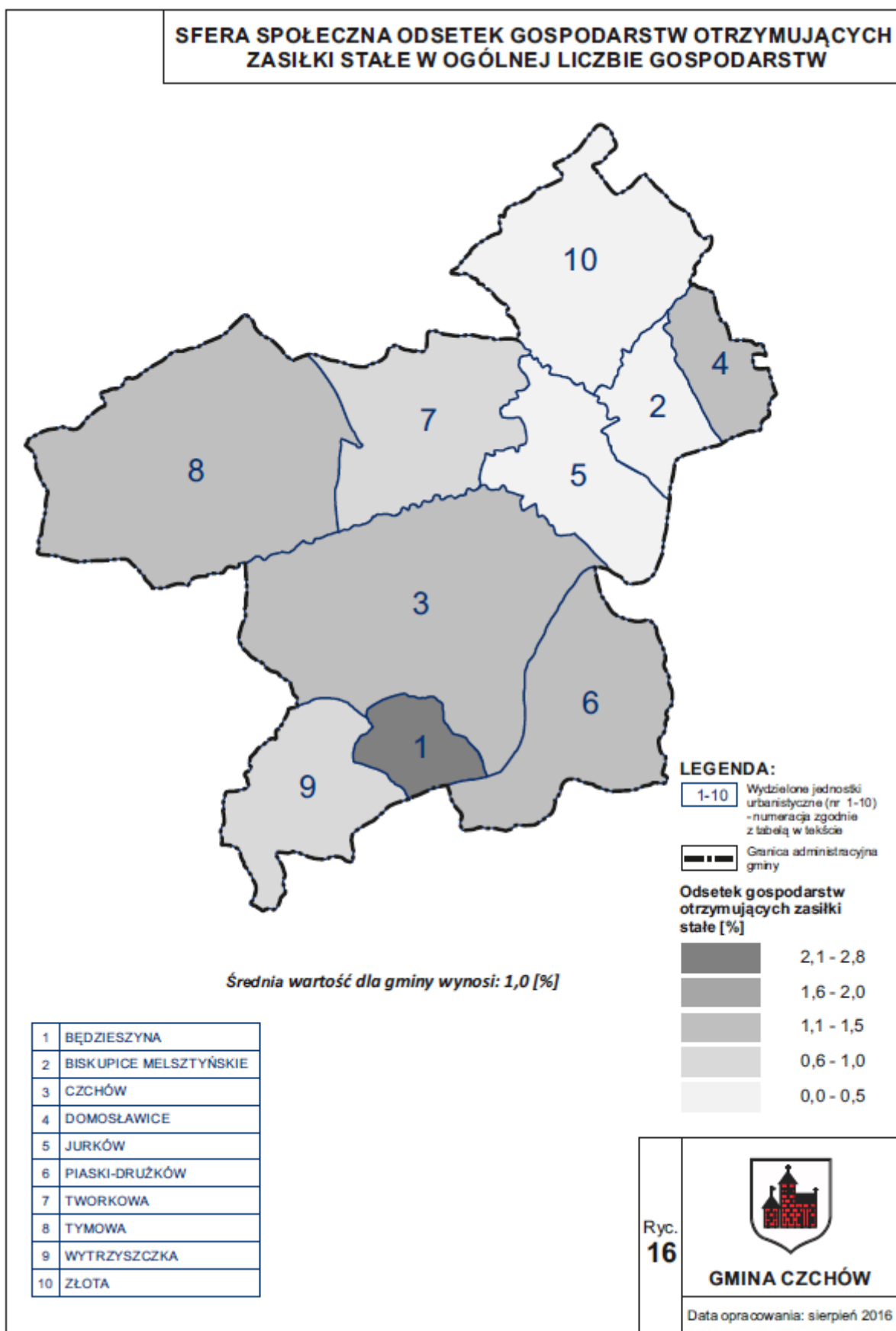
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 15. Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe

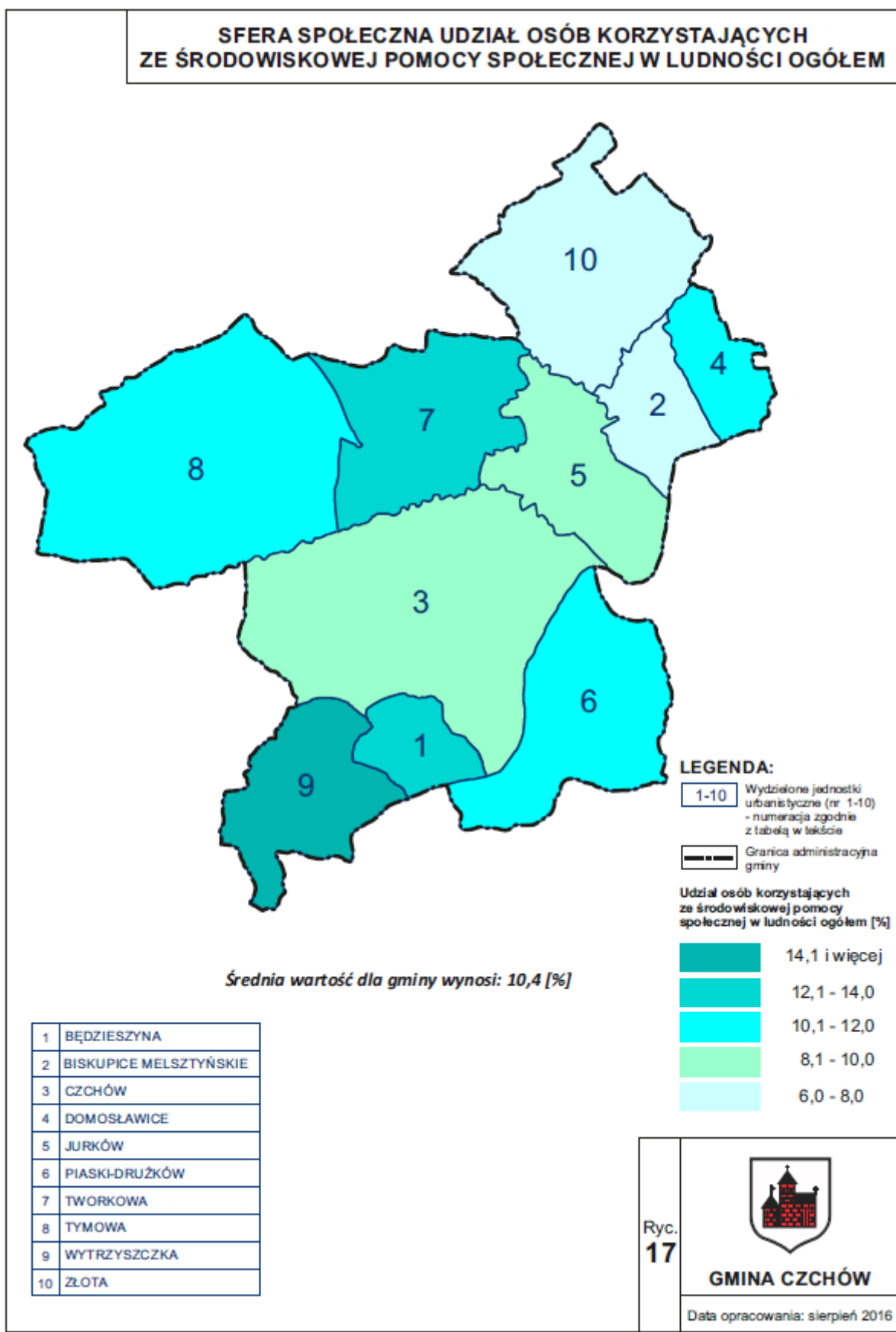
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 16. Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe

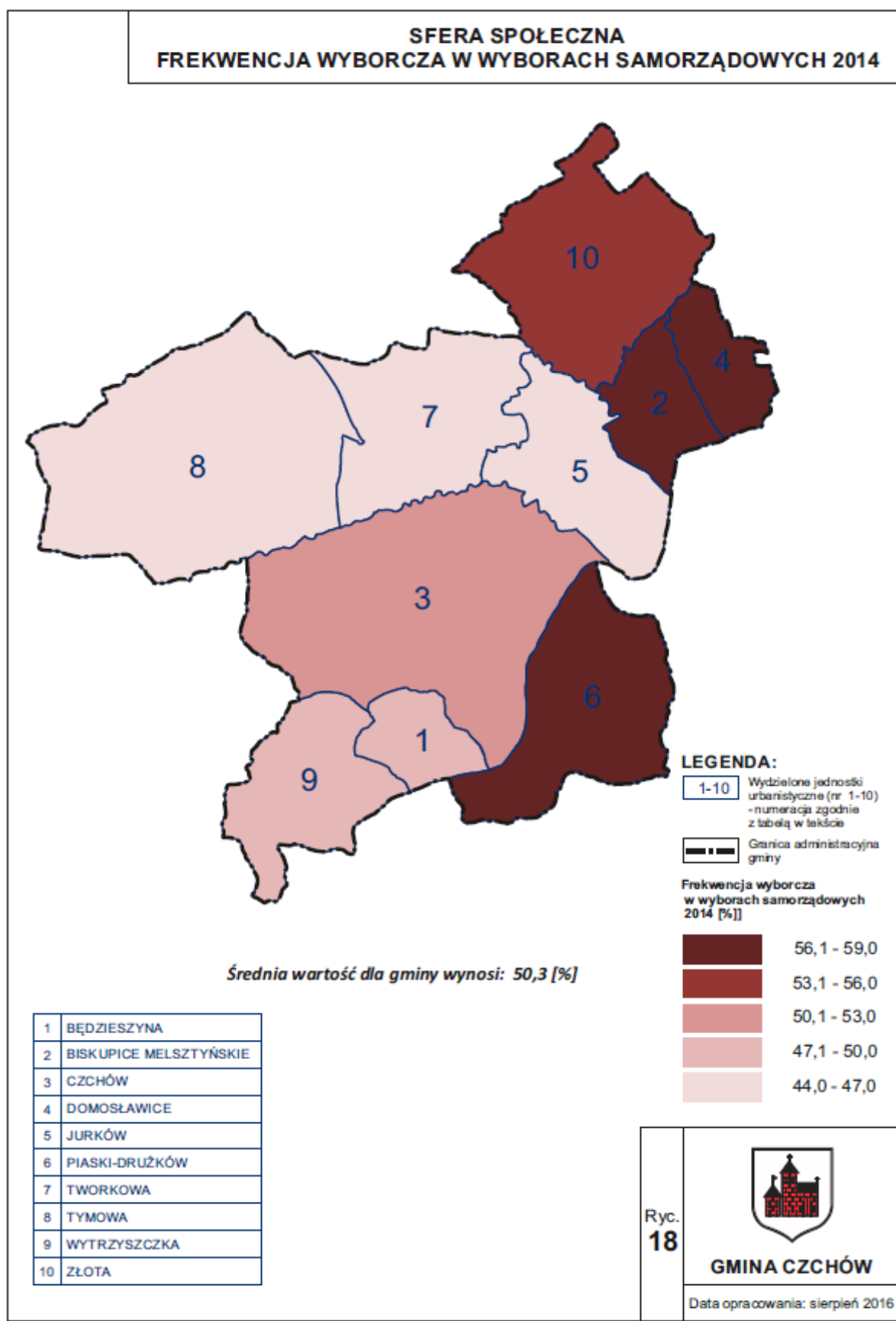
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 17. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

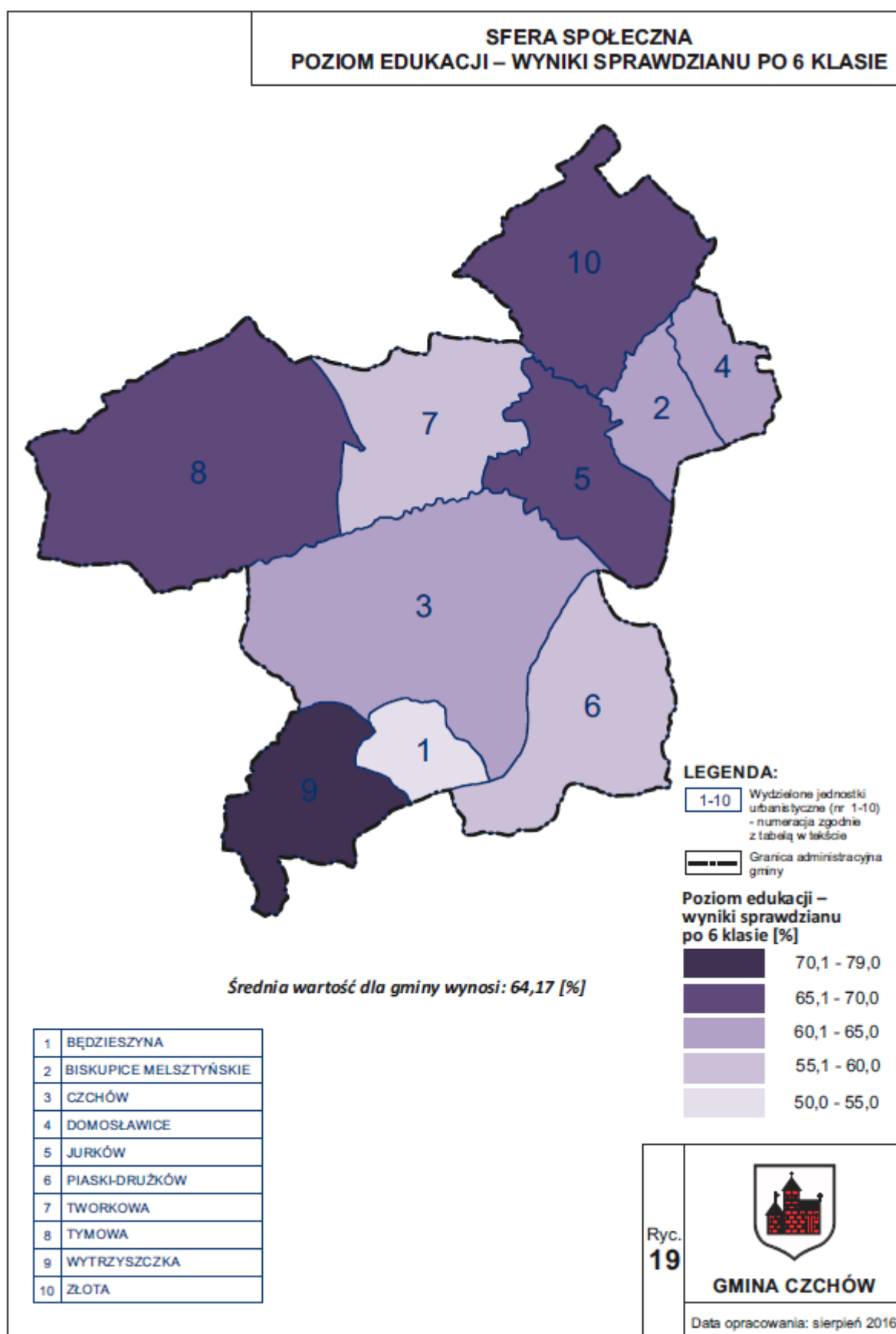
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 18. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014

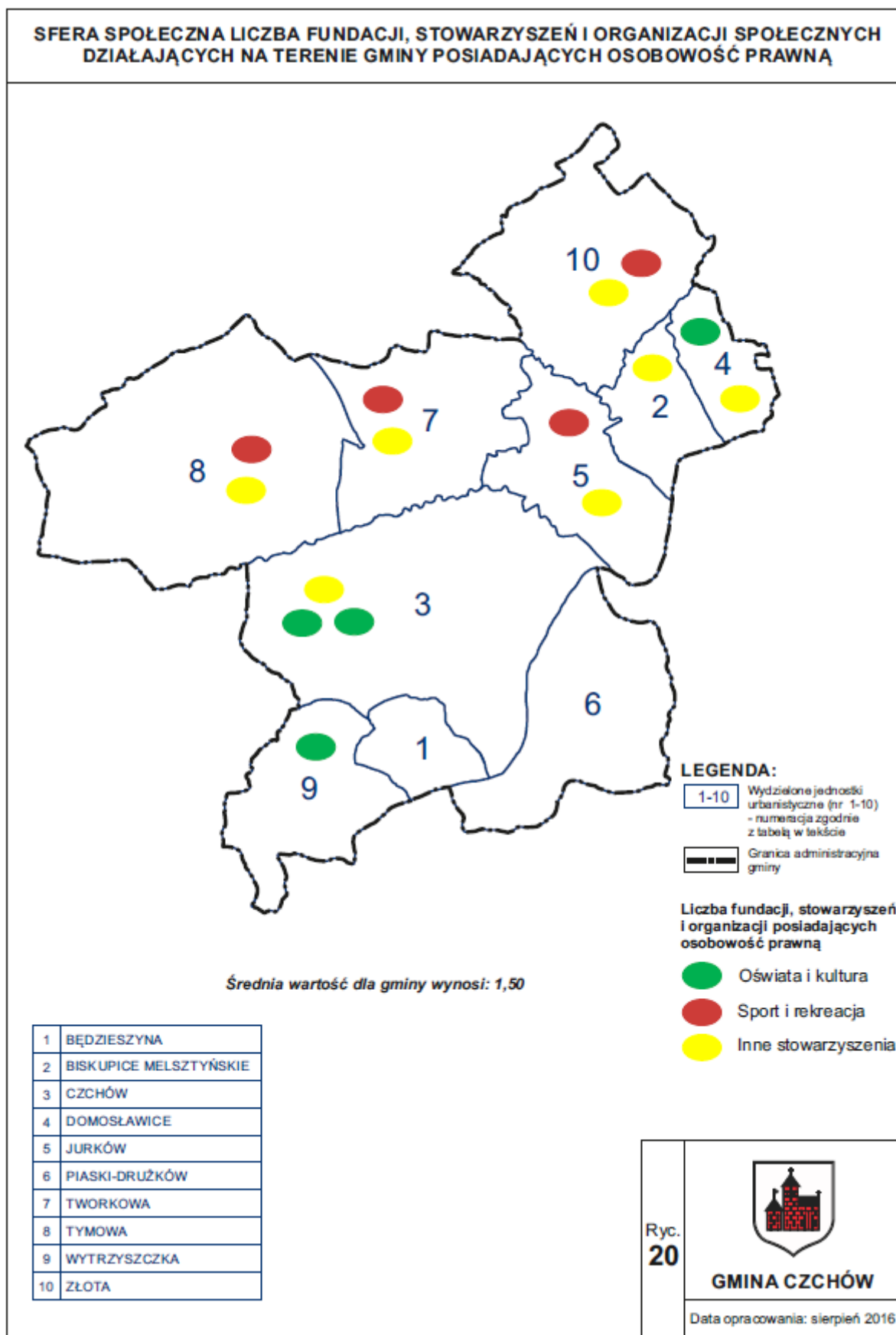
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 19. Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 20. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 6. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze społecznej

Numer jednostki	MIERNIKI										
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym [%]	Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych [%]	Liczba przestępstw i wykroczeń na każde 100 osób	Odsetek dzieci do lat 17 uprawnionych do zasiłku rodzinnego	Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe	Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem [%]	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014 [%]	Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji
1 - Będzieszyna	4,8	40,0	40,0	7,9	76,0	0,0	2,8	13,1	49,7	50,5	0
2 - Biskupice Melsztyńskie	3,6	30,0	70,0	6,0	31,2	1,0	0,0	7,2	57,2	63,0	1
3 - Czchów	6,1	56,4	43,6	6,9	35,5	2,4	1,2	8,5	52,0	65,0	3
4 - Domosławice	4,7	60,0	80,0	9,4	45,7	0,0	1,3	11,5	57,2	64,7	2
5 - Jurków	6,1	48,2	58,9	4,8	37,1	1,0	0,3	8,8	45,6	65,6	2
6 - Piaski-Drużków	6,0	68,4	47,4	4,2	48,0	2,9	1,0	10,6	57,4	60,0	0
7 - Tworkowa	4,6	55,9	61,8	4,6	51,1	1,2	0,8	12,3	44,8	60,0	2
8 - Tymowa	5,0	65,4	69,2	5,3	39,4	1,9	1,1	11,1	45,7	67,1	2
9 - Wytrzyszczka	8,0	47,6	61,9	4,3	46,8	3,8	0,9	14,2	49,7	79,0	1
10 - Złota	5,4	54,0	52,0	3,6	25,3	1,2	0,3	6,3	55,3	66,7	2
średnia wartość dla gminy	5,4	52,6	58,5	5,7	43,6	1,5	1,0	10,4	50,3	64,2	1,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS, Powiatowego Urzędu Pracy, Urzędu Miejskiego w Czchowie, Komendy Policji w Czchowie

2.5.2 Analiza mierników w sferze funkcjonalno-przestrzennej

Specyfika gminy oraz uwarunkowania lokalne, które zdefiniowano w wyniku analizy w sferze funkcjonalno-przestrzennej, wskazują, że większa część gminy wymaga działań poprawiających określone w niej standardy.

Na ryc. 21 przedstawiono odsetek gruntów leśnych i zadrzewień w ogólnej powierzchni. Średnia wartość dla gminy Czchów wynosi 17,6%. Powyżej i to znacznie znajdują się dwie miejscowości: 9 (Wytrzyścza) oraz 1 (Będzieszyna). Pozostałe osiem jednostek pozostają poniżej średniej, a są to: 4 (Domosławice), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 5 (Jurków), 10 (Złota), 7 (Tworkowa), 6 (Piaski-Drużków), 8 (Tymowa) i 3 (Czchów), przy czym jednostka 4 (Domosławice) ma ten miernik wyjątkowo niski wynoszący 2,1%.

Kolejnym miernikiem podlegającym ocenie, jest ten dotyczący odsetka gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni gminy (Ryc.22). Wartości powyżej średniej, wynoszącej 5% plasują się następujące miejscowości: 5 (Jurków), 3 (Czchów), 4 (Domosławice) oraz 2 (Biskupice Melsztyńskie). Jednostki posiadające wartości poniżej średniej dla tego wskaźnika to: 6 (Piaski-Drużków), 9 (Wytrzyścza), 7 (Tworkowa), 1 (Będzieszyna), 8 (Tymowa) i 10 (Złota).

Udział dróg w powierzchni ogólnej (ryc.23) wynosi średnio dla gminy Czchów 2,3%. Do analizowanych jednostek posiadających wartości powyżej tej średniej należą: 3 (Czchów), 5 (Jurków), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 8 (Tymowa), 1 (Będzieszyna) oraz 10 (Złota). Miejscowości, dla których ten miernik jest niższy od średniej to: 6 (Piaski-Drużków), 7 (Tworkowa), 9 (Wytrzyścza) i 4 (Domosławice). Analizie poddano również odsetek dróg wymagających remontu wg Ryc.24, który wyróżnia najwyższe wartością jednostki o nr 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa), 10 (Złota), 9 (Wytrzyścza), 5 (Jurków) i 6 (Piaski-Drużków). Z kolei najmniejsze wartości w tym temacie zawarte są w jednostkach o nr 2 (Biskupice Melsztyńskie), 4 (Domosławice), 1 (Będzieszyna) i 3 (Czchów), a wartości im przypisane są niższe od średniej wartości dla gminy.

Odsetek gruntów mienia komunalnego w ogólnej powierzchni (Ryc.25) jest istotnym czynnikiem w przypadku starań gminy o środki zewnętrzne. Przy średniej dla Czchowa wynoszącej 3,5% w najlepszej sytuacji znajdują się jednostki o numerach: 3 (Czchów), 5 (Jurków), 4 (Domosławice) oraz 1 (Będzieszyna). W niekorzystnej dla siebie sytuacji są miejscowości: 5 (Jurków), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 7 (Tworkowa), 10 (Złota), 8 (Tymowa), i 6 (Piaski-Drużków).

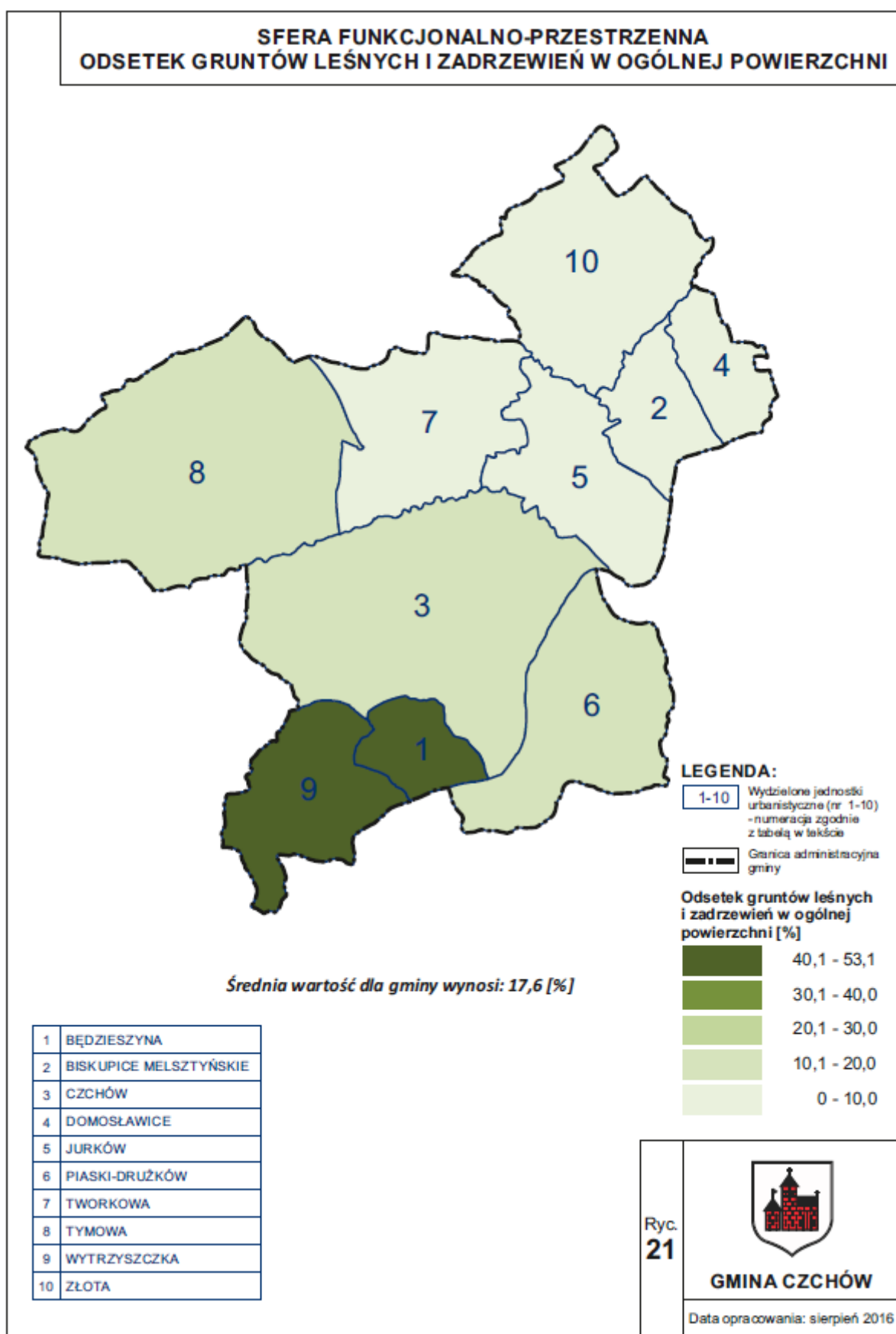
Kolejnym z mierników będących przedmiotem niniejszej analizy jest ten dotyczący liczby mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo domowe (Ryc.26). Średnia wartość dla gminy wynosi 4,42. Powyżej tej średniej znajdują się jednostki: 5 (Jurków), 6 (Piaski-Drużki), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa) oraz 4 (Domosławice). Natomiast wartości poniżej średniego progu przypisano następującym miejscowościom: 3 (Czchów), 9 (Wytrzyszczka), 1 (Będzieszyna), 2 (Biskupice Melsztyńskie) i 10 (Złota).

Na rycinie 27 przedstawiono wskaźnik świadczący o liczbie mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo rolne, dla gminy Czchów średnia wartość wynosi w tym przypadku 5,62. Jednostki, dla których wartość ta jest wyższa to: 3 (Czchów), 5 (Jurków), 1 (Będzieszyna) i 9 (Wytrzyszczka). Miejscowości mające ten miernik niższy, a jest ich większość, znajdują się w: 10 (Złota), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 4 (Domosławice), 6 (Piaski-Drużki), 8 (Tymowa) oraz 7 (Tworkowa).

Miernik dotyczący dostępności do przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów został przedstawiony na rycinie 28. Wszystkie rodzaje placówek oświatowych istnieją w następujących miejscowościach: 3 (Czchów), 4 (Domosławice), 5 (Jurków), 8 (Tymowa) oraz 10 (Złota). W sołectwie 7 (Tworkowa) znajduje się szkoła podstawowa oraz gimnazjum a w sołectwie nr 9 (Wytrzyszczka) znajduje się tylko szkoła podstawowa. W pozostałych wsiach nie ma żadnej placówki oświatowej.

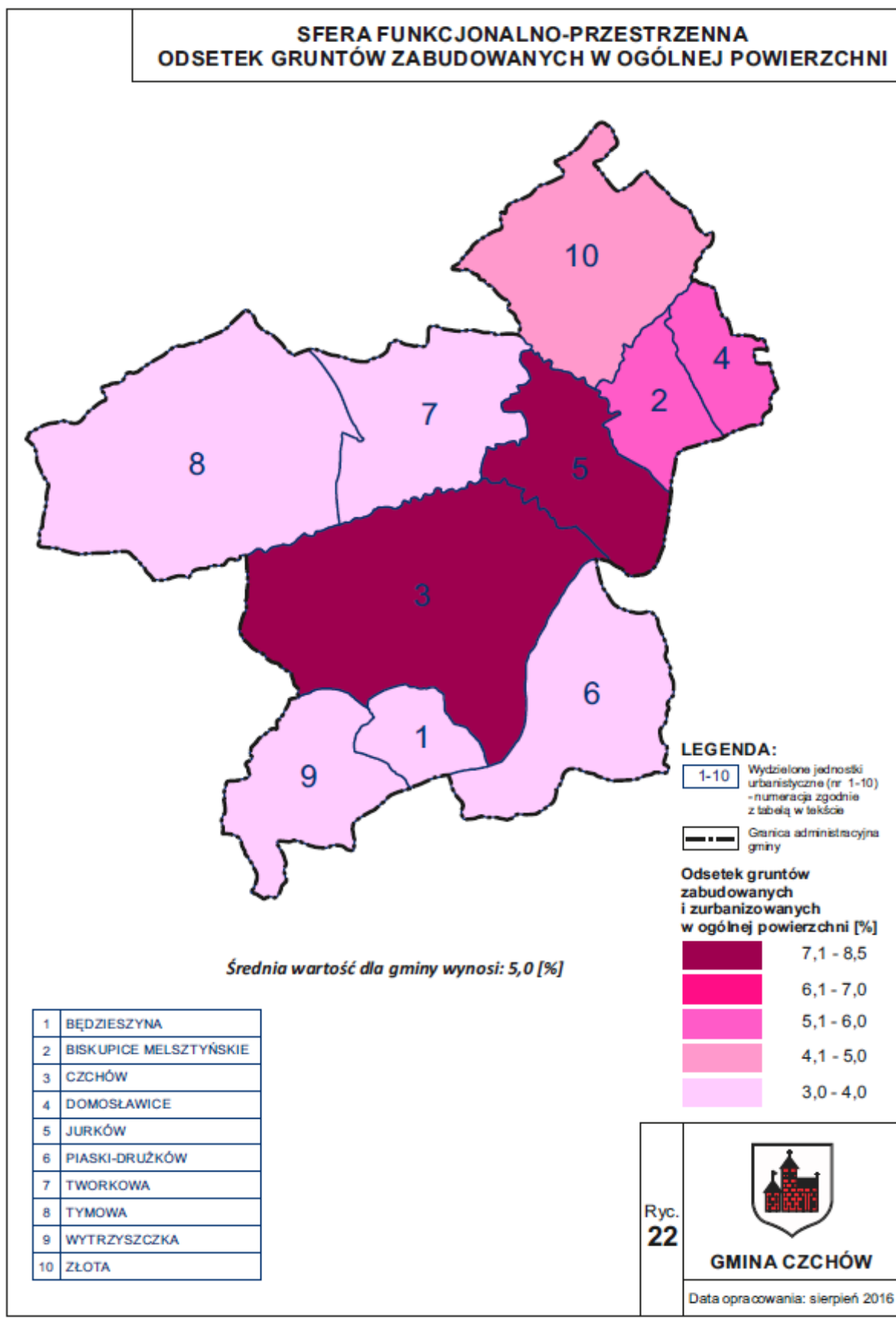
Według miernika – dostępność do podstawowych usług (Ryc.29) – na podstawie danych określono dostępność w poszczególnych jednostkach. I tak: administracja – dostępna jest w jednostce 3 (Czchów); ośrodki zdrowia – 3 (Czchów), 5 (Jurków); usługi sakralne – 3 (Czchów), 4 (Domosławice), 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa) i 10 (Złota); usługi komunikacyjne i handel dostępne są we wszystkich jednostkach gminy; edukacja – 3 (Czchów), 4 (Domosławice), 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa), 9 (Wytrzyszczka) oraz 10 (Złota); remizy OSP - 2 (Biskupice Melsztyńskie), 3 (Czchów), 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa) a także 10 (Złota).

Rycina 21. Odsetek gruntów leśnych i zadrzewień w ogólnej powierzchni

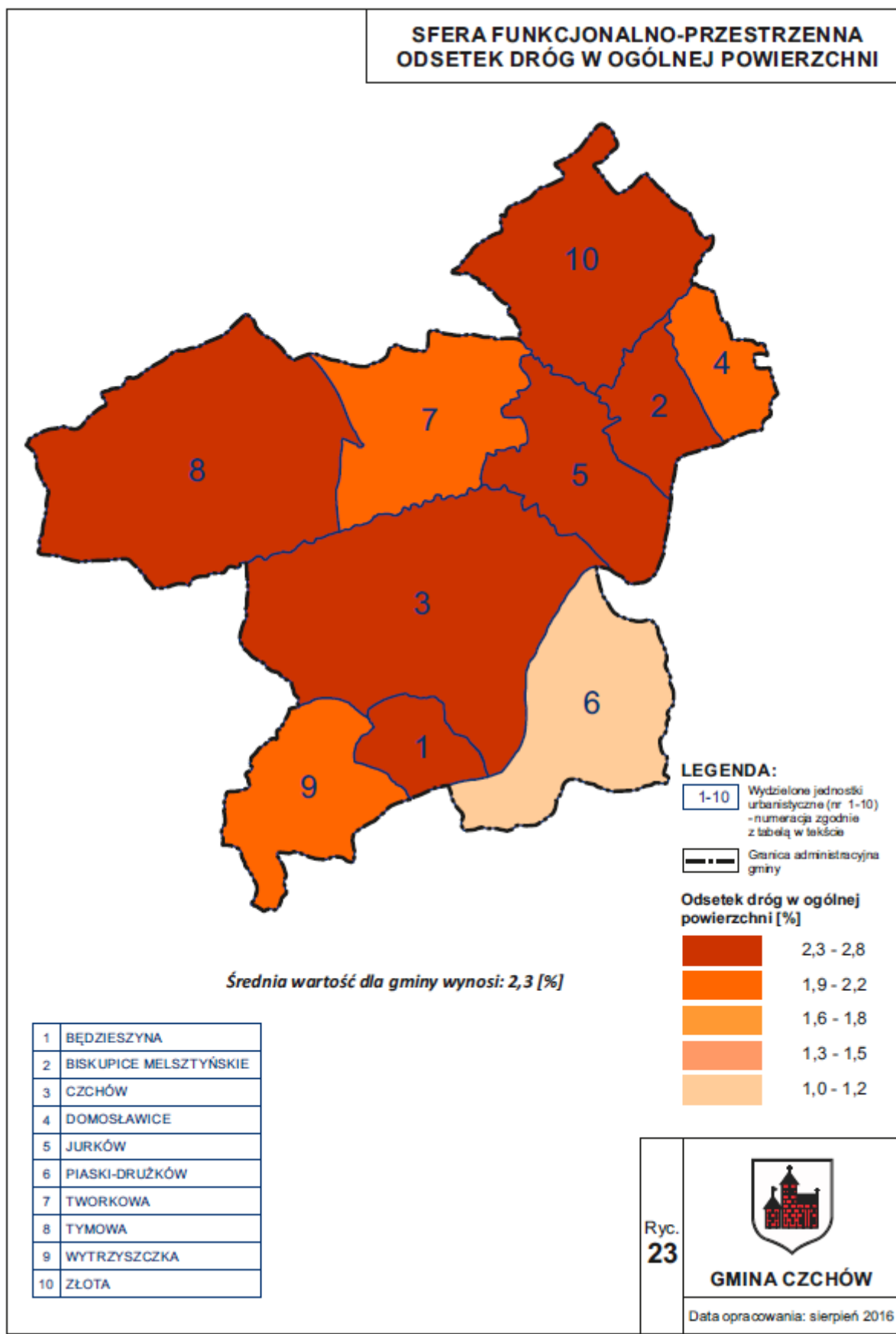
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 22. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni

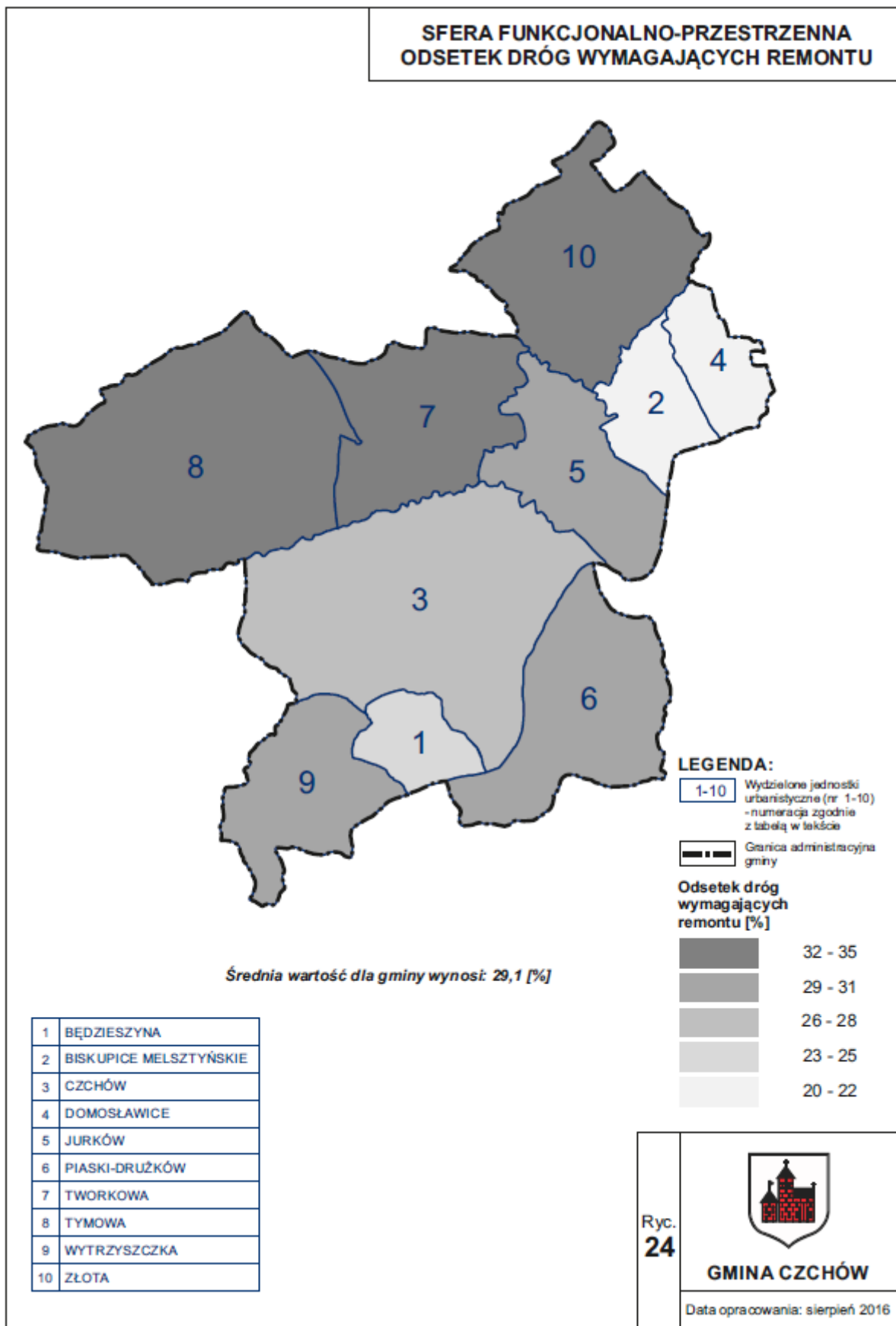
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 23. Odsetek dróg w ogólnej powierzchni

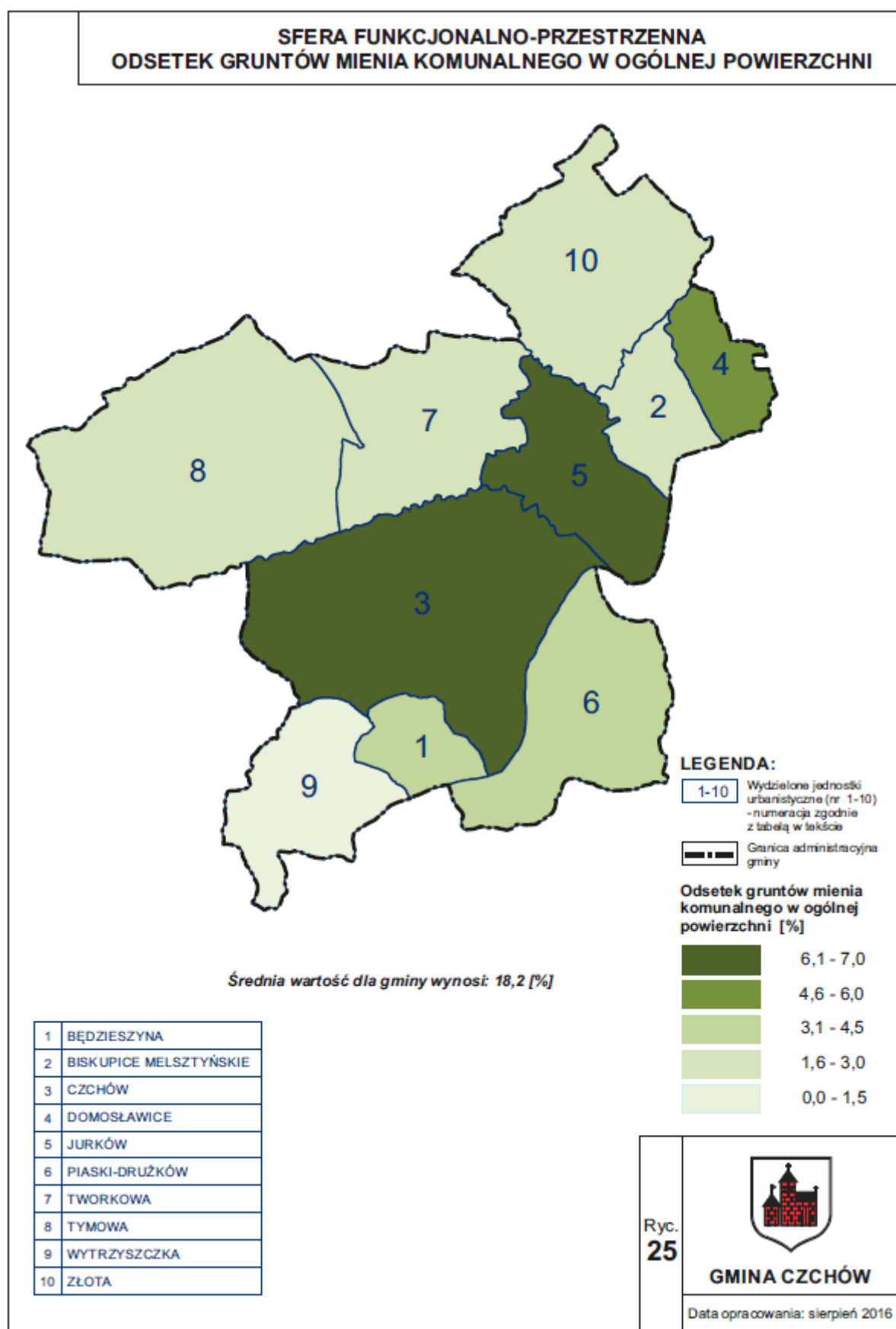
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 24. Odsetek dróg wymagających remontu

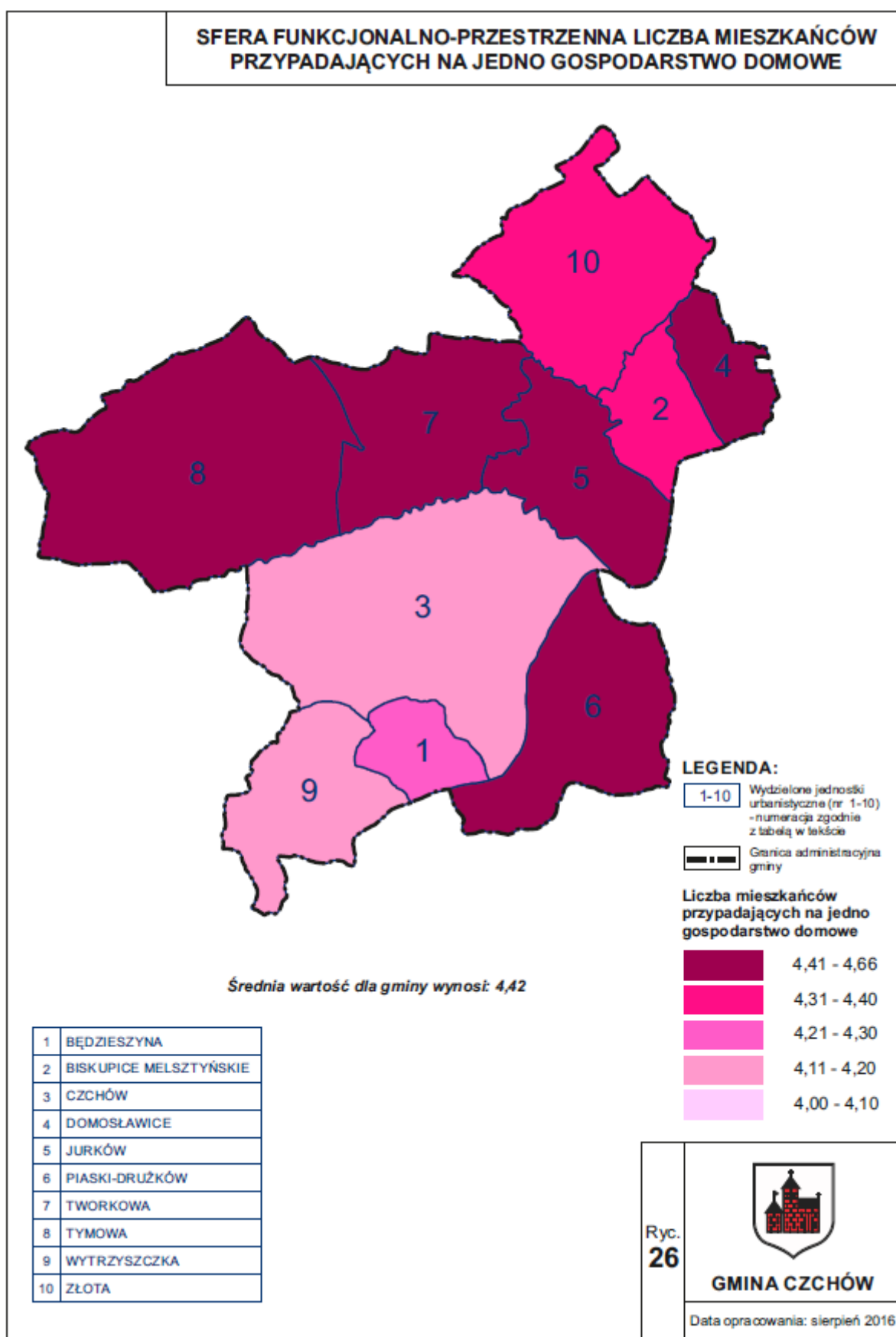
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 25. Odsetek gruntów mienia komunalnego w ogólnej powierzchni

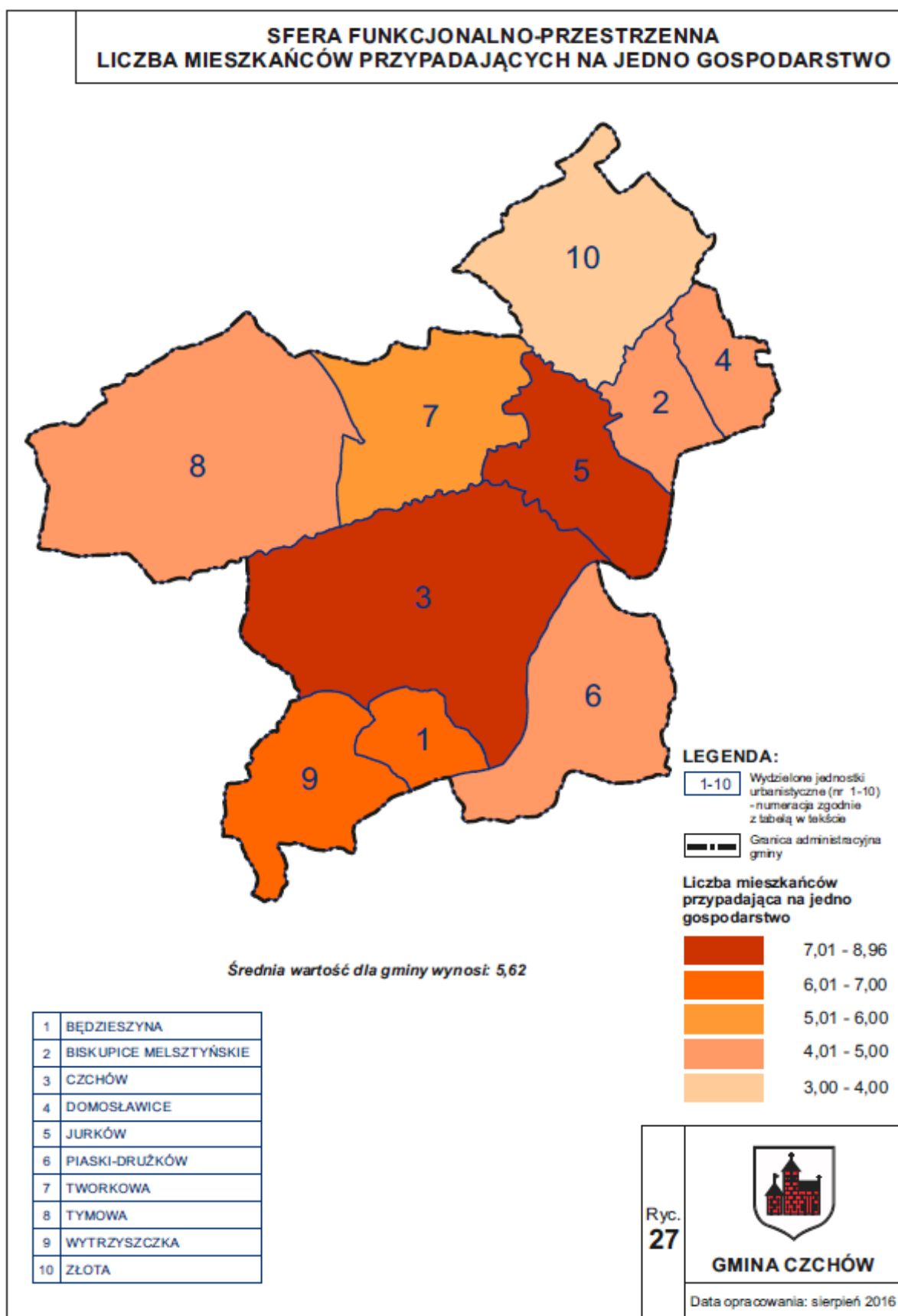
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 26. Liczba mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo

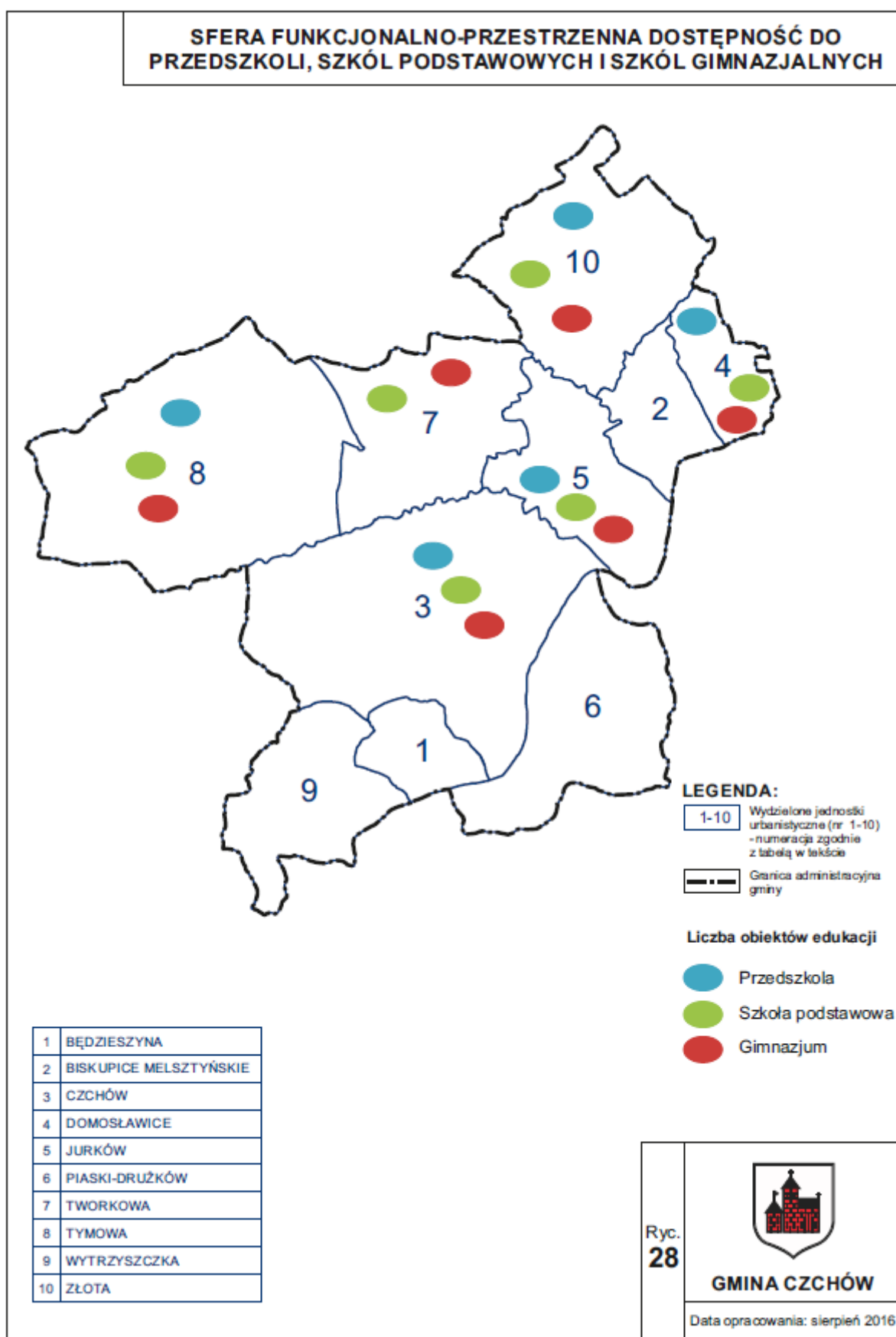
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czychowie

Rycina 27. Liczba mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo rolne

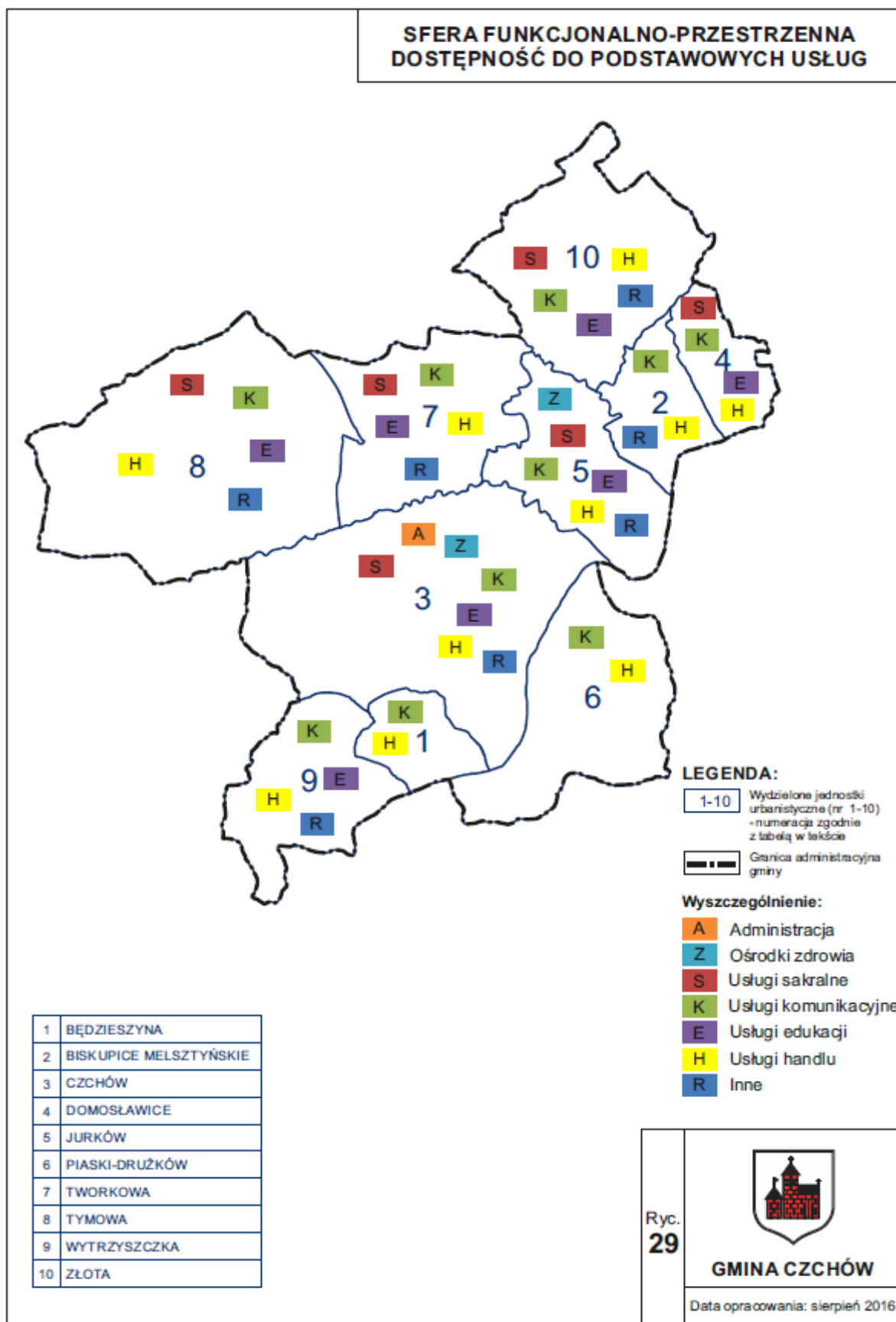
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czychowie

Rycina 28. Dostępność do przedszkoli, szkół podstawowych i szkół gimnazjalnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 29. Dostępność do podstawowych usług

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 7. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze funkcjonalno-przestrzennej

Numer jednostki	MIERNIKI								
	Odsetek gruntów leśnych w ogólnej powierzchni [%]	Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni [%]	Udział dróg w ogólnej powierzchni [%]	Odsetek dróg wymagających remontu w ogólnej długości dróg [%]	Odsetek gruntów mienia komunalnego w ogólnej powierzchni [%]	Liczba mieszkańców przypadająca na jedno gospodarstwo domowe	Liczba mieszkańców przypadająca na jedno gospodarstwo rolne	Dostępność do przedszkoli, szkół podstawowych i szkół gimnazjalnych	Dostępność do podstawowych usług
1 - Będzieszyna	46,5	3,9	2,4	24	4,4	4,2	6,6	0	2
2 - Biskupice Melsztyńskie	5,9	5,2	2,7	22	1,7	4,3	4,1	0	3
3 - Czchów	17,5	8,2	2,8	28	7,0	4,2	9	3	7
4 - Domosławice	2,1	5,6	2,2	22	5,3	4,5	4,1	3	4
5 - Jurków	6,7	8,5	2,8	30	6,6	4,7	8,5	3	6
6 - Piaski-Drużków	12,4	2,6	1,2	30	3,0	4,6	4,2	0	2
7 - Tworkowa	9,9	3,6	1,9	35	1,7	4,6	5,1	2	5
8 - Tymowa	13,8	4,0	2,6	35	1,9	4,6	4,8	3	5
9 - Wytrzyszczka	53,1	3,2	1,9	30	1,5	4,2	6,1	1	3
10 - Złota	8,4	4,7	2,4	35	1,8	4,4	3,8	3	5
średnia wartość dla gminy	17,6	5,0	2,3	29,1	3,5	4,4	5,6	1,8	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

2.5.3 Analiza mierników w sferze technicznej

W opisie sfery technicznej należy uwzględnić mierniki, które po przeanalizowaniu przedstawiają rzeczywisty obraz jednostek urbanistycznych pod kątem stopnia ich zdegradowania.

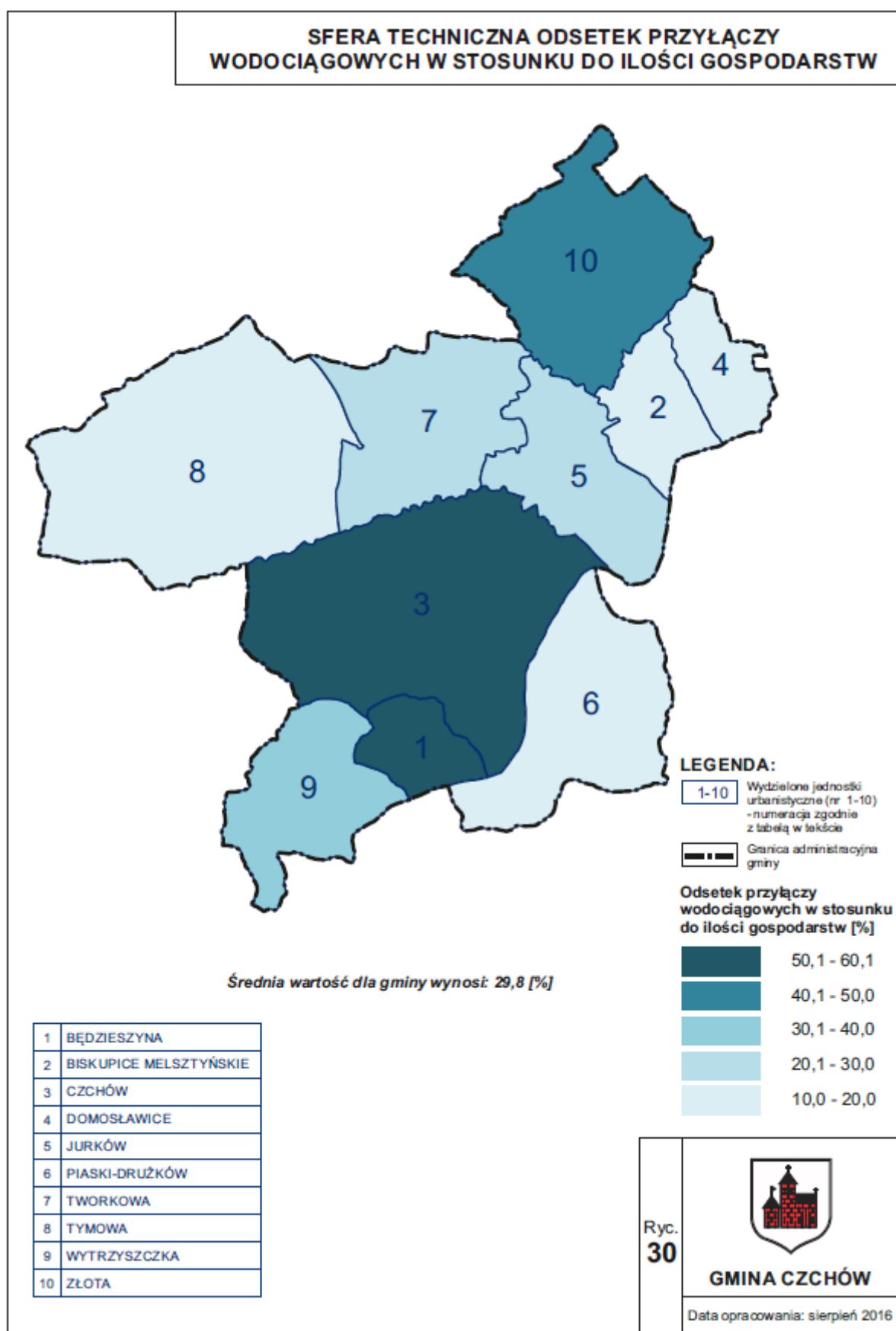
Miernik dotyczący odsetka przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości gospodarstw przedstawiono na rycinie 30. Średnia wartość dla gminy Czchów wynosi 29,8% i powyżej tej średniej są cztery jednostki: 1 (Będzieszyna), 3 (Czchów), 10 (Złota) oraz 9 (Wytrzyszczka). Z kolei poniżej średniej wartości dla gminy plasują się miejscowości: 8 (Tymowa), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 6 (Piaski-Drużki), 4 (Domosławice), 7 (Tworkowa) i 5 (Jurków).

Największy odsetek przyłączy gazu w stosunku do ilości gospodarstw (ryc.31) mają : 10 (Złota), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 4 (Domosławice), 5 (Jurków) i 3 (Czchów). Poniżej średniej dla gminy wynoszącej 28,5% są: 6 (Piaski-Drużków), 1 (Będzieszyna), 9 (Wytrzyszczka), 7 (Tworkowa) oraz 8 (Tymowa).

Średnia dotycząca odsetka przyłączy kanalizacyjnych w ogólnej ilości gospodarstw (ryc.32) wynosi dla gminy 9,2%. Jednostki znajdujące się powyżej średniej to: 5 (Jurków), 3 (Czchów) oraz 2 (Biskupice Melsztyńskie). Miejscowości, gdzie ten miernik jest niższy to: 7 (Tworkowa), 4 (Domosławice) i 10 (Złota). Niestety na terenie gminy są też wsie, w których wskaźnik tutaj analizowany wynosi 0%: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 8 (Tymowa) a także 9 (Wytrzyszczka).

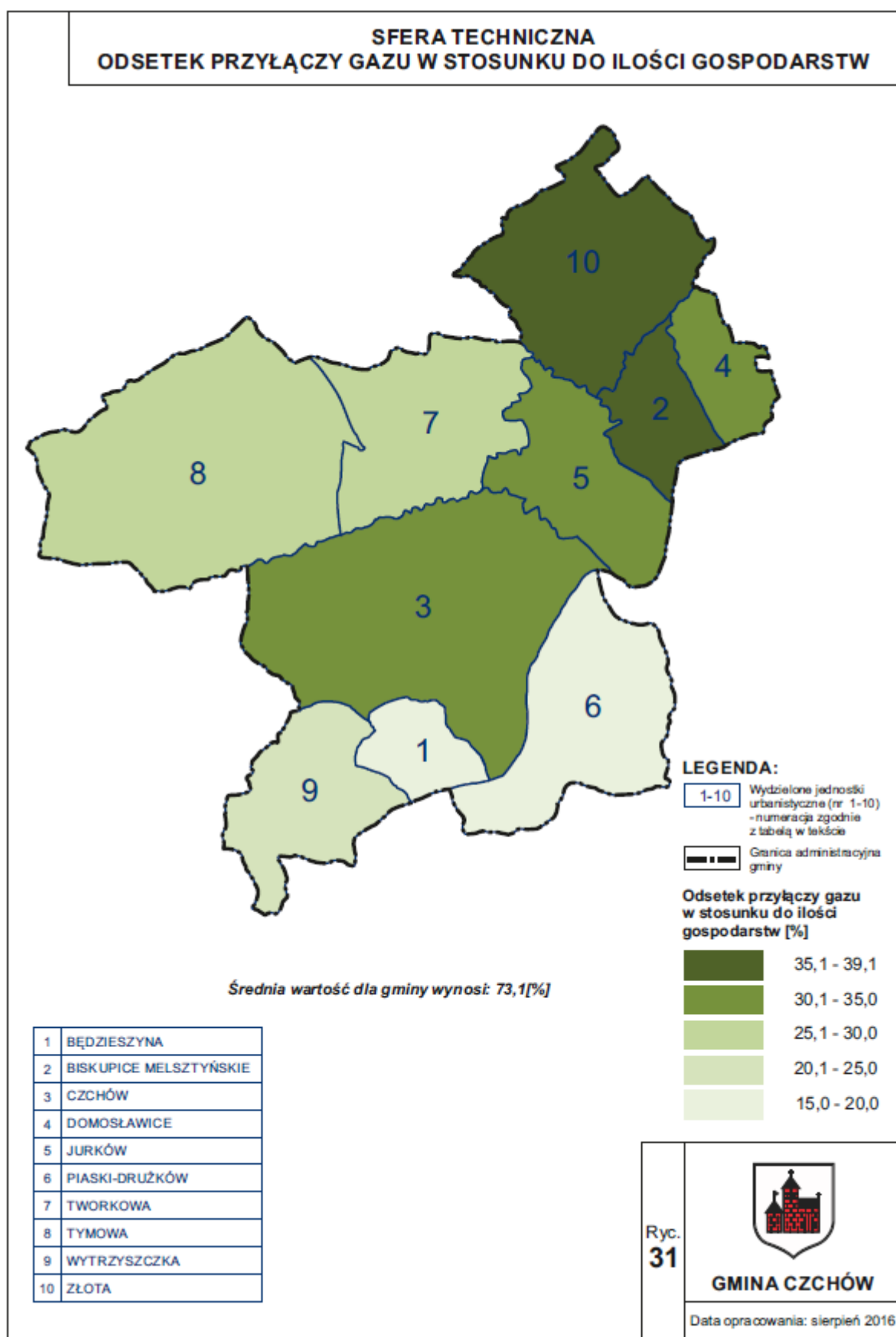
Miernik dotyczący odsetka obiektów infrastruktury publicznej w złym stanie technicznym przedstawiony na rycinie 33 wskazuje tylko na jedną jednostkę, która przekracza średnią wartość dla gminy. Jest to jednostrza nr 3 – Czchów. W pozostałych jednostkach wartości wynoszą 0, co świadczy o braku obiektów infrastruktury publicznej w złym stanie technicznym.

Rycina 30. Odsetek przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości gospodarstw

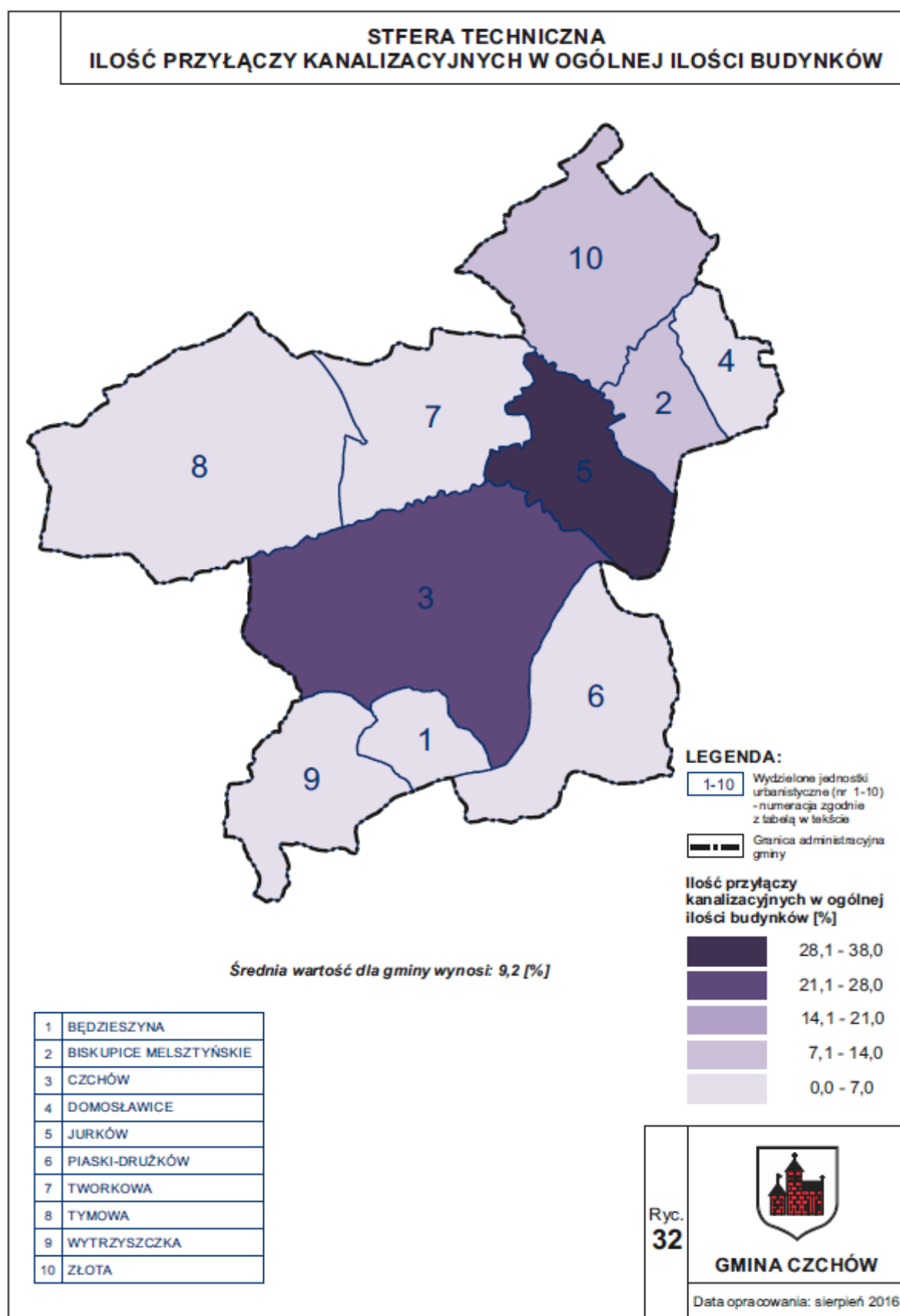
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 31. Odsetek przyłączy gazu w stosunku do ilości gospodarstw

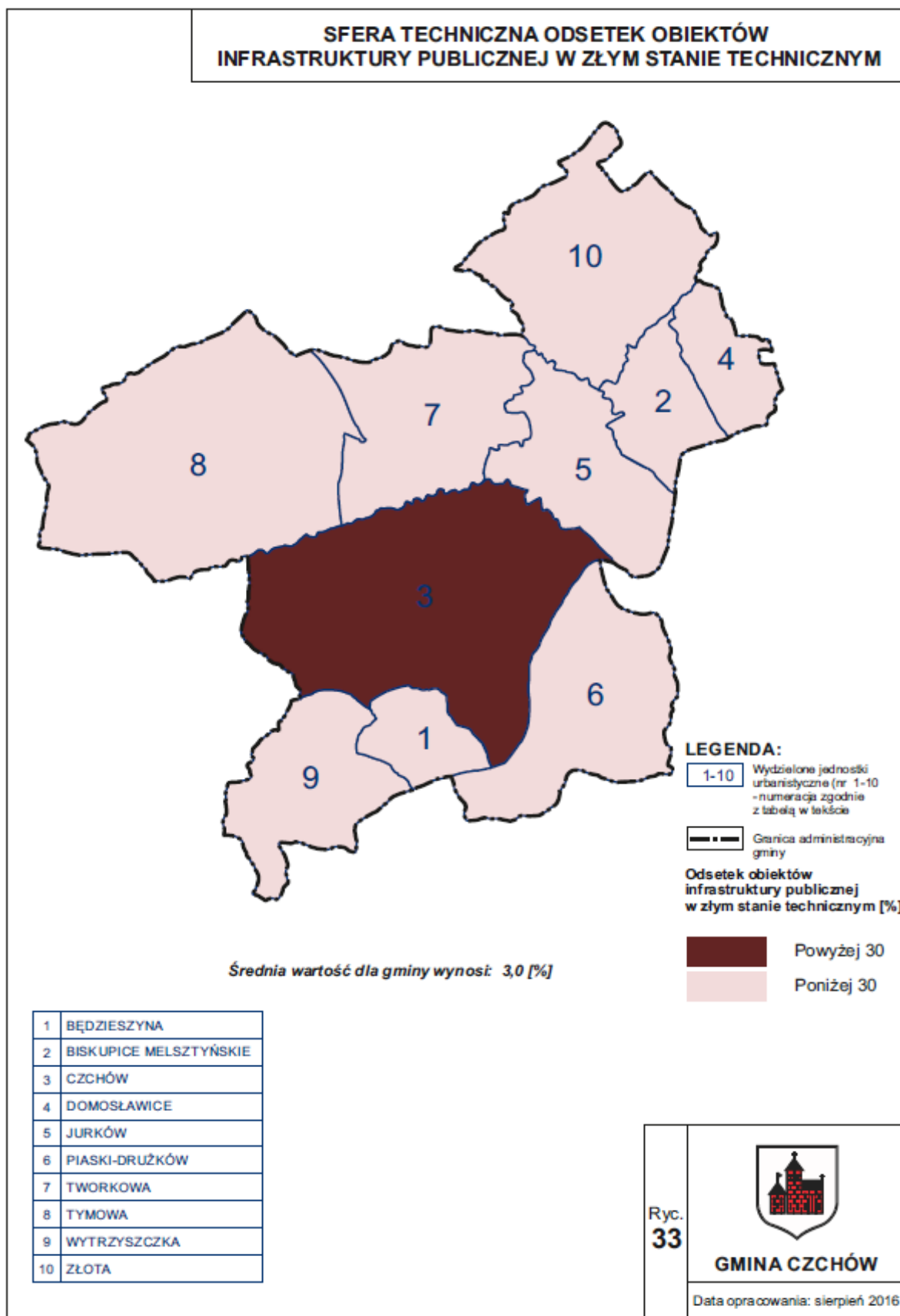
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 32. Odsetek przyłączy kanalizacyjnych w ogólnej ilości gospodarstw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 33. Odsetek obiektów w złym stanie technicznym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 8. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze technicznej

Numer jednostki	MIERNIKI			
	Odsetek przyłączy wodociagowych w stosunku do ilości gospodarstw [%]	Odsetek przyłączy gazu w stosunku do ilości gospodarstw[%]	Odsetek przyłączy kanalizacyjnych w ogólnej ilości gospodarstw [%]	Odsetek obiektów infrastruktury publicznej w złym stanie technicznym [%]
1 - Będzieszyna	60,1	18,8	0,0	0,0
2 - Biskupice Melsztyńskie	18,6	36,3	12,4	0,0
3 - Czchów	51,5	31,5	25,0	30,0
4 - Domosławice	19,7	35,0	4,9	0,0
5 - Jurków	23,3	32,7	38,0	0,0
6 - Piaski-Drużków	18,9	15,2	0,0	0,0
7 - Tworkowa	21,0	26,5	2,8	0,0
8 - Tymowa	12,7	26,8	0,0	0,0
9 - Wytrzyszczka	31,7	22,8	0,0	0,0
10 - Złota	41,1	39,1	8,6	0,0
średnia wartość dla gminy	29,8	28,5	9,2	3,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

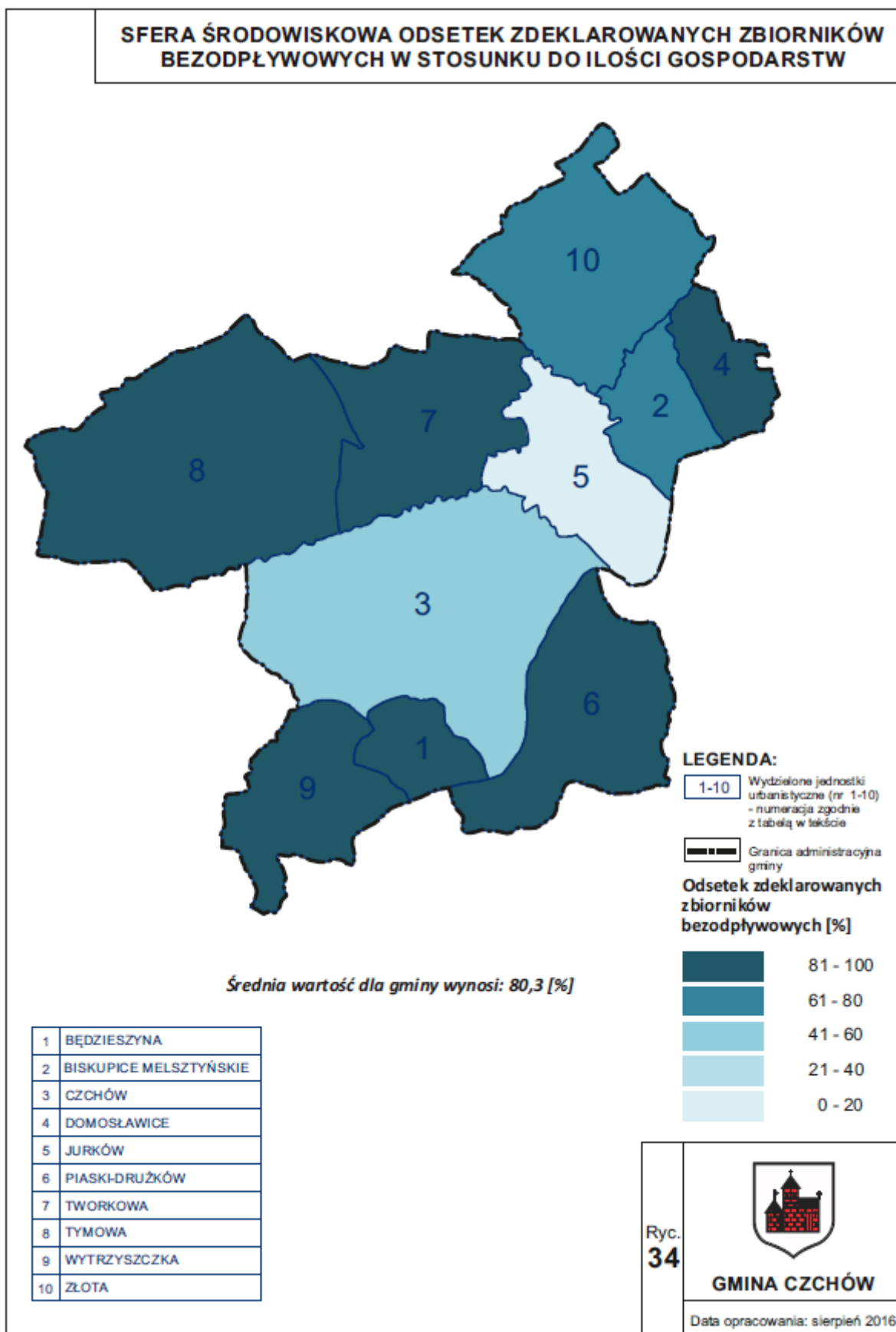
2.5.4 Analiza mierników w sferze środowiskowej

Znaczącą rolę przy analizie sfery środowiskowej odgrywają kwestie związane z występowaniem zbiorników bezodpływowych. Jest to miernik o nazwie odsetek zadeklarowanych zbiorników bezodpływowych w stosunku do ilości gospodarstw (Ryc.34). Średnia wartość dla gminy wynosi 1,4%. Powyżej tej średniej znajdują się jednostki: 6 (Piaski-Drużków), 1 (Będzieszyna), 4 (Domosławice), 10 (Złota). Wynika z tego, że te miejscowości są w mniejszym stopniu skanalizowane. Jednostki poniżej średniej dla gminy to: 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa), 3 (Czchów), 9 (Wytrzyścza) oraz 2 (Biskupice Melsztyńskie), w których wskaźnik wynosi zero. Świadczy to o braku sieci kanalizacyjnej w tych miejscowościach.

Analiza miernika dotycząca ilości wytwarzanych ścieków przedstawiona w m³ na dobę w poszczególnych jednostkach urbanistycznych (Ryc.35) wskazuje na ważną zależność między produkcją ścieków a obecnością zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Największe wytwarzanie ścieków przy średniej dla gminy wynoszącej 20,9 m³/d zanotowano w jednostkach: 3 (Czchów) i 5 (Jurków). Miejscowości wytwarzające ścieki poniżej średniej to: 10 (Złota), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 4 (Domosławice), 7 (Tworkowa). W gminie są też jednostki, w których wskaźnik dotyczący ilości wytwarzanych ścieków wynosi 0, ze względu na brak sieci kanalizacyjnej w tych miejscowościach: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 8 (Tymowa) oraz 9 (Wytrzyścza).

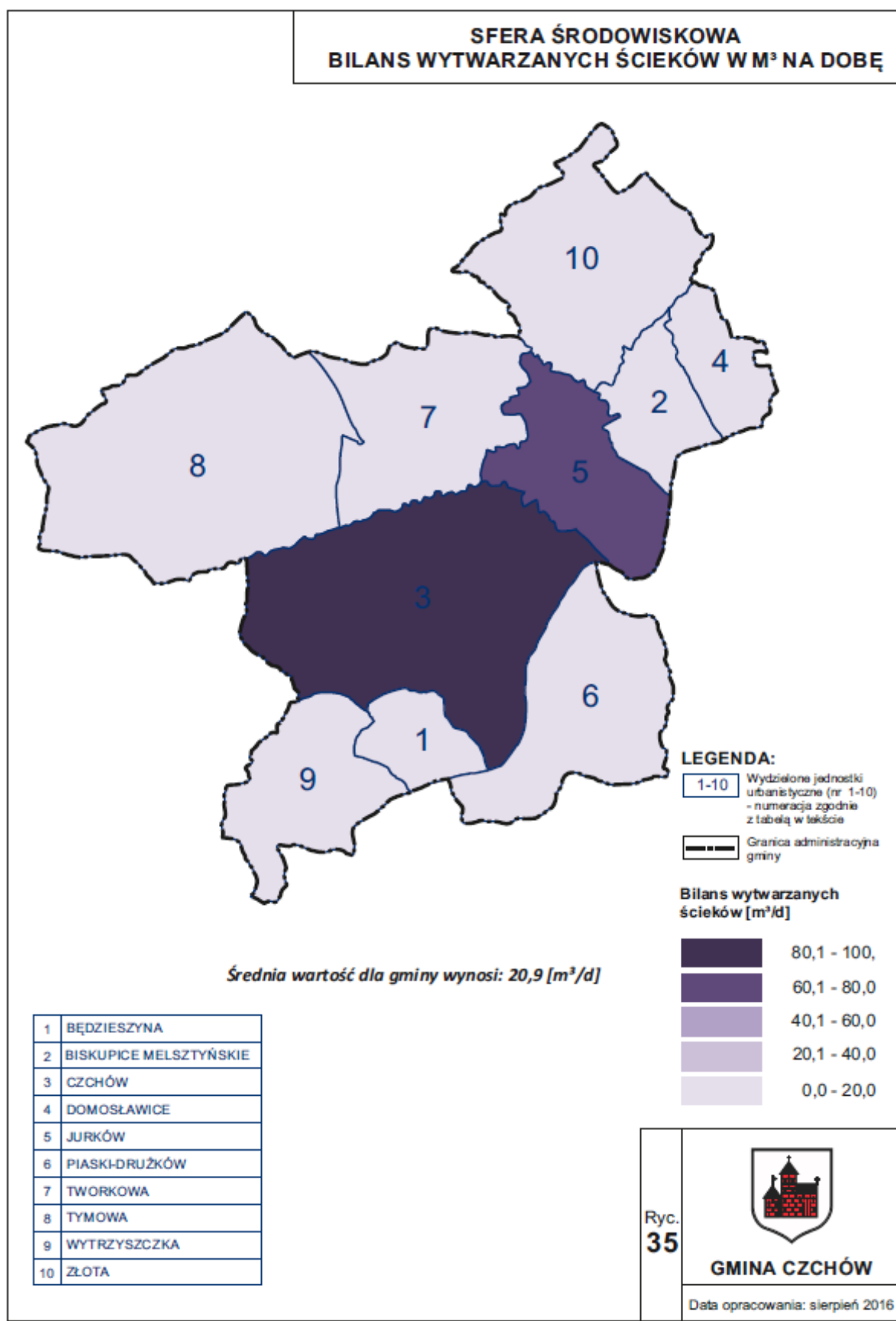
Miernik dotyczący ilości przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej ilości gospodarstw został przedstawiony na rycinie 36. Średnia dla gminy została ustalona na poziomie 1,4%. Powyżej średniej znalazły się jednostki o numerach: 6 (Piaski-Drużków), 1 (Będzieszyna), 4 (Domosławice) i 10 (Złota). Miejscowości, w których liczba tych oczyszczalni plasuje się poniżej średniej to: 5 (Jurków), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa), 3 (Czchów) oraz 9 (Wytrzyścza).

Rycina 34. Odsetek zadeklarowanych zbiorników bezodpływowych w stosunku do ilości gospodarstw

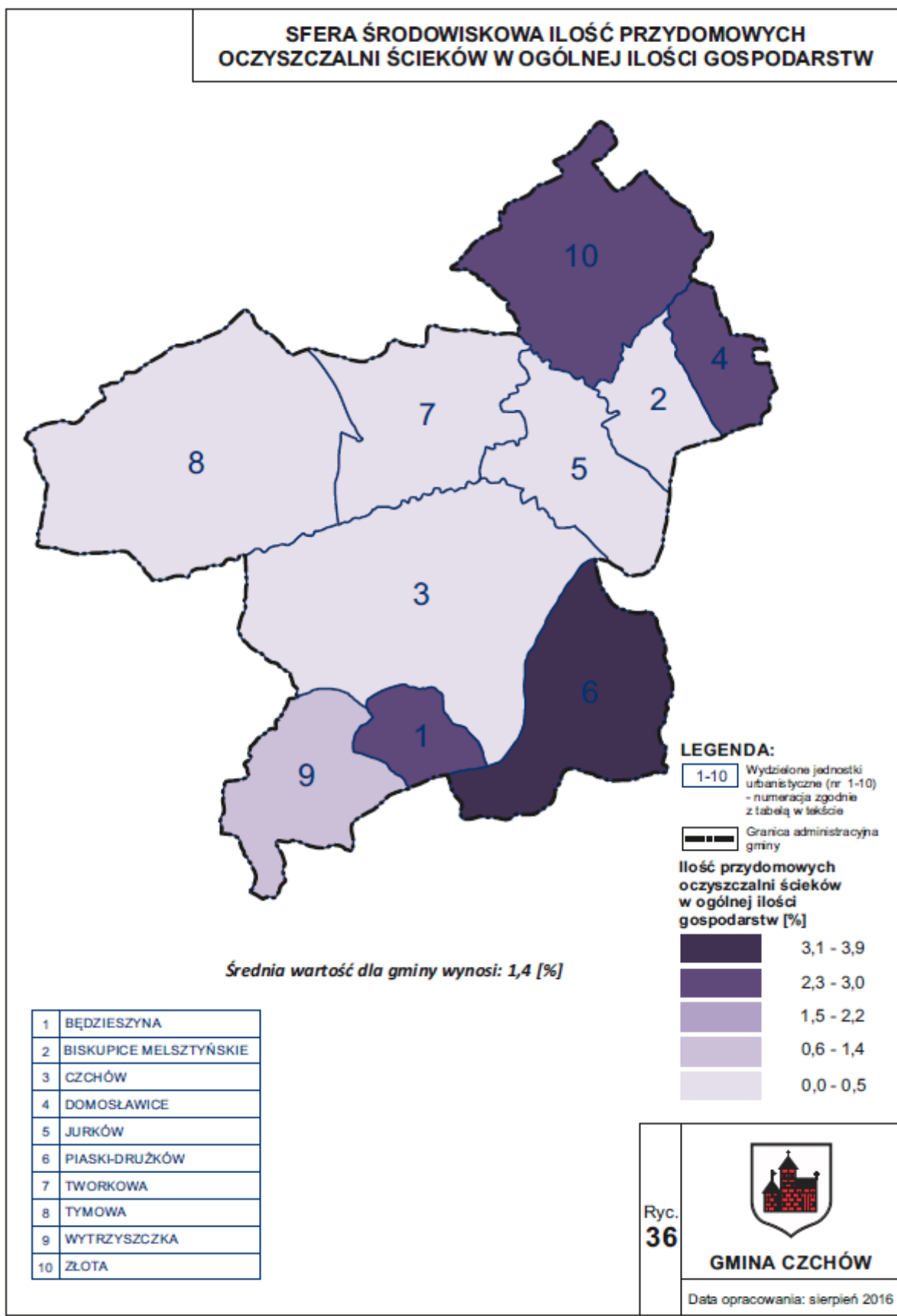
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 35. Bilans wytwarzanych ścieków w m³ na dobę

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 36. Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie gospodarstw

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 9. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze środowiskowej

Numer jednostki	MIERNIKI		
	Odsetek zadeklarowanych zbiorników bezodpływowych w stosunku do ilości gospodarstw [%]	Bilans wytwarzanych ścieków [m³/d]	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej ilości gospodarstw [%]
1 - Będzieszyna	100,0	0,0	2,8
2 - Biskupice Melsztyńskie	76,0	9,1	0,0
3 - Czchów	55,0	98,4	0,5
4 - Domosławice	86,5	5,1	2,7
5 - Jurków	17,5	75,0	0,3
6 - Piaski-Drużków	100,0	0,0	3,9
7 - Tworkowa	88,2	3,5	0,4
8 - Tymowa	100,0	0,0	0,5
9 - Wytrzyszczka	100,0	0,0	0,9
10 - Złota	82,0	17,7	2,4
średnia wartość dla gminy	80,0	20,9	1,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

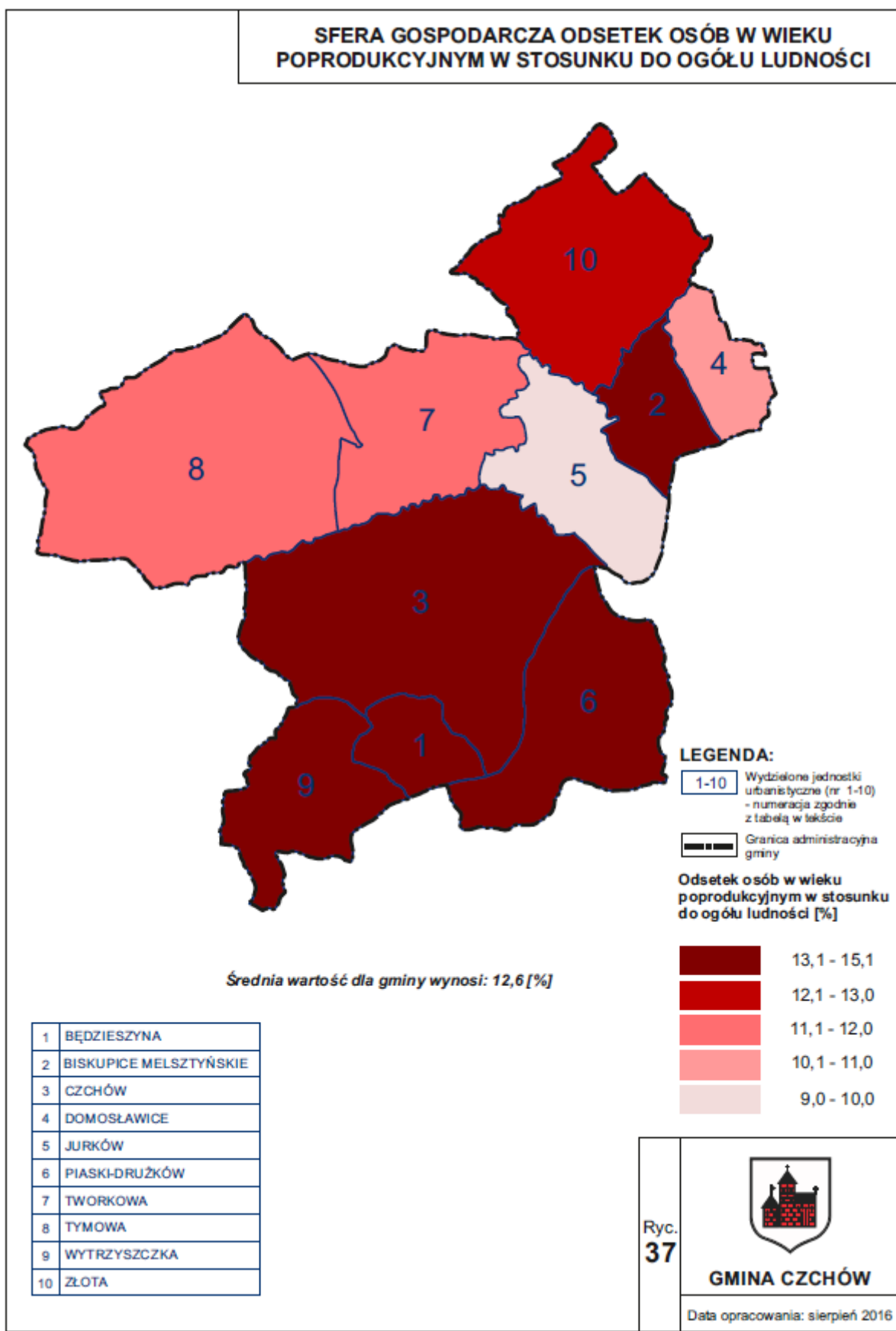
2.5.5 Analiza mierników w sferze gospodarczej

Wskaźniki wybranych jednostek urbanistycznych w sferze gospodarczej, przyjętych na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miejskiego w Czchowie, świadczą o zwiększonej aktywności w jednostkach najbardziej zurbanizowanych. Miernik odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (emeryci, renciści) w ludności ogółem (ryc.37), przy średniej wartości dla gminy wynoszącej 12,6%, powyżej średniego progu wypada w jednostkach: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 3 (Czchów), 9 (Wytrzyszczka), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 10 (Złota). Natomiast najniższy odsetek osób w tym wieku znajduje się w miejscowościach: 5 (Jurków), 4 (Domosławice), 7 (Tworkowa), 8 (Tymowa).

Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 osób (ryc.38) wynosi średnio dla gminy 60,3% i została przedstawiona na rycinie 3. Wskaźnik ten najkorzystniej przedstawia się w następujących jednostkach: 2 (Biskupice Melsztyńskie), 3 (Czchów), 5 (Jurków), 10 (Złota), 8 (Tymowa) oraz 7 (Tworkowa). Pozostałe jednostki gminy znajdują się poniżej średniej, a są to: 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków), 9 (Wytrzyszczka) i 4 (Domosławice), przy czym w tej ostatniej miejscowości nie ma ani jednego takiego podmiotu gospodarczego.

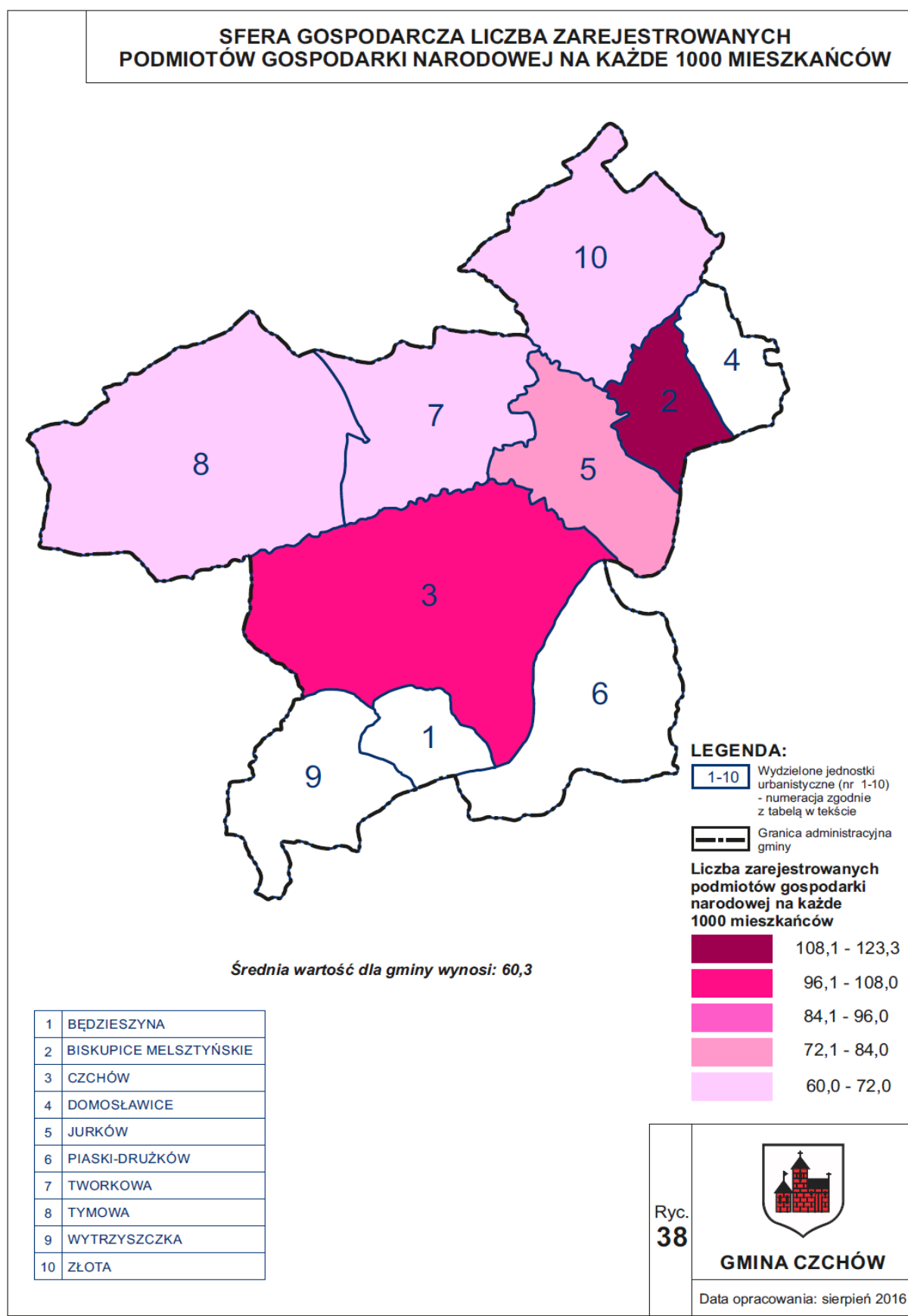
Wskaźnik dotyczący liczby aktywnych prywatnych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców (ryc.39) wynosi średnio 41,5%. Jednostki, w których ten wskaźnik jest wyższy to: 4 (Domosławice), 3 (Czchów), 5 (Jurków) i 8 (Tymowa). Miejscowości gdzie prywatne przedsiębiorstwa działają mniej prężnie to: 1 (Będzieszyna), 2 (Biskupice Melsztyńskie), 6 (Piaski-Drużków), 10 (Złota), 7 (Tworkowa) oraz 9 (Wytrzyszczka).

Rycina 37. Odsetek osób niepracujących (emeryci, renciści) w ludności ogółem

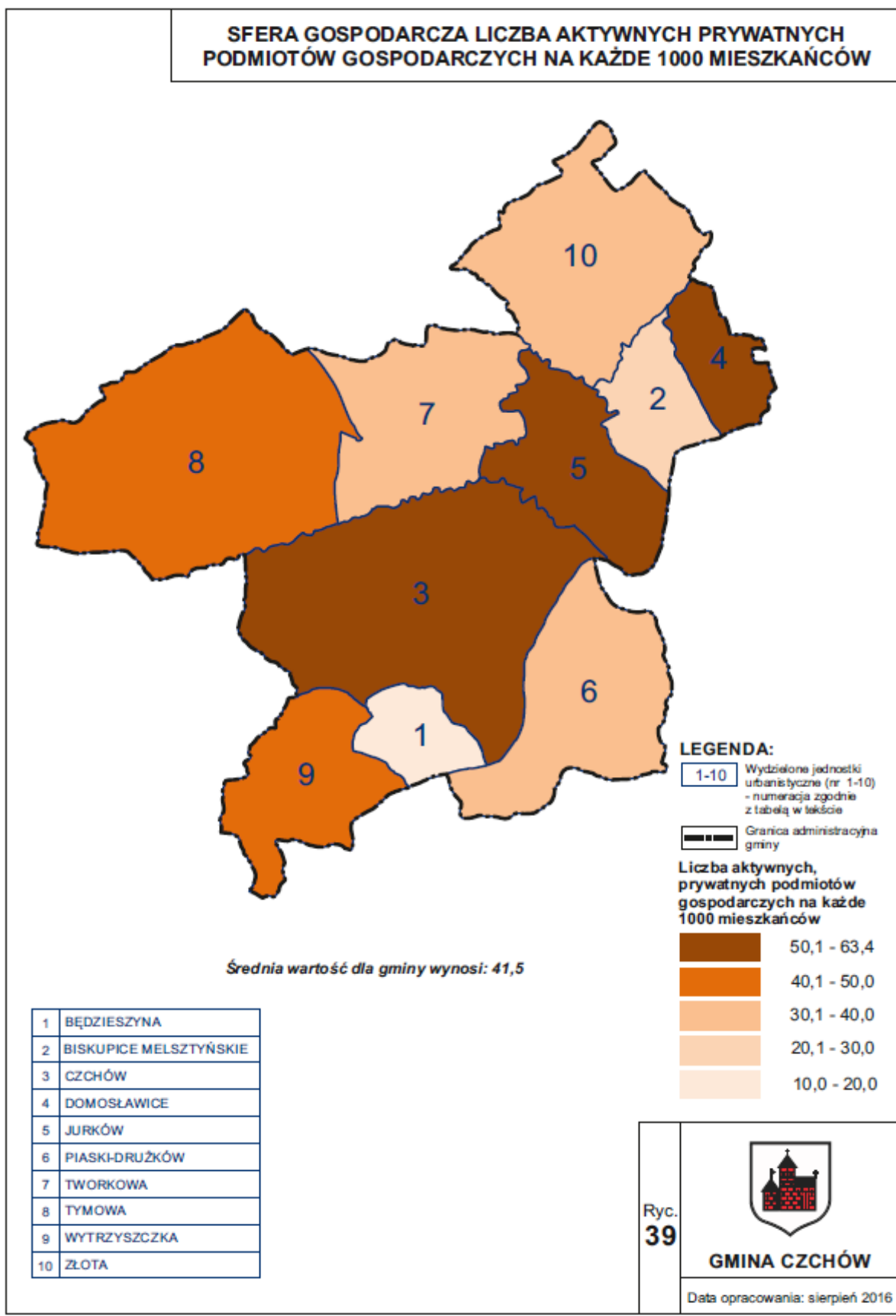
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 38. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Rycina 39. Liczba aktywnych prywatnych podmiotów gospodarczych na każde 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 10. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze gospodarczej

Numer jednostki	MIERNIKI		
	Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym (emeryci, renciści) w ludności ogółem [%]	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 mieszkańców	Liczba aktywnych, prywatnych podmiotów gospodarczych na każde 1000 mieszkańców
1 - Będzieszyna	15,1	6,6	13,2
2 - Biskupice Melsztyńskie	13,3	123,3	27,9
3 - Czchów	13,6	102,4	59,4
4 - Domosławice	10,9	0,0	63,4
5 - Jurków	9,6	78,6	54,3
6 - Piaski-Drużków	13,8	45,9	33,4
7 - Tworkowa	11,6	61,3	40,0
8 - Tymowa	11,9	64,9	44,9
9 - Wytrzyszczka	13,5	53,9	40,4
10 - Złota	12,8	66,3	38,2
średnia wartość dla gminy	12,6	60,3	41,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

2.6 Podsumowanie

Przeprowadzona analiza wybranych mierników w sferach: społecznej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej, pozwoliła na wyodrębnienie w gminie obszarów kryzysowych. Zestawienie wyników analiz przedstawiono w tabelach nr 11 i 12. Obliczono średnią arytmetyczną dla każdej ze sfer wskazującą jednostki wymagające największego wsparcia w ramach analizowanych zagadnień. Wyliczeń dokonano na podstawie odpowiedniego klucza opartego na wynikach analizy poprzez przypisanie wszystkim jednostkom urbanistycznym, w których odnotowano odchylenia od normy punktacji w skali od „1” do „4”, w której to punkt „1” oznacza niewielką anomalię, zaś punkt „4” oznacza bardzo duże odchylenie od normy.

Analiza wybranych jednostek urbanistycznych w zdecydowany sposób wskazuje na obszary 1 (Będzieszyna), 4 (Domosławice), 6 (Piaski-Drużków) i 9 (Wytrzyszczka) jako najbardziej zdegradowane w kontekście społecznym. Wyniki są tam mniej korzystne od średnich wartości dla gminy. Obszary te wyróżniają się na tle innych jednostek wysokim udziałem osób korzystających z systemu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych. Ponadto zaobserwowano stosunkowo niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców wymienionych miejscowości. Szczególnie wysoki jest poziom bezrobocia wśród kobiet. Czynnikiem negatywnie wpływającym na te tereny jest też udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie ludzi bez pracy. W jednostce nr 4 (Domosławice) sięga on aż 80%. Ma to bezpośredni wpływ na wysoką ogólną liczbę przestępstw i wykroczeń. Niska jest też aktywność w życiu społecznym gminy. Świadczy o tym mały udział mieszkańców w wyborach samorządowych.

Analiza wybranych mierników w sferach funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej oraz gospodarczej wskazuje na jednostki 1 (Będzieszyna), 6 (Piaski-Drużków) oraz 8 (Tymowa) jako obszary zdegradowane. Miejscowości te wyróżniają się na tle innych niezadowalającym poziomem zagospodarowania terenu. To jedna z podstawowych barier dla rozwoju gminy Czchów. W wymienionych jednostkach również dostępność do podstawowych usług oraz do przedszkoli, szkół podstawowych - wyjątek stanowi jednostka nr 8 (Tymowa) - i gimnazjów jest ograniczona i plasuje się poniżej średniej dla gminy. Na obszarach wskazanych jako zdegradowane zaobserwowano ponadto niski poziom aktywności zawodowej mieszkańców. Zapewnienie dogodnych warunków rozwoju miejscowych firm i małych przedsiębiorstw jest niezwykle istotne w procesie planowania rozwoju gminy.

Zbadano dodatkowe mierniki, które nie zostały ujęte w tabelach podsumowujących. Mają one jednak wpływ na wyznaczenie obszarów podlegających programowi delimitacji. Obszar o najwyższym odsetku gruntów leśnych i zadrzewień to jednostka nr 9 (Wytrzyszczka) i nr 1 (Będzieszyna). Jest to miejscowość, w której zdiagnozowano szereg problemów, związanych z poszczególnymi badanymi tu sferami. Obszar o najniższym wskaźniku terenów zabudowanych i zurbanizowanych, mieszczący się w jednostce o numerze 6 (Piaski-Drużków), jest jednym z terenów wskazywanych do objęcia programem rewitalizacyjnym. Odsetek gruntów we własności gminy jest tu kolejnym istotnym czynnikiem. Wskaźnik wyższy od średniej dla gminy, a taki występuje w jednostkach 1 (Będzieszyna), daje gminie szansę na kontrolowanie procesu rozwojowego, a także możliwość przedsięwziąć mających na celu podniesienie jakości życia mieszkańców np. przy tworzeniu terenów publicznych bez ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z zakupem gruntów pod inwestycje.

Tabela 11. Podsumowanie mierników sfery społecznej

Numer jednostki	SFERA SPOŁECZNA											
	Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]	Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym [%]	Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych [%]	Liczba przestępstw i wykroczeń na każde 100 osób	Odsetek dzieci do lat 17 korzystających z zasiłku rodzinnego [%]	Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe [%]	Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe [%]	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem [%]	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014	Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie	Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji	ŚREDNIA ARYTMETYCZNA
1 - Będzieszyna	0	0	0	3	4	0	4	3	1	3	2	1,8
2 - Biskupice Melsztyńskie	0	0	2	1	0	0	0	0	0	1	1	0,4
3 - Czchów	2	1	0	2	0	2	2	0	0	0	0	0,8
4 - Domosławice	0	2	4	4	1	0	3	2	0	0	0	1,4
5 - Jurków	2	0	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0,4
6 - Piaski-Drużków	1	4	0	0	2	3	0	1	0	2	2	1,4
7 - Tworkowa	0	1	1	0	3	0	0	3	3	2	0	1,2
8 - Tymowa	0	3	2	0	0	1	1	2	2	0	0	1
9 - Wytrzyszczka	3	0	1	0	1	4	0	4	1	0	1	1,4
10 - Złota	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1

SKALA: 0 - wskaźnik w normie
1 - poniżej normy

2 - zły
3 - gorszy

4 - najgorszy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Tabela 12. Podsumowanie wybranych mierników sfery funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej

Numer jednostki	FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA				TECHNICZNA				ŚRODOWISKOWA		GOSPODARCZA			ŚREDNIA ARYTMETYCZNA
	Odsetek dróg wymagających remontu w ogólnej długości dróg [%]	Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni	Liczba mieszkańców przypadająca na jedno gospodarstwo domowe	Dostępność do podstawowych usług	Odsetek przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości gospodarstw [%]	Odsetek przyłączy gazu [%]	Odsetek przyłączy kanalizacyjnych w stosunku do ilości gospodarstw [%]	Odsetek obiektów infrastruktury publicznej w złym stanie technicznym [%]	Odsetek zdeklarowanych zbiorników bezodpływowych [%]	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej ilości gospodarstw [%]	Odsetek osób niepracujących (emeryci, renciści) w ludności ogółem [%]	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 mieszkańców	Liczba aktywnych, prywatnych podmiotów gospodarczych na każde 1000 mieszkańców	
1 - Będzieszyna	0	0	0	3	0	3	4	0	3	0	3	3	4	1,8
2 - Biskupice Melsztyńskie	0	1	0	2	3	0	0	0	0	4	2	0	3	1,1
3 - Czchów	0	2	0	0	0	0	0	3	0	2	2	0	0	0,7
4 - Domosławice	0	1	1	1	2	0	2	0	2	0	0	4	0	1,0
5 - Jurków	1	2	3	0	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0,8
6 - Piaski-Drużków	1	0	2	3	3	4	4	0	3	0	2	2	2	2,0
7 - Tworkowa	2	0	2	0	1	1	3	0	2	2	0	0	1	1,1
8 - Tymowa	2	0	2	0	4	1	4	0	3	2	0	0	0	1,4
9 - Wytrzyszczka	1	0	0	2	0	2	4	0	3	1	0	1	0	1,1
10 - Złota	2	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0,5

SKALA:

0 - wskaźnik w normie

2 - zły

4 - najgorszy

1 - poniżej normy

3 - gorszy

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

3. Wyniki delimitacji – wyznaczenie obszarów

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej określa się mianem obszaru zdegradowanego. Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

3.1 Obszar zdegradowany

Przeprowadzona analiza wskaźnikowa wskazała na obszary gminy, które najbardziej narażone są na degradację w ujęciu społecznym, funkcjonalno-przestrzennym, technicznym, środowiskowym i gospodarczym.

Za jednostki najbardziej zdegradowane w kontekście społecznym uznać należy:

- Jednostka nr 1 – Będzieszyna
- Jednostka nr 4 – Domosławice
- Jednostka nr 6 – Piaski-Drużków
- Jednostka nr 9 – Wytrzyszczka

Na degradację w sferach funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i gospodarczej narażone są najbardziej:

- Jednostka nr 1 – Będzieszyna
- Jednostka nr 6 – Piaski-Drużków
- Jednostka nr 8 – Tymowa

Jednostki najbardziej preferowane do objęcia programem rewitalizacyjnym ze względu na wysoki wskaźnik zurbanizowania i odsetek gruntów we własności gminy to:

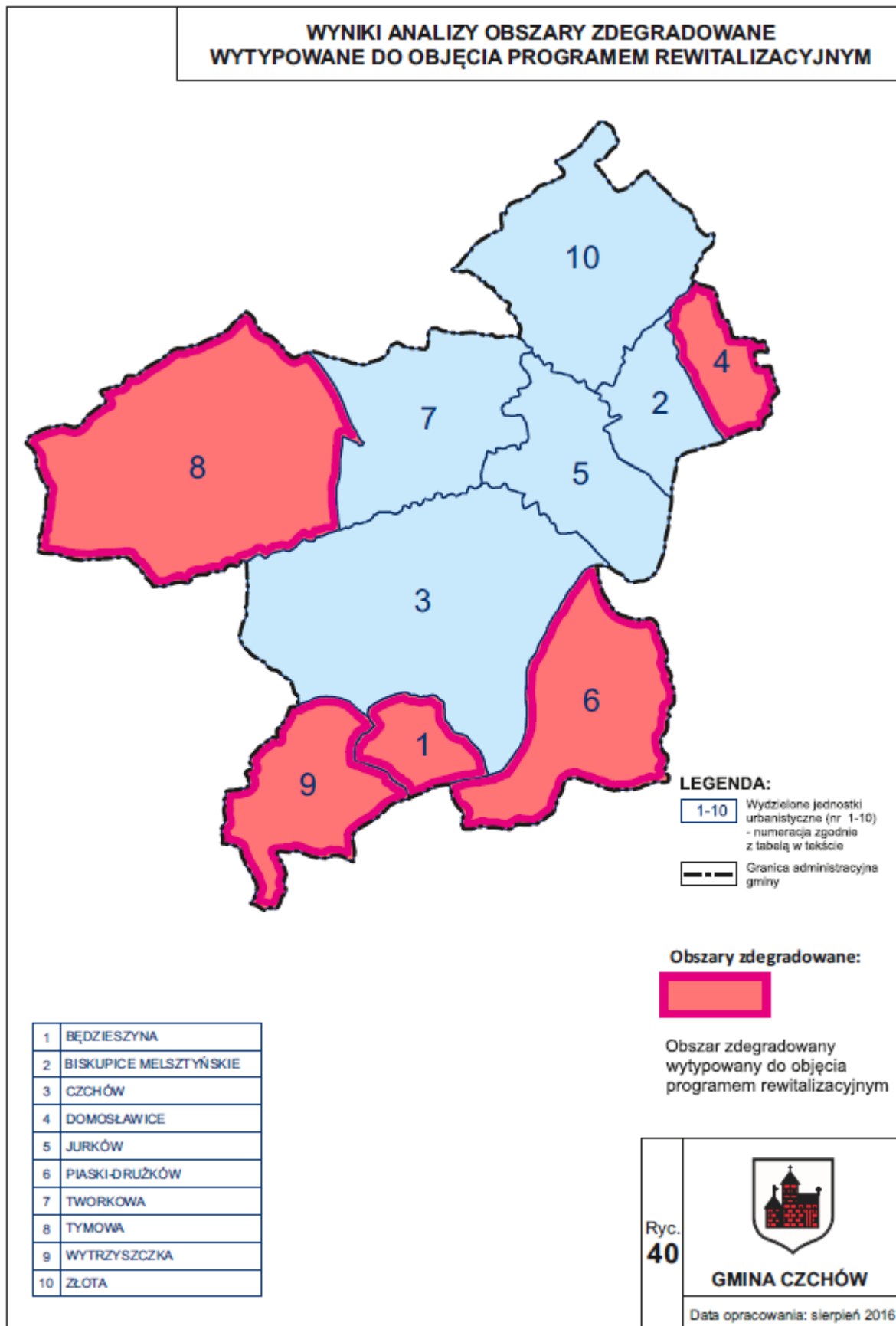
- Jednostka nr 3 – Czchów

Przeprowadzona analiza pozwoliła na zidentyfikowanie i wyznaczenie obszarów zdegradowanych (Ryc.40), którymi są następujące jednostki urbanistyczne:

OBSZAR	NAZWA	NR JEDNOSTKI URBANISTYCZNEJ
Obszar nr 1	Będzieszyna	jednostka urbanistyczna o numerze 1
Obszar nr 2	Domosławice	jednostka urbanistyczna o numerze 4
Obszar nr 3	Wytrzyszczka	jednostka urbanistyczna o numerze 9
Obszar nr 4	Piaski-Drużków	jednostka urbanistyczna o numerze 6
Obszar nr 5	Tymowa	jednostka urbanistyczna o numerze 8

Ponieważ gmina nie dysponuje wyczerpującymi danymi, aby zidentyfikować obszar kryzysowy mniejszy niż sołectwo, za obszar zdegradowany zostały uznane całe powierzchnie (terytorium w granicach administracyjnych) danego sołectwa. Taki stan rzeczy należało wprowadzić z uwagi na skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlających mierniki rozwoju opisujące sfery: społeczną, funkcjonalno-przestrzenną, techniczną, środowiskową i gospodarczą. Wskazują one na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Rycina 40. Wyznaczone obszary zdegradowane

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

3.2 Obszar rewitalizacji

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, określa się mianem obszaru rewitalizacji.

Zidentyfikowanie obszary zdegradowane, którymi są jednostki urbanistyczne: 1 – Będzieszyna, 4 – Domosławice, 6 – Piaski-Drużków, 8 – Tymowa, 9 – Wytrzyszczka, zajmują dość znaczną powierzchnię obszaru całej gminy. Według ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r., która weszła w życie w dniu 18 listopada 2015 r., obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wobec powyższego proponuje się, aby we wszystkich zidentyfikowanych terenach zdegradowanych w w/w jednostkach urbanistycznych, przyjąć do rewitalizacji tylko tą część terytorium, która według badania musi zostać zrewitalizowana, a należy do najbardziej zurbanizowanej części terytorium gminy Czchów.

Do objęcia kompleksowym programem rewitalizacyjnym, jako obszar rewitalizacyjny (Ryc.41) proponuje się obszary, które stanowią tereny najbardziej zurbanizowane, gęsto zaludnione z wieloma problemami, szczególnie społecznymi i przestrzennymi, takimi jak: bezrobocie, ubóstwo i nie zadowalająca jakość przestrzeni. Właściwe zaprojektowanie i przeprowadzenie programu rewitalizacji ma szansę przyczynić się do znaczącej poprawy sytuacji we wskazanym obszarze, co w konsekwencji wpłynie korzystnie na kondycję społeczno-gospodarczą całej gminy.

Obszar rewitalizacji obejmował będzie:

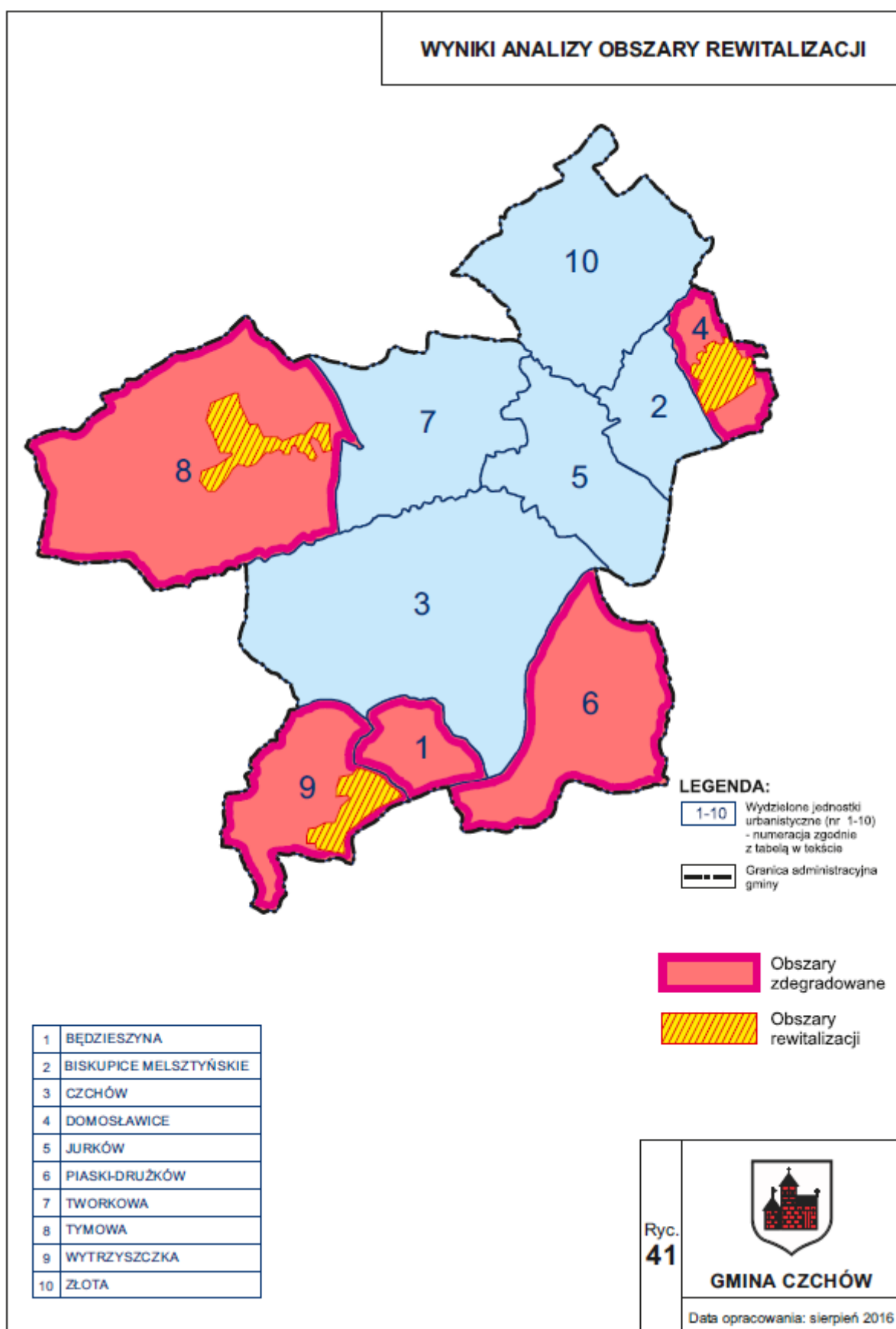
1. Obszar sołectwa Domosławice. Granicę południową obszaru wyznacza droga gminna na działkach nr 261, nr 199, nr 228 i nr 227. Od wschodu granicę wyznaczają działki o numerach nr 22/3, nr 194 oraz droga gminna nr 189, nr 308, nr 309. Granicę północną stanowią działki nr 194, nr 193/3, nr 304/3, nr 304/2, nr 304/1, nr 192, nr 169 (parafia Domosławice), droga gminna nr 107/6, nr 107/8, nr 107/20, droga gminna nr 100, nr 84/2. Od zachodu granicę wyznaczają działki nr 90, nr 84/1, nr 85, nr 86, nr 113, nr 127, nr 61, nr 135/1. Obszar rewitalizacji o łącznej powierzchni **66,4 ha**, zamieszkuje **200 osób**. Granice obszaru rewitalizacji zostały określone na mapie w skali 1: 5000 stanowiącej załącznik do delimitacji.

2. Obszar sołectwa Wytrzyszczka. Granicę północno-wschodnią obszaru wyznaczają działki o nr ew. 219/10, nr 217, nr 216, nr 208/2, nr 203/2, nr 203/4. Od południowego wschodu granicę wyznacza linia brzegowa Jeziora Czchowskiego. Granicę zachodnią stanowią działki o nr ew. nr 204, nr 207/2, nr 206, nr 24 droga gminna, nr 164/3, nr 164/2, nr 164/1, nr 165/1, nr 166/2, nr 377/3, nr 377/4, nr 377/7, nr 377/5, nr 377/8, nr 389, nr 388/1, nr 391/1, nr 408/1, nr 407, nr 405, a od południa granicę wyznaczają działki nr 427/2, nr 426/4, nr 425, nr 424, nr 423/2, nr 438, nr 315. Obszar przeznaczony do rewitalizacji o łącznej powierzchni **66,7 ha** jest terenem zabudowanym i zamieszkuje go **100 osób**. Granice obszaru rewitalizacji zostały określone na mapie w skali 1: 5000 stanowiącej załącznik do delimitacji.

3. Obszar sołectwa Tymowa. Granicę północną obszaru wyznacza droga wojewódzka nr 194, , nr 398, droga gminna nr 74, nr 404/1, nr 404/2, nr 88, nr 445/2, nr 437, nr 446 Skarb Państwa, droga wojewódzka nr 467, droga wójewódzka nr 80/1. Natomiast granicę południową wyznaczają działki nr 503/1, nr 505, nr 506/3, nr 465, droga wojewódzka nr 457, nr 429 droga wojewódzka, nr 422, nr 413/1, nr 414, nr 416 droga powiatowa. Zachodnią granicę wyznaczają działki nr 697/1, nr 374, nr 396, nr 397, a wschodnią granicę działka nr 523. Powierzchnia obszaru podlegająca rewitalizacji wynosi **55,8 ha** i zamieszkiwana jest przez **150 osób**. Granice obszaru rewitalizacji zostały określone na mapie w skali 1: 5000 stanowiącej załącznik do delimitacji.

Łącznie obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 188,9 ha, co stanowi 2,8% obszaru gminy. Obszar ten zamieszkuje łącznie 450 osób, co stanowi 4,6% ogólnej liczby mieszkańców.

Rycina 41. Wyznaczone obszary rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Czchowie

Głównym wnioskiem płynącym z przeprowadzonej diagnozy gminy Czchów jest konieczność podjęcia działań, które powinny koncentrować się przede wszystkim na aktywizacji i poprawie jakości życia lokalnych społeczności, w tym:

- przeciwdziałaniu bezrobociu, szczególnie długotrwałemu (m.in. podnoszenie kwalifikacji zawodowych oraz poziomu przedsiębiorczości, eliminacja biernej postawy społeczeństwa);
- przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu osób starszych oraz likwidacji barier przestrzennych;
- wzmacnianiu postaw obywatelskich i patriotyzmu lokalnego;
- zmniejszeniu problemu ubóstwa, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży;
- zwiększeniu poziomu bezpieczeństwa;
- poprawa stanu technicznego obiektów budowlanych, szczególnie infrastruktury publicznej;
- poprawa dostępności oraz jakości terenów rekreacyjnych i zielonych, w tym tworzenie nowych, atrakcyjnych przestrzeni oraz kreowanie miejsc spotkań lokalnych społeczności;
- wykorzystanie lokalnego potencjału dla rozwoju turystyki oraz poprawy wizerunku gminy jako całości.

Podsumowując, należy pamiętać, iż nadrzędnym celem rewitalizacji jest trwała zmiana obszarów kryzysowych i przywrócenie ich atrakcyjności dla mieszkańców, lokalnych przedsiębiorców, pracujących i odwiedzających. Warunkiem powodzenia jest prowadzenie kompleksowych i zintegrowanych działań oraz włączenie i zaangażowanie mieszkańców w proces rewitalizacji. Prowadzone działania powinny mieć kompleksowy charakter i nie mogą się sprowadzać jedynie do procesów budowlano-technicznych.

Spis tabel

Tabela 1. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera społeczna	15
Tabela 2. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera gospodarcza.....	16
Tabela 3. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	17
Tabela 4. Gmina Czchów na tle powiatu i województwa – sfera techniczna.....	18
Tabela 5. Charakterystyka wydzielonych jednostek urbanistycznych gminy Czchów.	23
Tabela 6. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze społecznej	51
Tabela 7. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze funkcjonalno-przestrzennej.....	63
Tabela 8. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze technicznej.....	69
Tabela 9. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze środowiskowej	74
Tabela 10. Analiza mierników w wybranych jednostkach urbanistycznych w sferze gospodarczej	79
Tabela 11. Podsumowanie mierników sfery społecznej	82
Tabela 12. Podsumowanie wybranych mierników sfery funkcjonalno-przestrzennej, technicznej, środowiskowej i gospodarczej.....	83

Spis rycin

Rycina 1. Gmina Czchów	14
Rycina 2. Mierniki porównawcze Gminy Czchów w odniesieniu do powiatu i województwa.....	19
Rycina 3. Mierniki porównawcze Gminy Czchów w odniesieniu do powiatu i województwa.....	20
Rycina 4. Jednostki urbanistyczne Gminy Czchów – podział na sołectwa	29
Rycina 5. Liczba ludności – stan na grudzień 2015.....	30
Rycina 6. Gęstość zaludnienia w podziale na wydzielone jednostki urbanistyczne.....	31
Rycina 7. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym.....	32
Rycina 8. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku produkcyjnym.....	33
Rycina 9. Struktura demograficzna – odsetek osób w wieku poprodukcyjnym	34
Rycina 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	40
Rycina 11. Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym.....	41
Rycina 12. Udział osób długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu bezrobotnych	42
Rycina 13. Ogólna liczba przestępstw i wykroczeń na każde 100 osób	43
Rycina 14. Odsetek dzieci do lat 17 korzystających z zasiłku rodzinnego	44

Rycina 15. Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki okresowe	45
Rycina 16. Odsetek gospodarstw otrzymujących zasiłki stałe	46
Rycina 17. Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem	47
Rycina 18. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych 2014.....	48
Rycina 19. Poziom edukacji - Wyniki sprawdzianu po 6 klasie.....	49
Rycina 20. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych działających na terenie gminy.....	50
Rycina 21. Odsetek gruntów leśnych i zadrzewień w ogólnej powierzchni	54
Rycina 22. Odsetek gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w ogólnej powierzchni	55
Rycina 23. Odsetek dróg w ogólnej powierzchni	56
Rycina 24. Odsetek dróg wymagających remontu	57
Rycina 25. Odsetek gruntów mienia komunalnego w ogólnej powierzchni	58
Rycina 26. Liczba mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo	59
Rycina 27. Liczba mieszkańców przypadających na jedno gospodarstwo rolne.....	60
Rycina 28. Dostępność do przedszkoli, szkół podstawowych i szkół gimnazjalnych	61
Rycina 29. Dostępność do podstawowych usług	62
Rycina 30. Odsetek przyłączy wodociągowych w stosunku do ilości gospodarstw	65
Rycina 31. Odsetek przyłączy gazu w stosunku do ilości gospodarstw.....	66
Rycina 32. Odsetek przyłączy kanalizacyjnych w ogólnej ilości gospodarstw.....	67
Rycina 33. Odsetek obiektów w złym stanie technicznym.....	68
Rycina 34. Odsetek zdeklarowanych zbiorników bezodpływowych w stosunku do ilości gospodarstw	71
Rycina 35. Bilans wytwarzanych ścieków w m ³ na dobę.....	72
Rycina 36. Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie gospodarstw	73
Rycina 37. Odsetek osób niepracujących (emeryci, renciści) w ludności ogółem	76
Rycina 38. Liczba podmiotów gospodarki narodowej na każde 1000 mieszkańców	77
Rycina 39. Liczba aktywnych prywatnych podmiotów gospodarczych na każde 1000 mieszkańców ..	78
Rycina 40. Wyznaczone obszary zdegradowane	86
Rycina 41. Wyznaczone obszary rewitalizacji.....	89